Kun. BRONIUS BULIKA

Tikiu, viešpatie

NIHIL OBSTAT
Can. Ioannes Mintaučkis
Censor ad hoc deputatus
Kaišiadorys, die 25 ianuarii 1994

IMPRIMATUR
Josephus Matulaitis
Episcopus Kaišiadorensis
Kaišiadorys, die 27 ianuarii 1994
Nr. 40

Kun. **Bronius Bulika**

Tikiu, Viešpatie

Kaišiadorių vyskupijos kurijos leidykla, 1 9 9 5

UDK 888.2-4
Bu232

ISBN 9986-549-01-9

© Bronius Bulika, 1995

Kun. BRONIUS BULIKA

(1923-1947-1988)

Paprasti žmonės, sako, gimsta kasdien, o genijai tik dešimtmečiais ar net šimtmečiais. Nedrįstu tvirtinti, kad kun. Bronius Bulika buvo genijus, tačiau kam teko su juo susitikti, galėjo pastebėti, kad šis labai patrauklus, iškalbus, įdomus ir gilus kunigas nėra eilinis asmuo.

Gimė jis 1923 m. kovo 23 d. Pučkoriškių kaime, kuris tada priklausė Kuktiškių parapijai (Utenos rajone). Todėl ir pakrikštytas Kuktiškėse. Jo tėvai - paprasti valstiečiai, išauginę tris sūnus ir vieną dukterį.

Broniukas, 8 metų būdamas, pradėjo vaikščioti į pradžios mokyklą Saldutiškyje, kur buvo ką tik pastatyta bažnyčia ir įsteigta parapija, apėmusi ir Pučkoriškes.

Baigęs Saldutiškio pradžios mokyklą, 1936 m. vasarą Bronius įstojo į Utenos gimnaziją. Netrukus ir čia jis atkreipė į save visų dėmesį, tapo tiesiog klasės lyderiu, kaip gražiai prisiminė jo laidotuvėse kalbėdama buvusi tos klasės mokinė... Gimnaziją įpusėjus, prasidėjo neramumai: valstybinės santvarkos pasikeitimas, o paskui žmonių vežimas, vokiečių okupacija, žydų persekiojimas ir kitos baisybės...

Tokiu neramiu laiku pabaigęs Utenos gimnaziją, 1942 m. rudenį Bronius vyksta į labai sunkiomis karo metų sąlygomis veikiančią Kauno kunigų seminariją, kur taip pat išsiskiria gabumu ir darbštumu. Išvengęs visokių pavojų ir išėjęs reikalingą kursą, 1947 m. balandžio 5 d. (Didįjį

šeštadienį) Vilniaus katedroje iš arkivyskupo M. Reinio rankų gauna kunigystės įšventinimus. Dabar turės mokytis jau ne tik iš knygų, bet ir iš gyvenimo...

Nors priklausė Kaišiadorių vyskupijai, tačiau pirmiausia tris mėnesius buvo vikaras Kauno Švč. Trejybės bažnyčioje. Paskui paskirtas vikaru į Kaišiadoris, po ketverto mėnesių iškeltas į Beižonis, o nuo 1948 m. kovo 15 d. vėl atkeltas į Kaišiadoris vikaro ir kanclerio pareigoms prie vyskupijos valdytojo prel. B. Sužiedėlio.

1949 m. pavasarį gavo paskyrimą klebonu į Zibalus, kur po 14 mėnesių buvo areštuotas, nuteistas 10 metų lagerio ir išvežtas į Karagandos ir Omsko statybas. Tačiau 1955 m. byla buvo peržiūrėta, bausmė sumažinta ir teistumas panaikintas. Grįžęs į Lietuvą, 1955 m. birželio 30 d. gavo paskyrimą altaristu į Viduklę, nes Kaišiadorių vyskupija valdžios jau buvo prijungta prie Kauno arkivyskupijos.

1956 m. kovo mėn. buvo paskirtas klebonu į Bobriškį (Varėnos raj.), kur išbuvo 4 metus. 1960 m. pavasarį paskiriamas Molėtų klebonu ir dekanu. Šias pareigas eina 7 metus. 1967 m. vasarą perkeliamas į Vievį kurijos kancleriu prie vyskupijos valdytojo kan. P. Bakšio, su kuriuo labai gražiai sutarė. Ir šias pareigas eina 7 metus. Po kan. P. Bakšio mirties 1974 m. pradžioje kun. Bulika paskiriamas Jiezno klebonu, kur praleidžia net 14 metų, palikdamas labai gražų ir gilų atsiminimą žmonėse...

Iš čia jis net kelis kartus lankėsi užsienyje (Berlyne, Briuselyje, Lurde, Romoje), kur susipažino su daugeliu užsieniečių. Iš jų gaudavo religinės literatūros, kuria mielai dalinosi su draugais bei kaimynais. Iš Jiezno jis apvažiavo beveik visą Lietuvą, vesdamas rekolekcijas klierikams, kunigams ir pasauliečiams, sakydamas pamokslus įvairiuose atlaiduose. Visur jis kalbėdavo originaliai, įdomiai ir prasmingai.

Jiezne jis išvertė į lietuvių kalbą garsųjį ***Olandų katekizmą,*** *parašė* ***Kryžiaus kelius,*** *kurie buvo išleisti užsienyje, Katalikų kalendoriuje-žinyne spausdintas* ***Mintis homilijoms*** *(1984 m.),* ***Krikščionių vienybės maldas*** *(1985 m.). Aktyviai dalyvavo Lietuvos Krikšto jubiliejaus komisijoje ir parašė naują katekizmą. Jiezne nudažė bažnyčią, tvarkė jos vidų ir aplinką, šventoriuje pastatė didžiulį kryžių, prie kurio ir atsigulė amžinam poilsiui po 65 gyvenimo ir 41 kunigavimo metų...*

Būtų dar daug daug parašęs ir padaręs, jei ne tas nelemtas infarktas, lydėjęs nuo jaunystės... "Aš norėjau vien tik gero, bet dažnai buvau nesuprastas ir net smerkiamas",- kalbėjo vežamas į Kauno klinikas, kur 1988 m. birželio 22 d. mirė. Kun. Bronius Bulika buvo neeilinis kunigas, todėl ir į jo laidotuves Jiezne birželio 27 d. prisirinko daug kunigų ir pasauliečių iš visos Lietuvos. Pamaldoms vadovavo arkivysk. L. Povilonis. Bažnyčioje kalbėjo kun. Z. Grinevičius iš Jurbarko ir kun. Pr. Račiūnas iš Alytaus, o prie kapo duobės šventoriuje - visas būrys.

Kan. ***J. Mintaučkis***
(Katalikų kalendorius-žinynas, 1989 m.)

*Toliau čia pateikiame truputį kun. Broniaus Bulikos kūrybos: dar Bobriškyje parašytus "****Krikščioniško gyvenimo pagrindus****", 1985 m. Jiezne sukurtas meditacijas "****Tikiu, žengiu, gyvenu****" ir 1984 m. Katalikų kalendoriuje spausdintas "****Mintis homilijoms****". Ateityje numatoma ir daugiau išleisti.*

ĮŽANGOS ŽODIS

Noriu paprastai ir suprantamai išreikšti **MŪSŲ PAŽIŪRAS** į Dievą, į pasaulį, į žmogų, į gyvenimo paskirtį ir prasmę; parodyti, kaip mes patys gyvename, atskleisti pačią tikėjimo esmę. Gal kai kam tai padės iš naujo sugrįžti prie nesuprastos ir neįvertintos Tiesos, o kai kam gal lengviau bus rasti atsakymą į klausimus **KAM AŠ GYVENU** ir **KAIP** reikia teisingai gyventi?

Pirmiausia išsiaiškinkime, **KO MES SIEKIAME**, ką mes žinome apie gyvenimo prasmę ir paskirtį, ir pagalvokime, kas mus gali nuvesti iki Tiesos: ar užtenka to, ką gavome iš savo tėvų, ar tikra tiesa yra tai, ką esame gavę iš mokyklos, ar žmogui pačiam reikia ieškoti, suprasti ir priimti Tiesą?

Negalima apgaudinėti savęs nei jaunimo tvirtinant, kad gyvenimas bus lengvas ir malonus - ir to visomis išgalėmis siekti; tvirtinant, kad už savo gyvenimą niekas ir niekam nebus atsakingas. Gyvenime vargo bus daugiau negu džiaugsmo, darbo daugiau negu poilsio - ir tik žinant gyvenimo prasmę visa tai pergyvenama kitaip - gyvenimas iš tiesų tampa tikru džiaugsmu.

Reikia žinoti, kad gyvas melas yra galingesnis už negyvą Tiesą - už Tiesą, kuria niekas negyvena, už tikėjimą, kuris nekeičia gyvenimo.

Čia vadovaudamiesi Kristaus žodžiais: "Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas" (Jn 14, 6) bandysime išreikšti mūsų kelią per Kristų į gyvenimo Tiesą.

Tegu tai būna Viso Gero pradmenys mums ir tikras kelias visiems, kurie nori žinoti Tiesą ir teisingai gyventi.

Bobriškis *Kun. **Br. Bulika***

KRIKŠČIONIŠKO GYVENIMO PAGRINDAI

REIKIA SĄMONINGAI, ATVIROMIS AKIMIS apžvelgti viską, atrinkti netikrus dalykus, netikrus žmones ir netikrus žodžius ir matyti, kas yra kas. Reikia nusisukti nuo menkysčių ir netikros tiesos. Gyvenime nėra gatavų ir konkrečių nurodymų, kurie būtų visuotiniai ir visiems tinkantys, todėl niekas negali ištiesti rankos ir pasakyti: "Eik ir daryk šitaip!" Žmogui pačiam reikia žinoti, **ko aš noriu, ko aš sieksiu** ir **kaip aš gyvensiu**. Negalima nematyti, kokios baisios pasekmės kyla dėl to, kad žmonės, nors ir nesąmoningai, meluoja, gyvenimą stato ant dalinės tiesos, skęsta tamsoje ir prietaruose, o visa, kas gera, lieka tik svajonėse.

Todėl išmokime susikaupti, pasiklausyti savo sielos arba paklausykime žmogaus, kuris atrado Tiesą ir nemeluodamas gyvena. Reikia tikėti žmonėmis, kurie žino, ir negalima klausyti tų, kurie patys nepažino, pametė arba išdavė amžinas vertybes ir kitus moko to paties. Baisu, kai aklas aklą veda.

Mes juntame, kad Kažkas valdo ir tvarko viską, bet nežinome, kas tai - o norisi žinot. Mes ne viską galim, o norisi galėt. Mes mirsime, o norisi gyventi visada. Mes daug ko nežinom, o norisi žinot - pagaliau ne tik norisi - **reikia žinoti**, kas yra Tiesa ir kas išvest galėtų šį susiskaldžiusį, kariaujantį, badaujantį, lėbaujantį pasaulį į teisingą gyvenimą ir tikrą kelią!

Mes juntam savyje, kad mūsų siela trokšta to, ką laime neaprėpiama vadinam. Amžina ir nesibaigiančia. Žmogus išalksta ir valgo, bet kai numiršta - jis nebealksta ir nebevalgo, tad KAS mumyse trokšta amžinybės?

Mes matome, kad teka, bėga, auga, žydi ir sunyksta viskas, o **Kažkas stovi ir nekinta.** Ir klausiam kaip vaikai: "Iš kur ir kam visa šita didybė, šitas amžinas gyvybės ratas? Kas yra pati pradžia? Kas valdo mūsų gyvenimą ir likimą?"

AMŽIŲ PATIRTIS IR GYVENIMO IŠMINTIS MOKO,

kad Kažkas, ką mes DIEVU vadinam, yra virš visko, pirm visko ir visur. Kad Kažkas yra ir mumyse, kiekviename žmoguje - tai mes SIELA vadinam.

Visais amžiais Dievas budino žmogaus sąmonę, kalbėjo išminčių ir pranašų lūpomis - tikim tuo, nes visa tai yra surašyta, ir patys žinome, nes Dievas kalba kiekvienam žmogui per jo sąžinę. Tai yra dieviška, amžina ir nekintanti Tiesa, kad viso Buvimo pradžia yra Dievas, kad Jis yra ir dabar esanti Eigastis. Nors ši Tiesa netelpa į mūsų loginio mąstymo rėmus ir jos pilnai suprasti ir atskleisti niekas negali, bet mes suprantame, kad šalia viso buvimo yra Kitoks Buvimas, Kitokia Šviesa; kad ir žmogus gali tokį gyvenimą pasiekti, tik reikia, kad ir žmogus būtų Visatos darnoje sąskambis darnus. Tada ir tik tada per tokį žmogų Tiesa galės r e a l y b e tapti.

Mes žinome, kad gyveno žemėje Jėzus Kristus - nors ir kaip buvo bandoma ištrinti Jį iš pasaulio istorijos, bet... niekam ir niekada nepavyks to padaryti, nes šis istorinis faktas labai jau ranka pasiekiamas, ne iš amžių glūdu-

mos atėjęs, bet mūsų eros pradžia tokia. Be to, Jėzaus Buvimas yra labai giliai į žmogaus dvasią įsirėžęs ir nebepanaikinamas. Jis gyveno tarp mūsų! Jis kalba Evangelijos žodžiais kiekvienam iš mūsų.

Šitas supratimas, kad Kažkas yra, ir yra tikėjimas. Tikėjimas - tai ne protu pasiekta aukščiausia viršūnė, tai ne įstatymui klusniai palenkta galva ir ne stebuklingos rankos iš dangaus pasiilgusi širdis; tikėjimas - tai priimta Tiesa. Tai supratimas, kad pasaulis, žmogus, gyvybė, gyvenimas ir mirtis turi prasmę, paskirtį ir tikslą. Bet tik vienas žmogus visoje kūrinijoje turi protą ir pats laisvai privalo **priimti ŠITĄ TIESĄ** ar atmesti ją. Žmogus privalo žinoti, kas bus "jo tiesa", ko jis visomis išgalėmis sieks.

KAS GIMĖ TIKINČIŲ TĖVŲ ŠEIMOJE,

kas matė, kad jų tėvai tiki, meldžiasi ir teisingai gyventi stengiasi, tas iš jų išmoko sudėti rankas maldai, ateiti bažnyčion, artintis prie Dievo altoriaus ir drebančia širdim prie Dievo Stalo atsiklaupt. Tėvai parodė nuostabiai gražią Mergelę Mariją, Kristų ant kryžiaus, visa matančias Dievo akis, - tas gavo tikėjimą, tą pradinį kapitalą, ir nuo jo priklausys, kaip augs ir skleisis tėvų pasėtas grūdas.

O kas iš viso neturėjo tos pirminės laimės - giliai ir nuoširdžiai tikinčios mamos - ir tėvai neišmokė jų, arba kai apžavų, kartėlio ir apgaulingo nuodėmės saldumo patyrė daug anksčiau, negu subrendo protas - kas tada?

Ir kai pasimato, kad iš tėvų gautos tiesos gyvenime beveik nieko nereiškia, kad niekas tuo negyvena, kad tai liko kaip vaikystės dienų pasaka graži... kas tada? O žinoti nori visi, ir gyventi teisingai nori kiekvienas. Todėl tiek daug klaidžiojančių, pasimetusių, abejingų ir kaltinančių visus... net Dievą.

DIDŽIAUSIAS NUSIKALTIMAS YRA NEATSAKINGUMAS!

Vaikai auga, mokosi, baigia mokslus, sukuria savo šeimas, o tikėjimas lieka kaip išaugti krikšto marškinėliai, ir kas iš tokio tikėjimo, jeigu jis nedaro įtakos gyvenimui, nesulaiko nuo paklydimų ir blogio? Tai todėl ir nenyksta betvarkė pasaulyje ir žmogaus širdyje! Tai todėl **kiekvienas mato tik save ir sau naudos siekia**: per kitus lipdamas, kitų nepaisydamas, kitus sunaikinti siekdamas... Medžiaginės vertybės užima dvasinių vietą, malonumų geidimas ir ieškojimas nuslopina sielos ir sąžinės priekaištus, žmogus lieka tik mažas sraigtelis didžiulėje sistemos mašinoje, o aukščiau iškilęs manosi pats esąs Dievas...

C R E D O - tai ne malda, tai **g y v e n i m a s** TOKS.

TIKIU - reiškia matau, jaučiu, imuosi - mano protas mato kiaurai pro - matau toli be galo - pačią esmę ir paskirtį matau - Ir TAIP gyvenu!

Tikėjimas yra p r i i m t a Dievo malonė, Dievo dovana. Ir žmogaus a t s a k y m a s - ištikimybė tai malonei. Tikiu - kai mano protas pastebi tai, kas akims paslėpta buvo.

TIKIU DIEVĄ TĖVĄ VISAGALĮ
Dangaus ir žemės Sutvėrėją!
Ir Jėzų Kristų, Vienatinį Jo Sūnų!..
Ir Šventąją Dvasią...

Tai ne žmonių išmintis ar išmonė, tai amžinoji Tiesa!

TIKIU - tai Jis Šaltinis Amžinas -
iš meilės Jis dalinas savimi:
sukūrė viską, ir žmogų, į Save panašų!
Pasaulį su jo lobiais ir vargais
Jis patiesė po mūsų kojom!
Dangų žvaigždėtą su audromis ir vėjais
atvėrė prieš mus.
Jis motiną, tėvynę ir duoną mums duoda.
Ir dvasią neramią, ir laimės nepasotinamą troškulį,
ir visišką laisvę!
Ir stovi Jis Amžių Vartuose ir laukia:
"Ar padarys vaikai, ką pavedžiau jiems padaryti?"
Ar padarys?-
Tai Jis Pradžia ir Eigastis, ir
Rankos, surenkančios vaisių - -

- - ir nesuskaičiuosi Jo veido paveikslų - - kurie brangūs be galo ir nepakeliamai baisūs kai kam... Dieve, jeigu jau Tavo malonė kaip žaibas aštri, kai užlieja širdį, uždega akis - ir silpnas žmogus tampa galingas, kai su Tavimi - kas Tu esi?

TIK AR PAŽĮSTA VAIKAS TĖVĄ? - nors juos jungia meilė
amžinu ryšiu - -

TIKIU: gyveno žemėj Jėzus Kristus, tai Dievo Meilės Žodis, gimęs iš Mergelės Marijos. Gyveno taip, kaip niekas kitas negyveno, ir padarė, ko niekas padaryt neįstengia - -

- - buvo išduotas... pasmerktas baisiai
mirčiai ant kryžiaus - ir mirė -
savu krauju patvirtino savo žodžius!

Trečiąją dieną **PRISIKĖLĖ!**
Ir liko Naujojo Pasaulio - Bažnyčios kertinis Akmuo!
Tai Jis paliko žmogaus su Dievu Naująją Sandorą -

Jis pats vėl gyvas ateina visur,
kur duona santarvėj ir meilėje dalinas,
kur žmonės santaikoj gyvena,
kur atkakliai Tiesos ieško,
kur meilė tikra - nenuduota ir nemeluota,
kur darbas p a l a i m ą neša!

TIKIU Negęstančią Ugnį Šventąją Dvasią,
kuri akliems gerųjų žmonių darbais kalba,
baisia tiesa prabyla kai kuriems!
Apsnūst neleidžia, nurimt neduoda,
prasiveržia pro užtvaras visas
ir surakinti nesiduoda - -

Ji nusidėjėlį į tiesos kelią sugrąžina,
skriaudiko gniaužtus atgniaužia,
geriesiems širdį palaima užlieja.

Ji išmintingųjų Išmintis, ištikimųjų Stiprybė,
teisingųjų Teisybė, kilniųjų Šviesa! -

Ji kaip šaltinio gelmė!
Kaip dangaus skliautai platieji!
Kaip delnai, kurie ugnelę nuo vėjų saugo -
JI - Dvasia Šventoji.

TIKIU
yra **tonas**, pagal kurį skamba mano gyvenimo giesmė.
Tai **gija**, kuri duoda pagrindinę spalvą mano
gyvenimo audiniui.
Tai **krantai**, kuriuose teka mano gyvenimo upė,
ir **vandenynas**, į kurį visi vandenys suteka.

Tikėjimas yra mano gyvenimo Tiesa, mano kelrodė
žvaigždė, vadovas sąžinei ir galutinis teisėjas.

TIKIU DIEVĄ, todėl tikiu, kad yra kažkur ir bus
visur Tiesa, šviesi kaip saulė -
matoma visiems! Ir Gėris laimės!
Bus Laimės Jūra!

Tikėjimas man -
tai laikrodis Varpinės Bokšte -
pagal jį eina laikrodis ant mano
rankos, visi laikrodžiai mano namuose
ir ten, kur aš dirbu.

ŽEMĖJE BŪTŲ KAIP DANGUJE,
jeigu mes gyventume taip, kaip tikime! Bet žemėje matome tikrą pragarą: nesibaigia karai, miršta iš bado vaikai, miršta ištisos tautos, žemynai. O kiti iš persisotinimo miršta... Tai tie, kurie valdyti geidžia, sau naudos ir garbės trokšta, pasidalinti nemoka ir nenori... Tai ir yra baisios netvarkos pasaulyje ir kiekvienoje visuomenėje pradžia. Už tai reikės skaudžiai atsakyti, nes Tiesa yra "kerštinga", Ji nedovanoja išnaudotojams ir skriaudikams. Kiekvienas sąmoningas Tiesos laužymas yra baisus nusikaltimas ir dvasinė mirtis tai darančiam, - kad tai supurtytų iki kaulų smegenų visus, kurie Tiesos nepaiso! Bet Tikėjimas sako:

NEPATAISOMŲ DALYKŲ ŽEMĖJE NĖRA! Net gryną melą gerųjų darbai ištaiso. Ir nedingsta niekas - net stiklinė šalto vandens. Nedingsta ir skundas nuskriausto žmogaus. Dievą siekia pralietas kraujas, nuplėšta garbė, padarytas skausmas ir ašaros nekalto žmogaus. Nusuktas užmokestis. Ir suks svetimų girnų akmenį piktieji, paskendę blogio pelkėje. Reikės springti savo gyventu melu, suktis tamsybės rate, ir nebus galima išnirti iš kitam padaryto vargo. O gerųjų auka ir kantrybė švies per amžius!

NEDARYTI BLOGO,

nedaryti kitam to, kas man pačiam nepatinka - yra jau labai daug, bet kartu ir labai maža. Kol mirtis nepaguldė karstan, kol Viešpats nepašaukė teisman, **reikia skubėti daryti gera!** Bent jau būti TUO ir TEN, KUO ir KUR privalau būti savo pasirinktu pašaukimu. Visur ir visada privalau būti žmogumi.

Reikia daryti gera! Tik ar viskas yra gera, ką mes darome "darydami gera"? "Patariau negerti - daviau pinigų..." tai lyg skęstančiam įdėti akmenį į delną. "Nepritariu, bet padedu - ką padarysi, toks jau jo supratimas, jis kitaip negali..." Taigi padėti klystančiam klaidžioti, melagiui meluoti, girtuokliui gerti - yra nusikaltimas! Tai yra blogis. Reikia dalykus vadinti tikrais vardais. "Savo geriu - -su savo ką noriu, tą ir darau: galiu užmušti, galiu padegti"- tai blogio pati gelmė, pats dugnas...

PAGRINDINĖS - PRIGIMTINĖS ŽMOGAUS TEISĖS IR PAREIGOS:

Tai Dievo Žodžiai kiekvienam žmogui, įrašyti į žmogaus protą ir sąžinę. Dievas pirmiesiems mūsų tėvams, išleisdamas juos į žemę, lyg pirštu įrašė į prigimtį: "Darbuosies ir savo veido prakaite valgysi duoną savo. Tęsi Dievo pradėtą kūrimo darbą žemėje ir pirmą vietą savo širdyje skirsi Dievui".

(plg. Pr. 1, 28; 2, 15; 3, 19).

PIRMASIS TIESOS PRINCIPAS:

užsidirbsi pats, neišnaudosi kito, turėsi saiką.

Reikia naudoti ir saugoti žemę. Paversti ją naudingu ir gražiu sodu. Reikia atskleisti dangaus ir žemės galias ir turtus, panaudoti juos geram. Šituo Dievas paskyrė žmogų būti žemės užvaizdu - tai vieną kartą duota mums visiems, antrą kartą nebus duota...

Todėl net žmonėmis negalima vadinti tų, kurie tingi, išnaudoja kitus ir svetimu geru minta!

Lygiai nusikalsta ir tie, kurie dieną naktį plėšosi, dirba be poilsio ir šventos dienos, neturi saiko ir pagarbos Dievo žodžiui.

ANTRASIS TIESOS PRINCIPAS:

n a u d o s i t ė s visomis Dievo duotomis gėrybėmis!

Tai Dievo duotas kraitis mums visiems. "Viskas tau: maistui, džiaugsmui, laimei". Ir viskas yra gera - net gyvatės nuodai yra vaistas. O tai, kas maitina, džiugina, ragina, budina, valo ir pamoko, yra pagrindų pagrindas mūsų buvimui žemėje - Dievo dovana. "Iš Tavo rankų

gaunu šviesų rytą" - iš Tavo rankų imu viską, kaip vaikas iš tėvo rankų ima duoną.

Todėl kas niekina Dievo dovanas arba kas **tik sau** jas griebia, slepia, krauna, ryja - nusikalsta Dievui ir nevertas žmogaus vardo.

TREČIASIS TIESOS PRINCIPAS:

skleisitės ir pripildysite žemę!

Dievo kūryba tęsiasi, Jo darbas negali baigtis su viena žmonių karta. Reikia vaikams tęsti tėvų pradėtą darbą. Reikia kiekvienam žmogui **palikti savo** brydę, savo darbo vaisius. Dievo duoti talentai turi šimteriopai išsiskleisti. Kiekvienas savo luomo žmogus turi būti kūrėjas.

Todėl: kas gyvena ir nekuria nieko, kas palieka tik pelenus, griuvėsius ir ašaras, tas nusikalsta Dievui ir nevertas žmogaus vardo.

KETVIRTASIS TIESOS PRINCIPAS MAN

- ir kiekvienam žmogui: pirmąją vietą savo širdyje ir savo gyvenime skirsi Dievui!

Saulė turi taką danguje,
medis tik tvirtai suleidęs šaknis į žemę užauga plačiai,
o žmogus **TIK** Dievą - Tiesą pažinęs,
gali būti eisenoje pirmasis, namuose šeimininkas,
sąjūdyje vadas, nes tik Tiesa yra proto šviesa.
Visoje kūrinijoje **TIK** žmogus turi protą ir gali
pažinti - o tai ir yra aukščiausia laimės viršūnė.
Pažinimas daro žmogų didelį ir laisvą - jis nevergaus:
tada jis žino, kas yra verta meilės ir nuo ko reikia
nusisukti, kas yra šventovė ir kas... pirtis...
Tada Tiesa jam duoda toną ir visur bei visada
yra jo vadovas.

Baisiausias nusikaltimas, kai Tiesą - Šviesą po puodu uždengia ir užgesina, uždusina...
Todėl tas, kas nieko šventa neturi, kas daiktus, prietarus ir melą aukščiausia vertybe laiko - nusikalsta Dievui ir nevertas žmogaus vardo!

TAI TIESOS PRINCIPAI - niekuo nepakeičiami ir būtini kiekvienam žmogui! Tai pirminiai, pagrindiniai Dievo Žodžiai žmogui. Jų nepaisymo pasekmės yra baisios ir tragiškos visai žmonijai. Jais tiesiog būtina vadovautis, jeigu dar nori išlikti žmogumi. Bet to per maža, nes Dievas laukia iš žmogaus didesnio artimumo - meilės, tarpusavio sugyvenimo, pagarbos vienas kitam. "Iš to visi pažins, kad esate mano mokiniai, jei mylėsite vieni kitus" (Jn 13, 35).

TODĖL IKI DIEVO KARALYSTĖS DAR LABAI TOLI.-Žmonija tolsta nuo Tiesos ir nuo Dievo ir skęsta blogyje kaip pelkėje... Nors kiekvienas nori gyventi, net piktadarys, kiekvienas gėrio ir šilumos ilgisi, bet kai nepaisoma Tiesos Principų, tai visuotinis apakimas plečiasi ir įtraukia, įsiurbia į bedvasę dykumą greitai ir lengvai... Taip buvo per amžius, taip yra ir dabar.

DEŠIMT DIEVO ĮSAKYMŲ

Bendruomeniniams žmonių santykiams tvarkyti Dievas duoda pagrindus - socialiniams santykiams nustato ribas. Tai Dešimt Dievo Žodžių, iš graikų kalbos **DEKALOGU** vadinamų. Tai lyg tvora bedugnės pakraščiu: **NE! NE! NE!** - Laikydamasis šitų įsakymų, žmogus išlieka žmogumi, juos peržengęs - puola nežmogiškumo prarajon, o **GERA** darydamas žmogus Dekalogą gali pratęsti iki tobulos meilės, sugyvenimo, pasidalinimo ir pagarbos žmogaus žmogui.

Tačiau būtina žinoti, kad **be teisingumo nebūna meilės**: svetimas turtas ir mano užsidirbta duona negali būti man duodama kaip dovana.

Dešimt Dievo Įsakymų atlydi žmoniją iš amžių glūdumos ir lydės iki amžių pabaigos. Čia vėl kartojamas Principo Žodis: turėk tikrą Dievą, vertink ir brangink tikras vertybes, pamąstyk ir pasverk savo darbus ir gyvenimą Šventovėje. Toliau ryškiai ir įsakmiai pabrėžia pagarbą gyvybei, tėvams. Duoda pagrindus socialiniams bendruomeniniams santykiams tvarkyti: neliesi, negeisi, nesieksi to, kas ne tavo.

Tai dieviški žodžiai kiekvienam žmogui, nes kiekvienas žmogus nori gyventi, turi teisę gyventi, ir niekas neturi jam kliudyti žmogiškai gyventi. Tai pačios elementariausios taisyklės žmonių tarpusavio santykiams reguliuoti.

AŠ ESU VIEŠPATS, TAVO DIEVAS!

NEturėsi kitų dievų, tiktai mane vieną!
NEtarsi Viešpaties vardo be reikalo!
Sekmadienį švęsi!
Gerbsi tėvą ir motiną savo!
NEžudysi! **NE**paleistuvausi! **NE**vogsi!
NEkalbėsi netiesos!
NEgeisi svetimos laimės!
NEgeisi svetimo turto!
(plg. Iš 20, 1-17)

Mylėsi Viešpatį Dievą visa širdimi, visa siela, visomis jėgomis!
Mylėsi savo artimą taip, kaip myli pats save!
(plg. Mt 22, 37-39).

GĖRIS YRA IŠTIKIMYBĖ TIESAI!

bet Dievas kiekvienam žmogui davė laisvę - vergų Jam nereikia! Tai baisi ir didžiulė Dievo dovana. Mes laisvai galim rinktis šviesią dieną, tamsią naktį, vakaro prietėmį ar tekančią saulę. Galim, bet - apsisprendus laisvės "nebėra", žmogus nenuleisdamas akių seka Tiesą arba suka svetimų girnų akmenį.

Ir Dievui ne tas pats, ką žmogus pasirenka!

Kristaus atėjimas, Jo Prisikėlimas ir Šventoji Sekminių Dvasia rodo ryškų Dievo planą pakreipti žmogaus gyvenimą į Gėrį. Dievo meilė yra nenugalima, neišduodama, nenužudoma. Ir žmogus pats savyje nėra blogas, bet žmogaus prigimtyje yra stiprūs polinkiai į blogį - gimtosios nuodėmės pasėka, todėl žmogus vienas, be Dievo pagalbos, nieko padaryti negali. Tik Dievo malonės ir žmogaus valios pastangomis žmogus gali pasiekti labai daug - visišką Dievo vaikų laisvę. Toks žmogus nebevergaus nuodėmei.

KRISTUS ANT KRYŽIAUS

žmonijos istorijoje per amžius liks kaip žmogaus aklumo ženklas. Ir stovi Jis kaip pasaulio atmesta, bet nepaslepiama ir nepaneigiama Tiesa... Dievo Meilės Tiesa, be kurios gyvent negalima. Daugelis stengiasi TO nematyti - ir nemato, kol geras gyvenimas ir Dievo dovanos lydi juos, o pamato, kai vargas ir ašaros akis praplauna... Kai blogis jau plačiai pasėtas, kraujas ir neužgydomos žaizdos degina širdis...

> Jūs nesupratot mano atėjimo grožio,
> kurį aš atnešiau drebėdamas džiaugsmu.
> Jūs nieko nesupratot! Galvojate esą labai protingi,
> prikaldami Išmintį ir Meilę prie kryžiaus...
>
> (J. Littleton, GETSEMANI, plokšt. AMEN, 112 giesmė).

DIEVO MEILĖ IRGI TOKIA kaip žmonių - Jis nori būti su mumis, savo vaikais. Mes gimstam paprasti žmonių vaikai, o reikia, kad būtume šviesūs, švarūs ir geri. Tik ką daryt, kad mes net į saulę negalim tiesiai žvelgt, tai kaip į Dievo veidą - - kad nuskaidrintų protą - - uždegtų širdį - - - kai Dievo malonė kaip žaibas aštri, kaip ugnis nepakeliama žmogui - -

Kristus atpirko žmogų ir paliko žmogaus su Dievu Naująją Sandorą. Prisikėlimu Jis peržengė mirties bedugnę ir atidarė vartus į Amžiną Gyvenimą. Dėl to Jis atėjo, mokė, mirė ir Prisikėlimu užtvirtino savo Tiesą: jūs esate Dievo vaikai - ir būkite, gyvenkite kaip tikri vaikai. Jis nuostabia gyvybe, meile ir paprastu žmogiškumu iškyla prieš mus, Jo Žodis gyvas, aštrus, tiesus, netelpąs į jokias formules ir kodeksus l i k o Evangelijoje ir mums visada reikia turėti Ją po ranka ir dažnai paieškoti čia atsakymo. Niekas Jo gyvo ir konkretaus Žodžio nepavertė taisyklėmis ir niekam nepasiseks to padaryti. Jis Pats ateina gyvas vėl ir pats kalba kiekvienam žmogui. "Septynios versmės iš kryžiaus teka" - Jis Pats girdo mus, jungia su Dievu septyniais sakramentais. Krikštas, Sutvirtinimas, Švč. Sakramentas, Atgaila, Ligonių patepimas, Kunigystė ir Santuoka yra gyvi gyvo Organizmo - Bažnyčios raiščiai, per kuriuos mes įaugame į Jėzaus Kristaus Bažnyčią.

BAŽNYČIA

yra Kristaus tikėjimu gyvenančių žmonių eisena į Dievą. Per visus amžius, visų laikų, visų tautų gerieji žmonės jungiasi į Ją. Dievas platus, begalinis ir neribotas Jo veikimas, neribotos Jo dovanos, nežinomi Jo planai ir keliai, o Jėzaus atsidavimas, ištikimybė ir meilė per kryžių suvienijo mus amžiams su Bažnyčia, per kurią ateina Dievas pas mus ir mes ateiname pas Jį.

Bažnyčios durys atviros visiems geros valios žmonėms. Čia tik vieno reikalaujama: nepaversti nieko stabu - net Dievo! Čia viskas gyva - kaip šaltinis, iš kurio kyla, veržiasi, plaukia, susirenka ir teka į Vandenyną visi vandenys. Čia gyvas kapiliarų tinklas tankus: maitina ateinančius, lydi išėjusius, gyvena tuose, kurie priima.

TIKIU:

mirtis neiškasa bedugnės ir nenutraukia ryšių:
tėvų namuos gyvenam ir jų darbus pratęsiam mes.
Vaikams reikia už tėvų klaidas atvargt
arba naudotis ir gėrėtis tėvų išmintimi.
Visų išminčių tiesos šviečia mums,
ir nuėjusių pramintais takais mes einam.
O pasistoję ant praėjusių milžinų pečių
mes pamatom ir padarom daugiau!
Ir budelių, melagių melagingas aidas siekia
mus - visi mes eisena viena.

TIKIU - todėl keliuos, einu, darbuojuos.
Todėl suklydęs taisausi ir grįžtu.
Todėl myliu, pasiaukoju ir kenčiu,
nes žinau, kad viskas priklausys nuo
Dievo valios ir nuo mano pastangų.

TIKIU - todėl meldžiuosi ir suprantu,
kad viską padaryti reikės man pačiam,-
o be Dievo pagalbos žmogus vienas
nieko negali - -

M A L D A

Visi tiesos žodžiai ir visi geri darbai kaip m a l d a kyla pas Viešpatį ir kaip Jo malonė sklinda žemėje. Visas gerumas yra iš Dievo, bet žmogus gali jį priimti ir pats būti geras ir gali nusigręžti nuo jo ir užverti savo širdį... Kai žmogaus gerumu tekės Dievo malonė žemėje žmonėms, tada ir malda bus:

kaip vyturio čirenimas,
kaip pavasario žydėjimas,
kaip prabudusio vaiko šypsnys,
kaip meilės žodžiai pasakyti mylimajam.

MALDA - kai pas Dievą kaip pas Tėvą bėgu,
glaudžiuosi, džiaugiuosi ar verkiu.
Kaip sužeisto gyvulėlio inkštimas,
kaip bežadės ašaros veidu vienišo žmogaus,
kaip vėjo kaukimas baisioj dykumoj...

MALDA - kaip šaltinėlio gelmė,
kaip dangaus skliautų platuma,
kaip delnai, kurie ugnelę pridengia...
kaip viesulas, genantis bangomis
mano vienišą laivelį...

MALDA - tai ir kasdieniniai poteriai,
tiktai iš širdies į širdį pasakyti.

KAS SUPRAS, KAIP TAI ĮVYKSTA?-

tik tas, kuris pats šitaip gyvena ir meldžiasi. Kad būčiau žmogus - nežinia, kur baigiasi kūnas ir prasideda siela, nes visur esi vienas - **ir melstis privalau visas.** Dievas džiaugiasi manimi, kai aš geras, ir vis tiek būna arti, kai spjaunu Jam veidan ir išvarau už durų... Jis net negera darančią mano ranką palaiko, neišsuka jos... Jis lydi išeinančius, budi kelionėse, laukia grįžtančių. Jam labiau skauda negu mums, kai mes nusidedame. Ir niekas: nei motina, nei mylimiausias žmogus

taip nesupras ir neatjaus mūsų. Ir niekam kitam, tik Dievui vienam galiu pasisakyti ir parodyti viską: pasidžiaugsi - Jis nepavydės, padėkosi - ir tai bus teisinga! Paprašysi - Jis geriau žino, ką duoti man. Padejuosi - Jis supras, nes Dievas mums artimesnis negu mes patys sau.

SIELA

Tai ji valdyt mane Dievo duota!
Ji nori groti manimi, kaip muzikas vargonais,
ir molinį indą - mano kūną -
ji nori padaryti monstrancija skaidria.
Tai ji mane veja, apsileist neduoda,
vien žemei - kūnui gyventi nenori.
Uždaryta ji staugia baisiu skausmu,
pamiršta verkia kaip kūdikis...
O jeigu aš ją paklupdau ir išniekinu -
oi, kaip ji rauda... ir kala kaip kūju
širdin, nesustabdomai kala...
Jinai kaip ugnis ir gyvena tiktai degdama:
ir džiaugiasi tik ugnį panašią atradus.
Skaidrėdama ji dangų pasiekia!
... pajuodusiu pragaru dvelkia ir pragarą skleidžia,
kai ją kaip ubagę išvarau - - už rojaus vartų - -
žemėj palikta...

JI KARALAITĖ MANO!

Kai aš ištikimas, ji kalba išminčių lūpomis,
stovi kaip siena mūru su ištikimaisiais!
Šviečia nepaslepiamos teisybės saule!
Pilniau, doriau mane gyventi ragina -
aukštesnių dalykų vardan sutarti moko.

Ji niekada nesoti - visos Begalybės alksta ir
trokšta! Ji kalba man, kad yra tik viena tikra
bėda - būti ramiam, sočiam, sustingusiam...

Ir moko mane būti kantrų, nors tai būtų beveik neįmanoma, būti gerą, nors nebūtų už ką...

O jeigu kam tuščia širdyje? Kas tada?
- Pasitikėkite ir jūs, Dievas atėjo dėl visų!

KALBU TYLIAI VIENAS,

arba kalbėkime garsiai visi Jėzaus Maldą, kuri yra tikra krikščioniško gyvenimo konstitucija:

TĖVE MŪSŲ (...)

Daug kartų Jėzus sakė, kad Dievas yra visų mūsų Tėvas, o šioje maldoje Jis tai ypač pabrėžė ir pačia jautriausia forma, vaikišku žodeliu moko mus kreiptis į Jį: Aba - Tėveli! Tuo Jis parodė, kad Dievui mes esame labai brangūs Jo vaikai ir ... tik vaikai - -

Nėra žmogaus, kuris nebūtų buvęs vaikas, todėl visi suprantame vaikišką ryšį su tėvais: vaikišką atvirumą, prisirišimą ir pasitikėjimą savo tėvais. Ir tie, kurie "neturėjo" tėvų, nepatyrė tėvų meilės, tegu žino, kad Dievas niekada neapgauna ir neišsižada - tik jau mes būkime vaikiški ir vaikai.

Dievo vardas, Dievo valia ir Dievo Karalystė yra būtiniausi dalykai mūsų laimei ir ramybei ir turi būti patys aukščiausi ir brangiausi dalykai mums. Kai taip iš tikrųjų bus, mes lengvai palenksime visas savo gyvenimo sritis Tiesai ("aš taip nemylėčiau tavęs, tėve, jeigu Dievo nemylėčiau labiau kaip tave" - Antigonė).

Baisiai klysta tie tėvai, kurie neparuošia vaiko atsakingam gyvenimui. Dievas niekada nebus mūsų tarnas, Jis nepadarys mūsų darbų, neatitaisys to, ką mes sugadinom. Dievo angelai nesaugos mūsų nuo bado, šalčio ir audrų.

Nekris kepti karveliai nei mana iš dangaus. Dievas nekalbės mums kaip Mozei žmogaus balsu, Jis nesutrins ir nesunaikins mūsų priešų, bet Jis visada yra su mumis!

Kasdieninės duonos -

tikras turtas ir kapitalas yra kasdieninis darbas, kasdieninė duona. Pailsėsiu, kai numirsiu. Niekas negali mums garantuoti rytdienos - mūsų tik ši diena. Ir kasdieninė duona, kaip ir Tiesa, Gėris, Grožis, kaip mokslas, dora ir menas, kaip ir vanduo, oras, turi būti kiekvienam žmogui prieinama ir garantuota.

Tik klaidos ir kaltės yra mūsų dalia...

Atleisk!- Atleidžiu!

Teisingai, viską reikia pradėti nuo savęs - tik taip gyvenant galima kokia nors pažanga. Ko aš pats nepadarau, to ir iš tavęs nereikalauju. Atleisk man, kaip ir aš tau atleidžiu!

Neleisk suklupti -

susigundyti. Šiltnamių žmogui nėra. Rojaus, užuovėjos, garantijų, kad ištesėsiu, padarysiu, nesuklupsiu - nėra. Ir mirtis laukia mūsų visų - žemėje nieko nėra amžino.

G e l b ė k !-

Pyktis, blogis, melas - nuo šitų blogų dalykų prašome išgelbėti mus. Čia niekas padėti negali, tik "Gelbėk, Viešpatie!" Ten, kur nėra nė trupinėlio gėrio, kur blogyje kaip dumble paskendę - ten tik : gelbėk! Su melo, pikto dvasia jokios draugystės: "Eik šalin, šėtone! Tu nori ne to, kas yra Dievo valia!" (plg. Mt 16, 23).

TĖVE MŪSŲ - tai Kristaus malda.
Pilna vaikiškos meilės ir pasitikėjimo,
pilna pagarbos. Ir prašymas:
TEATEINIE TAVO KARALYSTĖ!

TIKIU - tai žinau, kad Dievas veda, kalba, rodo -
tai betarpiškai matau pačią esmę ir
paskirtį viso to, kas yra ir kas buvo.
Tikiu, bet žinau, kad Dievas ne tarnaitė
ir ne ponia, kuri įsakinėja...
ir ne akla pastumdėlė mano likimo...

MALDA - ir kaip pavargusių rankų drebėjimas,
kaip poilsio saldi palaima,
kaip mažo upelio pasaka skaidri,
kaip vėliava, plazdanti vasaros saulėj -
kaip sielos giesmė, kylanti dangun,
ir kaip sukalbėti kasdieniniai poteriai,-
tegu bus nuolatinis ryšys su Dievu, mūsų Tėvu

MES AUGAME KAIP VAIKAI DIEVO ŽMONĖMIS

arba išeiname laukais... Arba - arba. Kito kelio nėra. O derinys iš Dievo dovanų ir žmogaus valios pastangų visada darė tikrus stebuklus. Mes negalime būti tokie kaip Kristus, bet mes galime Jį sekti. Mes kiekvienu atveju pagalvojame: Ką Jis man dabar patartų daryti?

O JĖZUS ŠAUKĖ, SAKYDAMAS (...)

MYLĖKITE VIENAS KITĄ!
Kiek kartų jūs tai padarėte:
pavalgydinote ar atėmėte duoną,
pagirdėte ar nutroškinote,
pridengėte ar apiplėšėte,
atėjote - nusisukote,
aplankėte - nematėte,
vienam šitų mažiausių mano brolių -
MAN PADARĖTE! (plg. Mt 25, 34-45).

BŪSITE PALAIMINTI, kai kantrybės, romumo, taikos, gerumo ir meilės būsite pilni! (plg. Mt 5, 3-11).

TIKIU - reiškia daugiau, negu "žinau",
reiškia žinau visu savim, visa savo būtim:
esu aš nebe vienas!
Ir gyvenu su Dievu:
klausau Jo visur ir visada!
Kai silpna - Jam skundžiuos,
kai gera - pasidžiaugiu Jam!
Ir kai matau, kad skęsta, o manosi plaukią...
kai smirda, o manosi žydį...
oi, kaip skauda!

"Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau ir paskyriau!"

"Tėve, aš apreiškiau Tavo vardą žmonėms - o tai ir yra amžinas gyvenimas, kad jie pažintų Tave, vienatinį tikrąjį Dievą, ir tą, kurį Tu siuntei, Jėzų Kristų."
(plg. Jn 15, 16; 17, 6; 17, 3).

ŽINAU,

kad ne visi žmonių įstatymai teisingi, net ir dideli žmonės kreivais keliais nuvedė ir prapuldė begalę žmonių, todėl darau viską, kad Tiesa sklistų ir Gėris laimėtų žemėje. Ir suprantu, kad reikia

ŠITAIP PAČIAM GYVENTI, nes vadovauja tiktai tas,
kuris pats pirmas eina,
uždega tas, kuris pats dega,
patraukia tiktai tas,
kuris pats stiebiasi kaip
augantis medelis į saulę.

TADA juntu Ranką ant pečių ir suprantu,
kad Dievas yra Eigastis ir Buvimas amžinas,
o mes kaip upės tekam Dievo žemėj
arba kaip medžiai kuprojamės blaškomi vėjų.

TADA žinau, nors ir nesuprantu daug ko:
žmogus yra nuostabus Dievo kūrinys -
nuo dulkės pakylantis iki Dievo.

DIEVAS NEGALI BŪTI KAIP PRIEDAS prie mūsų sotaus, laimingo ar vargingo gyvenimo. O baisiausia klaida yra ta, kai galvojame: buvau, atlikau, vaikus privedžiau... Kai galvojam: atsimelsiu senatvėje... O kas garantuoja, kad sulauksime senatvės - mūsų tik ši diena! Ir jeigu d a b a r mūsų širdyje ir mūsų gyvenime nėra Dievui vietos - Jis ir mūsų maldų nelaukia! Dievas negali būti prievolė, negali būti tik priedas - jeigu gyvenimas Tiesoje ir su Dievu neteikia mums džiaugsmo, tai nieko nereikia! Ir nieko nėra... Tik tada, kai kad ir ką kas sakytų, darytų ar galvotų - man šitie dalykai yra šventi, tik tada esame Dievo vaikai.

Ir dar. Kasdienybės rūpesčiuos paskendę gerieji žmonės, kurie tik vakare ar šventą dieną pakelia akis į dangų... Ir tie, kurie nerimą ir ilgesį širdyje paslėpti bando - - ak, jūs! Jūs net nežinot, kas yra tas nerimas - tai tikėjimas, kuriuo gyventi reikia!

AR YRA TOKIŲ ŽMONIŲ,
kurie šitaip gyveno ar gyvena? - Daug! Nesuskaičiuojami milijonai! Bažnyčios iškelti ant altorių ir patys užlipę ant rūsčios kasdienybės pjedestalų. Ir tie, kurių niekas nemini: "ir mes, ir mes, kur kenčiame, pilkieji milijonai" (Putinas). Ir skamba nesiliaujantis **TE DEUM** ir tylus, švelnus **MAGNIFICAT** - -

DABAR APIE JĄ -
apie gražiausią Žmogų pasaulyje, apie Švč. Dievo Motiną Mergelę Mariją -

Tai tyriausias žemės žiedas - Dievo Išrinktoji
ir Jam Ištikimoji. Dievui atsakiusi visos žmonijos
lemtinguoju **FIAT** ir likusi Sūnaus darbų šešėlyje.
Šalia Jo tik kryžiaus kelyje ir
su nuimtu nuo kryžiaus Sūnumi ant kelių - -

Ji ir mums kilnioji mūsų Motina:
Aušros žvaigždė paklydusiems,
Ligonių sveikata sergantiems,
Dangaus Vartai geriesiems.

Gražiausi menininkų paveikslai neatvaizduos Jos grožio, iškilmingiausi himnai neišreikš Jos sielos giesmės Magnificat. Prieš Jos dvasios didybę nutyla žemės mūzos.

Ir mes Ją sveikiname Angelo žodžiais:

SVEIKA, MARIJA, malonės pilnoji,
Viešpats su Tavimi!
Tu pagirta tarp moterų
Ir pagirtas Tavo Sūnus Jėzus!-

pridėdami savo žmogiško vargingumo prašymą:

ŠVENTOJI MARIJA,
Dievo Motina, melsk už mus,
nusidėjėlius, dabar ir
mūsų mirties valandą. Amen.

ŠVENTASIS JUOZAPAS,
žmogus prie Dievo lopšio. Juo labiausiai iš tada gyvenusių žemėje žmonių pasitikėjo Dievas. Per visus amžius **TOKIAIS** žmonėmis remiasi ir ant jų laikosi pasaulis: paprastas ir **NE**paprastas, tikintis ir ištikimas. Tikėjimo vedamas padaro didžiausią stebuklą: išgelbsti mirčiai pasmerktą Dievo Kūdikį. Ir nepretenduoja į jokį atlyginimą, neieško tiktai sau naudos ir laimės - Jo laimė ir gyvenimo džiaugsmas: būti ten, kur Dievas siunčia, daryti tai, ką Dievas liepia.

NESUMINĖS IR NESUSKAIČIUOS NIEKAS tų milijonų, kuriems Dievas buvo Tėvas, Švč. Mergelė Marija buvo Motina, kuriems tikėjimas buvo stiprybės šaltinis. Jų milijonai - žinomi ir nežinomi, minimi ir pamiršti, bet gyvi Dievo Karalystės vaikai.

Ir aš - - - "Gali tas, gali anas, kodėl tu, Augustinai, negali?- - Dieve, juk Tu buvai su manimi - - mano molinėje trobelėje - - kodėl aš to nežinojau - - juk ir aš buvau! Tai ko trūko, kad nesutikau Tavęs?"

Va, beveik ir viskas, ką mes žinome apie svarbiausius dalykus. Iš viso to, kas čia pasakyta, o tai yra tikra gyvenimo tiesa, tegu mums būna aišku, kad Dievą tikime tiktai tada, kai su Juo gyvename. Bet visa tai, kas čia pasakyta, gali likti kaip pakelės stulpas, ant kurio pažymėta teisinga kryptis, bet kuris nesulaiko klystančių, jeigu negyvensime TUO. Ir gali būti kaip priimta Tiesa, jeigu pabandysime taip gyventi.

O gal eikime ir pagyvenkime ŠITAIP, ir pamatysime, ką Dievas gali - -

"Jėzus atsigręžė, ir matydamas, kad jie seka
paskui Jį, paklausė: Ko ieškote?
Jie atsakė: Mokytojau, kur gyveni?
Jėzus tarė:

ATEIKITE IR PAMATYSITE!"

(plg. Jn 1, 38-39)

Tikras vyno skonis pajuntamas jį geriant,
duonos saldumas - valgant išalkus.
Meilės palaima užlieja mylint,
o Dievu tikime, kai su Juo gyvename!
Aukštybių žavesys atsiskleidžia į kalnus užkopus,
tikra ramybės palaima užlieja - gera padarius.

- Aš pats ieškosiu Tiesos,
pats atliksiu savo žmogiškas pareigas.
Pats pataisysiu savo klaidas ir atsiprašysiu
už kaltes - atsilyginsiu skriaudas ir skolas - -
Pats sutvarkysiu, ką pagadinau,
pats užsidirbsiu sau ir saviesiems duoną -

TIK TU BŪK SU MANIMI! Amen.

Ir kai norisi, kai reikia, kad sklistų Tavo Tiesa
žemėje, kad uždegtų žmonių širdis,

primink mums, Viešpatie,
kad vadovauja tiktai tas,
kuris pats pirmas eina.
Uždega tik tas, kuris pats dega.
Patraukia tiktai tas, kuris pats
stiebiasi aukštyn, kaip augančio
medelio viršūnė, ir kurio gyvenimas
paprastas ir darbai paprasti - -

TIKIU, ŽENGIU, GYVENU

Tikrai brangi objektyvi Tiesa, kurios esimu neabejoju.

Ar ne lygiai brangi ir subjektyviai išgyventa ir atvirai išpažinta Tiesa. Juk tik šitaip ji tampa egzistuojanti ir gyva.

Jėzus Kristus - tikrojo gyvenimo pasaulyje centras, Dievo Tėvo atsiųstas, pats pasiaukojęs, Šventajai Dvasiai vedant mūsų surastas.

Tebus Jis kiekvieno mūsų Kelias, Tiesa ir Gyvenimas - surastas, mylimas, gyvenamas.

Jei tik didžiuosiuosi žinąs Tiesą - galiu sustabarėti. Turiu kasdien iš naujo sau ją atskleisti.

Miršta tiesa, kuria niekas negyvena.

Šitos eilutės - mano studijų, mano mąstymų, mano patirties Lietuvoje ir Sibiro Akademijoje, - mano maldos ir mano gyvenimo vaisius. Mano tikėjimo išpažinimas. Ir kartu tai, ką mes tikim visi katalikai, visa Katalikų Bažnyčia.

Tikro gyvenimo pasaulyje centras yra, aišku, Jėzus Kristus. Jis paliudijo, kas yra Dievas ir kaip su Juo gyventi galima ir reikia. Tai padiktavo ir planą šiai knygai. Čia bus:

Įvadas. Elementarus PASIRENGIMAS gyventi su Dievu;
KELIAS į Dievą ir su juo;
TIESA apie Dievą, pasaulį ir mane žvelgiant tikėjimo akimis;
GYVENIMAS su Dievu;
PRIEMONĖS Tokiam Gyvenimui kurti;
Šitaip gyvenusių žmonių PAVYZDŽIAI;
Sunkiosios gyvenimo PASLAPTYS;
Pabaiga. KVIETIMAS šitaip gyventi.

Pradžioje: d v i p i r m i n ė s t i e s o s.

Pirmoji:
Visa šita būna sava, kai žmogus nuo mažens
išauga krikščioniškoj šeimoj, krikščioniškuos namuos,
kai į bažnyčią ir į Bažnyčią
ateina kaip į savus namus, kaip pas savo tėvą,
kai malda ir apeigos bažnyčioje
išreiškia tai, kas jau yra širdyje ir prote,
ir sugrįžta atgaivindamos ir stiprindamos
jau esamą tikėjimą, viltį ir meilę,
kai krikščionybė jau yra raugas, gyvybė ir dvasia,
kai žmogus jau yra Š I T O K S.

O ką daryti tam, kuriam visa šita -
nežinoma žemė, nepatirtas jausmas,
svetimas pasaulis, neregėti kraštai? - - -

Pirmaisiais amžiais katekumenus ilgai laikydavo prie
durų,
ir iki dalyvavimo Mišiose
praeidavo daug metų ir ilga ruoša.
Mokslininkas Šebesta išgyveno 20 metų pas pigmėjus,
kol jie pasiryžo jam parodyti
savo primityvų - ir labai kilnų!- dvasinį gyvenimą,
kol jie jį nusivedė į savo šventas vietas - - -

Mes visi atsimenam tą valandą,
kai išmokom skaityt ir prieš mus atsivėrė
naujas, platus ir neregėtas pasaulis.
Juk būna, kad nušvinta pasaulis nauja šviesa,
apšviečia kaip žaibas, ir Saulius virsta Paulium...

Tai - tegu nušvinta! Ir saviems, ir svečiams!

Ir antroji:
Negalima religijos padaryti viskuo -
totaliniu - viską apimančiu ir viską išreiškiančiu -
vyksmu.
Ir netikslu religiją sumenkinti suredukuojant ją
iki kulto - skurdžių ar puošnių, iškilmingų apeigų,
kurios veikia ir išreiškia tiktai jausmus:
iš baimės, nežinios ar vargo kylančius,
mus apgaulingai raminančius
ir apgaulingą viltį žadinančius:
gal baisias jėgas, kurių panaikinti nei nugalėti negalima,
pasiseks nuraminti ar permaldauti ir papirkti...

Religija remiasi tikru Dievo buvimu
ir visapusiškais - protu, valia, veikla - ryšiais su Juo.
Čia yra tiesos, įstatymai ir principai
visam gyvenimui. Kultas tik įveda -
išreikšdamas vidinę dvasinę tikrovę -
į religiją. Arba išreiškia - gyvai ir meniškai -
visa, kas jau yra žmoguje:
TOKĮ mastymą ir TOKIAS pažiūras, kurias
TIKĖJIMU vadinam,
TOKĮ apsisprendimą, kuriam vadovauja MEILĖ,
TOKIĄ veiklą - iš TEISINGUMO išplaukiančią ir jo
vedamą.

O svarbiausia - ir apie tai kalbės visi šie puslapiai:
KRIKŠČIONYBĖ YRA NEPALYGINTI
DAUGIAU KAIP RELIGIJA!
Kristus nėra Tikrasis, Didysis Stabas,
Kurį tikėti, pagarbinti ar numaldyti reikėtų.
KRIKŠČIONYBĖ YRA ŽMOGAUS KELIAS
DIEVOP
IR ŽMOGAUS KELIONĖ SU DIEVU ŠIRDY
per visus darbo ir kūrybos plotus.
KRISTUS YRA TAS, KURIS VEDA,
APDOVANOJA IR EINA GRETA.
Krikščionybė yra vedanti gija, pagrindinis tonas,
svarbiausias akcentas, bet - - - ne viskas - - -

Įvadas

Aš esu be galo mažytė visatos dalis,
priklausoma nuo jos, surišta tūkstančiais mazgų,
neatskiriama ir negalinti be kitų egzistuoti dalis.
Bet aš esu AŠ - sąmoningas, mąstantis, sprendžiantis,
save suvaldyti galintis, pakilti trokštantis
ir vagą per pasaulį sugebantis išvaryti žmogus.

Ir nuo šito prasideda viskas:
man maža valgomo, neužtenka geriamo,
didžiausias malonumas pavirsta mažu - "negi tai -
viskas?"

Noriu žinoti - būtinai išsiaiškinti:
"kas aš esu?" - "iš kur aš?" - "kam aš gyvenu?"
"kam verta aukotis?"- "dėl ko verta vargti?"
"per ką reikia peržengti?" - "nuo ko nusisukti?"

Noriu begalybės, trokštu amžinybės,
noriu pakilti, trokštu atrasti,
noriu turėti, trokštu patirti,
noriu nusileisti į pačias gelmes,
noriu pakilti iki devinto dangaus -
n o r i u!

Mirksėkite, žvaigždės, kaukite, vėtros,
stūksokite, akmenys, stiebkitės, medžiai,
skleiskis, gyvybe, darbuokitės, broliai,
mylėkit, mergaitės, auginkite, motinos,-
- o aš noriu žinoti prasmę ir esmę

ir - g y v e n t i i š t i k r ų j ų!

Visa kaip atversta knyga plyti prieš mūsų akis -
kas buvo, kas yra, kas dar ateina,
kas arti, kas toli, kas greta,
kas aukštai, kas dugne, kas many,
kas bėga, kas stovi, kas įsirėžia kruvinai,
kas brangu, kas šlykštu, ko išmest negaliu,
ką myliu, ko nekenčiu, ką sunaikinti norėčiau,
kas nuo manęs nepriklauso, kas eina savais keliais
ir ką kaip nuosavybę tvirtai laikau savam glėby,
kas byra kaip smėlis nesulaikomai
ir ką iš rankų išleisiu tiktai pats numiręs...

... baltos lankos, juodos avys -
juodos lankos, juodos avys -
juodos lankos, baltos avys -
baltos lankos, baltos avys -

ir išmanyt, skaityt be galo sunku,
nes nieko konkrečiai nėra, kas būtų juoda-balta,
nėra tyrų šventųjų, nėra beviltiškai kaltų,
nėra grynos tiesos ir gryno melo,
nėra teisybės be teisingo žmogaus
nei prapulties, kol nenuskęstam pragare.

Perskaitė žmonės hieroglifus ir kyliaraštį,
medžių rieves ir ženklus akmenyse,
peršvietė žmogų kiaurai ir vaikščiojo Mėnulyje -
o tebeslebizuoja skaitydami pasaulio
ir žmogaus sielos knygą...

Knyga atversta, bet kaip ją perskaityti?

Buvo ir yra nuostabių žmonių:
matančių kiaurai, matančių toli,
girdinčių širdim, girdinčių viduj,
liečiančių žaizdas, liečiančių ugnį ir degantį pulsą,
užuodžiančių ateinančias audras ir paslėptą purvą,
turinčių liežuvį kaip kardą ir balsą kaip varpo...

Buvo ir yra nuostabių žmonių:
suprantančių daug - nuo Pirmosios Pradžios,
per kančias ir džiaugsmus iki išvėtyto javo;
galinčių daug - suvaldyti save, sužavėti kitus,
nepasiduoti vilionėms ar smurtui,
stiebtis aukštyn, kai čia pat pūva numirę,
besigėrinčių išliekančiais ir atgyjančiais žiedais.

Reikėtų ir įmanoma kiekvienam būti nuostabiam,
nes visi bent po vieną talentą turim
ir didžiąsias proto, valios, kilnaus siekio dovanas.

Deja, pelija daugelio talentai po žemėm užkasti,
protas užtemsta ir tarnauja tik patogiam būviui kurti,
valią užgožia aistra ar nuodai užnuodija,
nusilpsta kilnūs norai, į akmenines kliūtis atsimušę.

Ir tenka tikėti Anais - Mačiusiais,
Anais - Ragavusiais, Anais - Buvusiais Tenai,
Anais - Atėjusiais iš Ten, Kur mes svajojome būti...
Stovi Mozė ant kalno su akmenin įrėžtais Žodžiais,
eina Jeremijas, raudodamas žūstančios tautos,
žvelgia tiesiai akysna Jonas, plaudamas nelemtas
nuodėmes,
ir gyvena Jėzus - žemėn atėjęs Dievas.

Reikės paklausyti jų - aš pats nepajėgiu susivokti.
Reikia man apreiškimo liudytojų.

Negalima - ir nededa niekas! - negalima padėti
Šventojo Rašto greta Hamurabio, Vedų, Iliados,
greta Ezopo, Anderseno pasakų, Šekspyro tragedijų,
greta Gėtės Fausto ar Dostojevskio romanų
(nors dieviškosios išminties ir čia yra tikrai daug!).

Nenagrinėja literatūros mokslas Šventojo Rašto,
nors poezijos, epo, tragedijų čia tikrai daug.
Nededa Šventojo Rašto prie istorijos vadovėlių,
nors čia - žiaurios tautos kruvina istorija krauju surašyta.
Nerikiuoja prie filosofų plejados, nors išmintis čia glūdi
kiekvienoj eilutėj, kiekvienam posme ar poemoj.

Šventasis Raštas - ypatinga, išskirtinė Knyga,
Joje per daug išminties - nepasiruošus neįmanoma
suprasti;
per daug žiaurumo - Dievas labai pamažu vedė
primityvią,
mažą ir priešų apsuptą tautą;
per daug poezijos - ji dengia maldas, skundus, keiksmus,
dejones ir priekaištus pačiam Dievui;
per daug grubumo - kaip realiame gyvenime -
Dievo vardu neįsakius, neklauso žmonės!

Du dalykai čia aiškūs: rašė šitas Knygas žmonės -
savo tautos, savų laikų vaikai - žmonėms.
Ir tas rašančias rankas vedžiojo Dievas,
nes TAI sugalvoti nei poetas, nei išminčius negalėjo.

Tai ir yra Knyga - BIBLIJA,
kurios branduolys tik perkandus saldus,
kurios kartumas degina nenorinčių suprasti protus.

Ir Jos neprilyginsime kitoms knygoms niekada,
nes Dievo Raštas, Dievo Žodis su niekuo
nesulyginamas.

Apie Jėzų Kristų mes žinom nedaug:
trisdešimt gyvenimo metų telpa keliasdešimty puslapių:
pluoštas palyginimų - įsmingančių giliai širdin,
keliolika stebuklų, trys iš mirties sugrąžinti žmonės,
Vakarienė. Kančia. Sugrįžimas į gyvenimą ir dangų.
Ir viskas. Biografija sunkiai sudurstoma
ir su spragom nemažom...
Tada žmonės lengviau ir daugiau atsimindavo
ir kitiems lengviau perteikdavo. Bet prašė mokančius rašyti,
ir užrašė daugelis anuos Žodžius ir Anuos Įvykius.
Mes priėmėme Mato, Morkaus, Luko, Jono,
Pauliaus, Petro ir Jokūbo surašytus Žodžius.
Jų - užtenka. Ir - be galo maža. Jie - pakankamai ankstyvi,
autentiški, pačių girdėti, prasčiokiški ir žavesio pilni,
apipinti pagarba ir savu krauju patvirtinti.
Evangelijose - Žmogaus Istorija (Matas), Liūto Riksmas (Morkus),
Aukos Kraujas (Lukas), Erelio sparnų didingi Mostai (Jonas),
abiem pusėm aštrus Kalavijas (Paulius), Karštuolio Alsavimas (Petras),
be galo radikalūs reikalavimai (Jokūbas).
Tokie jie buvo parašyti ir tokie dabar yra:
EU ANGELO - EVANGELIJA - Žinios apie Naują Gyvenimą,
kurį gyventi galima:
atsisakius klaidos - einant į Tiesą,
suvaldžius kūną - klausant Dvasios,
pametus pyktį ir prievartą - gražumu ir mylint,
peržengiant mirtį - džiaugiantis Gyvenimu.

Nes JĖZAUS GYVENIMAS TEBESITĘSIA
tuose, kurie J U O G Y V E N A.

Taip: gyveno žemėje žmogus Jėzus.
Izraelio žemėje, Nazarete.
Tada Tiberijus visą žinomąjį pasaulį valdė
ir Poncijus Pilotas - Judo tautą.
Nuo Jo gimimo mes metus skaičiuojam...
Gimė Jis Betliejuje, karaliaus Dovydo mieste.
Jo Motina - Marija, Globėjas - šventas Juozapas.
Trisdešimt metų jie visi gyveno Nazarete,
ir jis padėjo staliui Juozapui darbuotis.
Paskui Jis mokė, gydė, guodė žmones:
"Akli praregėjo, kurti užgirdo, luošieji pakilo,
raupsuoti pagijo, vargdieniai Tiesą išgirdo" (plg. Lk 7, 22).
Ne visi. Jį prikalė prie kryžiaus
ir ietimi pervėrė širdį, kad įsitikintų,
jog Jis tikrai mirė... Trečiąją dieną vėl buvo matomas....

Tai - tik istoriniai faktai.
O tiems, kurie mokėjo matyti širdimi,
Jis atėjo iš Dangaus, iš Dievo,
paliudijo Tiesą, parodė, kaip reikia gyventi,
pasirodė esąs karalius ant kryžiaus,
prisikeldamas iš mirties ir sugrįždamas pas Tėvą
Dangun.
Mes su juo susitinkam gyvendami.
Jis - mūsų ryšys su Dievu:
KELIAS pas Dievą, TIESA apie Dievą,
GYVENIMAS Dieve.
TAS, Kuris S U G R Ą Ž I N A Tenai,
iš kur mes pabėgom slapstydamies iš gėdos...

Regintiems - Jėzus yra Išsigelbėjimas, Kristus, Mesijas.

Kas buvo Jėzus? Kas Jis yra iš tikro?
Ir kuo mes Jį padarėm mūsų žemėje ir mūsų gyvenime?

- Tai mūsų nelaimė, kad mes Jame pamatėm **tiktai** Viešpatį,
Kuriuo tikėti, Kurio klausyti, Kurį pagarbint reikia
ant žemės atsiklaupus. Ir to - užtenka?
Kurį - Romos teise sekdami - padarėm Valdovu ir Vadu,
Kunigu ir Auka, didžiu Stebukladariu ir Teisėju...

- O Jis **ne tik kaip Kūdikis** mažas atėjo vargelio vargti su mumis,
kuriam nuo lopšio iki karsto žmonių gerumas reikalingas...
Ir **ne tiktai Auka** - sudeginti ant kryžiaus paskirta
už mūsų nuodėmes, užgautą permaldaut Aukščiausią Viešpatį
(kad mes vėl, deja, kaip seniau galėtume klajoti...).
Jis **nėra ir tiktai Mielas,** kaip mūsų motinos,
stebuklus darančios kiekvienam žingsny
ir kūdikio verksmą išgirstančios širdim...
Ir **ne tiktai Teisėjas**, Kuriuo pagąsdinti galima:
"Nubaus beširdžius, atsilygins tiems, kurie turėjo širdį
ir ją rodė alkaniems, ištroškusiems, nuogiems, keleiviams..." (plg. Mt 25, 35-46).
Buvo Jis ir šitoks. Bet pirmiausia JĖZUS BUVO TIKRAS ŽMOGUS
IR ŽEMĖN ATĖJĘS DIEVAS, kad mes išmoktume ir pamatytume,
jog įmanoma ir žemėje gyventi dieviškai:
net kenčiant, netenkant ir mirštant.
Kad **mes galėtume - Jį kaip savo Duoną ir Kraują priėmę -**
pakeisti ir pašventinti save

ir tą mažą ratelį apie save - kiek mūsų rankos siekia.
Štai kas buvo ir kas yra Jis - Jėzus.

JĖZUS - GRETA MŪSŲ GYVENANTIS DIEVAS,
JUNGTIS SU AUKŠTYBIŲ DIEVU,
SIUNČIANTIS ŠVENTĄJĄ DVASIĄ -
VIDINĮ, GILUMINĮ DIEVĄ PAS MUS.

Jėzus Kristus pasakė:
"AŠ ESU KELIAS, TIESA IR GYVENIMAS"
(Jn 14, 6).

Tėvai už rankų pakėlė mus ir pastatė.
Kažkiek pavedėjo mokytojai ir geri žmonės.
O paskui **reikės eiti pačiam!**
Kur? Kaip? Kokiu keliu?

- su JĖZUMI KRISTUMI!

Visi savas tiesas skelbia ir perša,
visi mokytojais ir vadais būti siūlosi.
Lemiamą **pasirinkimo žodį reikės pasakyti pačiam!**
Kur ta tikroji, gyvoji, būtinoji Tiesa?

- JĖZUS KRISTUS YRA TA TIESA:
YRA ŠITAIP,
KAIP JIS BUVO, GYVENO IR SKELBĖ!

Kartais plaukiam kaip skiedrelė sūkuriuos,
kartais skrendam kaip plunksnelė pavėjui,
kartais stūksom kaip įkastas stulpas vienoj vietoj,
kartais dairomės į kitus ir einam su kitais aklai,
o **kaip reikėtų gyventi iš tikrųjų?**

- Su JĖZUMI KRISTUMI:
Jia yra GYVENIMO ŠALTINIS,
Jis yra GYVENIMO MALONĖ,
Jis yra GYVENIME BROLIS.

"ATEIKITE PAS MANE VISI", pakvietė Kristus (Mt 11, 28).

Bet nieko iš to pakvietimo - atėjimo neišeis,
jei ateisit
nešvarūs,
uždara širdim,
tiktai bijodami,
papirkti Dievą norėdami
arba nenorom...
Nusivalykite prie durų
kojas, rankas ir širdį
vandeniu ir Ugnimi
nuo dulkių ir nuo skriaudų,
kurias esate padarę sau ir kitiems!
Atverkite širdį
kaip žiedas atsiveria saulei, bitei, sėklai,
kaip žemė atsiveria grūdui ir daigui,
atsiverkit trokšdami, alkani, norintys!
Dievo bijoti nereikia:
Dievas - ne našta ir ne smurtas!
Dievo nupirkti -papirkti negalima:
Jam ne dovanų, o viso žmogaus reikia!
O jei kas nenori,
- to nė pats Dievas nenori!

Ateikite - švarūs, atviri, drąsiai,
visa širdimi ir visu kūnu,
ir - svarbiausia!- norėdami, geisdami, trokšdami!

Savom akim aš galiu daug ką pamatyti,
bet ne viską: daiktai ir žmonės užstoja.

Savom ausim aš daug ką galiu išgirsti,
bet ne viską: savi reikalai sutrukdo.

Savom kojom galiu daug apeiti,
bet ne visur: kliūtys ir mirtis pastoja kelią.

Savom rankom galiu daug ką padaryti,
bet ne viską: silpnumas ir negalė pakerta rankas.

Savu protu galiu daug ką suprasti,
bet ne viską: tolyn, gilyn - vis daugiau paslapčių.

Sava širdim galiu daug ką pajusti,
bet ne viską: kaip išsiveržti iš užburto savimeilės rato?

Man padeda visi, kurie myli mane:
tėvai, mokytojai, draugai, geri žmonės.
Mane klaidina visi,
kurie nekenčia manęs...

JĖZUS KRISTUS IR KILNŪS JO ŽODŽIAI,
alsuojantys Jo Dvasia ir mus per Šventąjį Raštą pasiekę,
noriai ir džiugiai padės.
Jo malonė padės pasakyti: "TIKIU, VIEŠPATIE!"
Jo malonė padės padaryti: "TAU PADARYSIU
VISKĄ!"

Viskas teka ir keičiasi:
rytas - diena - vakaras - naktis -
pavasaris - vasara - ruduo - žiema -
vaikystė - jaunystė - brandumas - senatvė -
atsiranda - auga - klesti - miršta:
šaltinis - upė - jūra - vandenynas -
akmuo - žolė - gyvūnija - žmogus -
Ir aš kartu su viskuo
plaukiu ir keičiuos...

O vis dėlto:
yra t a s, kuris keičiasi,
yra pradžia, bėgimas pakalnėn, stiebimasis aukštyn,
ir tokios tvirtos pastangos išlikti savimi!
Esu ir AŠ: plačiu akiračiu apžvelgiu viską
ir mąstau:
Viskam turi būti Pirmoji Pradžia ir Priežastis,
turi būti Pirmasis Šaltinis ir Pirmasis Rytas,
turi būti Ranka, Kuri visa palaiko,
Akys, kurios kiaurai mato ir sąžinę kuria,
turi būti Krantai, Kryptis ir Atlyginimas,
ir Tėvo Namai, į kuriuos susirinksim visi Vakare,
tada, kai bus Paskutinis Vakaras...
Ir turi būti T A S, Kuriam pradžios nereikia,
Kuris nesikeičia, nebėga ir neprapuola,
Kuris amžinai tas pats.

TURI BŪTI TAS, KURĮ VADINAME DIEVU,
IR JIS PATS YRA APSIREIŠKĘS IR PASAKĘS:
"AŠ ESU TAS, KURIS IŠ TIKRŲJŲ E S U".

Man reikėjo tėtės ir mamos,
kad aš atsirasčiau.
Man reikia žemės, oro, duonos ir vandens,
kad aš galėčiau gyventi.
Man reikia namų, brolių, seserų, draugų,
kad aš galėčiau bendrauti.
Man reikia tūkstančio dalykų,
kad galėčiau būti bent truputį laimingas...

Ir kai manęs nebus,
pasaulis nesugrius, nepasikeis, negailės,
o gal ir apsidžiaugs... bus tokių!

Aš esu priklausomas ir nebūtinas.
Tokių, kurie galvojo esą nepakeičiami,-
pilnos kapinės...

"AŠ ESU ESANTYSIS"
pasakė tik vienas Dievas Mozei iš Liepsnojančio
Medelio.

"Jis yra Pirmasis ir Galutinis,
Pradžia ir Tikslas,
Pamatas ir Viršūnė",
pasakė šventasis Paulius apie Kristų (plg. Kol 1, 15-20).

Yra ir mumyse KAŽKAS - vertingas, amžinas,
nesunaikinamas ir nuo mūsų nepriklausantis.
Juntu Jį ramybės, sau atvirumo ar baisią valandą.

Tai J O vaisiai:
TIKRUMAS, kai būnu teisus, nors niekas neatlygins,
SALDUMAS, kai būnu geras, nors niekas nė ačiū
nepasakys,
BAIMĖ ŠVENTA, kai suklystu ar bloga padarau,
nors niekas nematė, nesuseks ir nenubaus.

Visų tautų žmonės - per amžius - galvojo,
kad yra K A Ž K A S B A I S U S,
kuris gyvena visur Pats,
arba Jo parankiniai - tūkstančiai dvasių - slapstosi visur.

Jo - BAISU. Galvojo - mirštą, kas Jį pamato.
Jo prakeikimu uždėtą naštą reikią kantriai nešti.
Jo - kaip tirono - reiką besąlygiškai klausyti.
Jį galima esą permaldauti dovanomis ar žodžiais
gražiais;
(ir visada norėtųs laisvai pažaisti
ar smagiai pašėlti -
kad tik Jo kraupus šešėlis nesekiotų...)

Ir mes žinome, kad yra KAŽKAS aukščiau mūsų,
nes visur yra Jo pėdsakai ir Jo darbai.
Mes visada juntam, kad Jis - čia pat:
žiūri, mato, varo, saugo, stumia,
budina, suramina, patikrina, pagąsdina,
pasaldo ir apkartina, duoda ir atima...

O KRISTUS - šitam netikrume ir baimėje - aiškai
pasakė:
"JŪS - NEBIJOKITE. DANGUJE GYVENA JŪSŲ
TĖVAS!"

Kur Dangus, ten - Tėvas, kur Tėvas, ten - Dangus.
Ir nori Jis to paties, ko trokštame mes,
nes norus šituos Jis įdėjo į mūsų širdis:
ne vergiško paklusnumo, aukų, gražių žodžių,
ne vaikiško slapstymosi - kur pasislėpsi?-
JIS MYLĖDAMAS SUKŪRĖ MUS IR MEILĖS
LAUKIA IŠ MŪSŲ,
IR LAIMINGI GALĖSIME BŪTI - TIK -
MYLĖDAMI.
TĖVAS - JIS. Ne - senutėlis, ne - baudžiantis baubas...

Dievas gyvena dabar mums nepasiekiamam Danguje,
o ŠVENTOJI DVASIA yra mums juntamas Dievas.
Šventoji Dvasia buvo Jėzaus pradžia
ir kiekvieno Jo Žodžio, Jo Žingsnio Dvasia.
Šventąją Dvasią kaip savo ir Tėvo dovaną
Jėzus atsiuntė per Sekminių šventę apaštalams
ir siunčia be pertraukos mums.
Ji - YRA, ir priėmęs Ją - turi, junti:
kiekvienas žmogaus gerumas yra Dvasios regimas
dvelkimas.
Ji - yra, ir Dievas šitaip nusileidžia iki mūsų,
gaivina mus, gyvena mumyse, darosi matomas.

O nusisukdami nuo Šventosios Dvasios
mes pasikviečiam kitą dvasią, kurios iš pradžių nebuvo:
neigiant Tiesą atsiranda Melas,
griaunant Gėrį gimsta Blogis,
skaudinant Dievą ir žmones kyla Kančia.
Šito nebuvo, būti neturėtų, o atsiranda iš mūsų,
kai Dievo Dvasios nepriimam ar Ją išvarom...
Tada - kenčiam mes ir kankinam kitus,
ir skęstam visi beprasmiškuose varguos.

"Atsiųsk, Viešpatie, savo Dvasią
ir visa iš naujo sukursi,
ir atnaujinsi žemės veidą".

Gyvenimas yra pati didžiausia dovana,
ir be duonos gyvent neįmanoma,
bet Šventosios Dvasios duodama **išmintis** leidžia
pajusti,
kad Dvasia, Auka ir Meilė yra brangiau
už gyvenimą ir už duoną.

Tikėjimo Paslaptyse glūdi gilios tiesos
ir tikri nurodymai, kad gyvenimas būtų tiesus -
Šventosios Dvasios duodama **supratimo** galia
padeda atskleisti, atkasti, suprasti tų Paslapčių prasmę.

Stovim kryžkelėj, ir galimybė ne viena
kaip laimė, kaip paguoda saldi moja mums -
Šventosios Dvasios duodama **patarimo** mintis
padeda rinktis, apsispręsti ir pasukti teisingu keliu.

Ir geri būdami mes pavargstam,
norisi nepabaigus ilsėtis, nuleisti rankas, teisintis
"pavargau",
Šventosios Dvasios duodama **ištvermė gėrio kelyje**
padeda vėl keltis, neatidėti rytdienai, baigti.

Viskas mums siūlosi kaip reikalingi
ir net būtini dalykai,- lyg be jų neapsieitum,-
Šventosios Dvasios duodama **pažinimo** malonė
pasako: čia - našta, čia - nuodai, o šito - reikia.

Viskas yra Dievo sukurta ir duota -
Šventosios Dvasios duodama **pagarbos** malonė
leidžia suprasti, užjausti, rūpintis, padėti
kiekvienam Dievo kūriniui ir nieko laukiniu
neprakeikti.

Visom Dievo duotom dovanom reikės patarnauti,
už viską, kas man pavesta, reikės atsakyti,
viskuo, kiek ranka pasiekia, reikės pasirūpinti -
Šventoji Dvasia **šventa baime** apsileisti neleidžia.

Padeda Šventoji Dvasia ir daug kas,
bet pavaduoti, atleisti nuo pareigų ir pastangų niekas
negali!

Kelias

Žmonės per amžius pirmąją dalį atiduodavo
Dievui, Kažkam, dievams - tiesiog nupildavo žemėn
(kai kas "geriau" sugalvojo: pragerti galim...)
ir kito būdo, geresnio kaip sudeginti - nežinojo.
Ir degino javus, jaučius, avinėlius, net žmones:
priešus ir mylimuosius,-
kad tą Kažką - Vyriausiąjį - permaldautų, pagarbintų,
Jam nusilenktų, Jo pirmenybę pripažintų,
kol pranašai, kol šventasis Paulius
Dievo vardu nepasakė:
"Man jūsų aukų nereikia, AŠ - jūsų laukiu!"

Kultūra sudeginimą pakeitė atidavimu:
"auka vargšams", "auka bažnyčiai", "auka geriems
tikslams"
(bet tuo neužlyginsi skriaudų, nepanaikinsi skurdo,
nenupirksi dangaus, neužpilsi iškastos bedugnės
arba - vėl!- nepapirksi Dievo)...

Todėl atėjo Jėzus ir pamokė:
"Auka yra pašventinimas, ir šito iš jūsų laukia Dievas!"
Auka - sacrificium - kai daiktas ir žmogus
pašvenčiamas,
kai ne savo, o kilnesnei - Dievo Valiai - paklūsti,
kai duona ir džiaugsmu su kitais dalinies,
kai savo kančia ir gerumu kitą vaduoji,
kai eini gera darydamas,
kai visur savo širdies gerumo ir šviesos dalelę palieki!

"Mane pratęsdami ŠITAI darykite" - konsekracijos
formulė,
ir šitokia Auka - pašventinimas - bus priimtina Dievui!

Nulipa vaikas nuo motinos kelių
ir visą gyvenimą bėga tolyn,
svajodamas, kad laimė jo laukia tenai toli toli,
ir ją galima tiktai tenai - toli - sugauti.-
Išėjo žmogus iš Viešpaties rankų,
ir jam vaidenosi, kad laimė ir laisvė - tas pats.-

O kas atsitinka, kai upės iš krantų išsilieja,
kai siaučia uraganai, įsismarkauja vėtros?
Kai traukiniai nuo bėgių nušoka?
Kai pasiunta patrakęs žmogus
ar nesulaikomai bėga, kur aistros ar pagundos gena?

Žabojo žirgus, pančiojo arklius, mušė botagais,
kinkė plūgan ar vežiman - kol prapuldavo polėkiai -
visi vyresni, didesni tą patį darė su mažesniais broliais.
O Mozė Dievo vardu ribas nustatė
(o gal parodė nusižmoginimo pakraštį?)
įsakydamas "švęsi, gerbsi", uždrausdamas "nedarysi
šitaip".
Visi įstatymai - Dievo, Bažnyčios, Valdžios, -
atrodo, vis pančioja žmones, pakerpa sparnus,
pritupdo prie žemės ir... šaukia sukilt!

Bet žmogus būna laisvas tik Viešpačiui Dievui
paklusdamas,
kuria laisvai tik Dievo kūrybą pratęsdamas,
gyvena laisvai tik tikruoju savim ištesėdamas.
"Išmokit mylėti Dievą ir žmones,
tada būsit laisvi, nereikės nei įstatymų, nei pančių",-
Jėzaus dvasią skleisdamas mokė šventasis Augustinas.

Kas klaidžioja - klydo ir klys,
kas barsto - išbarstė ir gyvena tuščias,
kas žudo - pražuvo ar dar pražus,
kas miega ar stovi - stovės ir samanos kaip akmuo...

Kas klauso - sužino ar žinos,
kas ieško - suranda ar suras,
kas gyvenimą kuria - gyvena ir gyvuos amžinai.

Pirmasis paklydimas nesugadino žmogaus iš esmės,
neišrovė sąžinės, nesunaikino noro siekti laimės.
Ir Dievas neapleido savo rankų kūrinio -
palaima ar tvanu - bet vis grąžina į kelią.

Įgimtas ir neprarastas noras būti laimingam,
Dievo Žodžiai - prigimties, šviesių žmonių
ar Jėzaus Kristaus lūpomis pasakyti,-
yra tikras kelias žeme Tenai.

Ir mūsų malda:
"Dieve, atverk akis ir ausis,
pakelk suklupusį, gydyk susirgusį,
gaivink apnuodytą, parodyk Tąjį Turtą,
Kurio verta ir reikia siekti visą gyvenimą!
Amen (tebūnie)".

Dievas žmogui įsakė:

"DARBUOSIES
ir savo prakaitu aplaistysi duoną",
todėl tas, kuris tingi
arba plėšosi nepakeldamas galvos,
- neteisingai gyvena ir žmogaus vardo nevertas.

Visa yra Dievo sukurta, gera ir žmogui paduota -
"NAUDOKIS, ŽMOGAU!"
todėl tas, kuris Dievo dovanas niekina
arba kaupia, slepia, gailėdamas net sau,
- neteisingai gyvena ir žmogaus vardo nevertas.

"AUKITE IR SKLEISKITĖS!",
nes žemėj pabaiga ir mirtis yra,
todėl tas, kuris žemėj nieko gero nesukuria
ar kursto neapykantą, griuvėsiais nusėja,
skaudina ir virkdo kitą,
- neteisingai gyvena ir žmogaus vardo nevertas.

"PIRMĄJĄ DALĮ IR PIRMĄJĄ VIETĄ
TIKRAJAM DIEVUI PASKIRSI",
todėl tas, kuris Dievą ir žino, ir turi,
- ne veltui žmogaus vardą nešioja ir gyvena
teisingai.

Tai yra pirmieji ir tiesioginiai Dievo Žodžiai
žmogui kaip žmogui -
darbuosies, naudosies, skleisies, Dievą pažinsi,-
kad žmogus žmogumi būti galėtų ir ištesėtų.

Kristus nepanaikino Senojo Įstatymo:
nė vienos eilutės neišbraukė iš akmenin įrėžtų žodžių,
nė vienos poemos, atskleidžiančios didelę Prasmę,
nė vieno skundo iš dejuojančio Jobo lūpų,
nė vienos pranašystės apie esamus ir būsimus įvykius,
nė vieno posmo iš Giesmių Giesmės apie meilę,
nė vieno patarimo, plaukiančio iš Įstatymo -
tik nupurtė parazitinius priedus,
žmogiškas išvadas, vergiškus pančius
ir dusinančias, gyvybę stingdančias taisykles.

Kristus neišgalvojo, neišrado nieko naujo:
viskas jau buvo įdiegta Dievo Tėvo
gamtos ir žmogaus prigimtin -
pasakyta žodžiu, pabraukta bausme
ir patirta, apraudota skaudžia ir karčia patirtim.

Kristus pasakė, parodė tai, kas būtina,
kas reikalinga, kas tikslu ir teisinga -
kaip žvaigždžių keliai, kaip eismo taisyklės -
kad žmogus būtų žmogumi,
kad gyvenimas žemėje būtų įmanomas
ir net gražus. Kad mes nenuodytume
nei savęs, nei kito, nei mūsų mielos žemės
melu, nuodais, kartėliu ar apgaulingom saldybėm.

"Aš noriu, kad gyventumėt GRAŽIAI"
ir "Mano atnešta UGNIS - kad kūrentųs",-
skelbė Kristus.

Šito troškimo - būti laimingam - neprarado žmogus,
tik laimė - kaip žaltvykslė -
nuo pirmo paklydimo rojuje
daugybę žmonių
prie lengvai surandamų lobių vilioja.
O brangūs dalykai per amžius brangiai kainuoja!

Bet ne visiems aptemo protas,
ne visiems suledėjo širdys:
nuo seniausių laikų buvo šviesių žmonių,
kurie matė dievišką valią ir dievišką laimę
ir netylėjo -
neslėpė dieviškos tiesos tik sau net ir tada,
kai draudė ir baudė už tai.

Lengvai įsimenamom formulėm į Babilono plyteles,
Egipto papirusą, į kinišką šilką -
žmogun įrašyti, deja, be galo sunku!-
rašė daugelis išminčių ir valdovų...

Mozei Dievas pirštu akmeny surašė
BŪTINUMUS - "turėk!", "daryk!"
KRAŠTUTINUMUS - "nuo čia prapulsi, krisi
bedugnėn!",
kad žmonės **savin** įrašytų,
nes be šitų principų
žmogui tarp žmonių gyventi neįmanoma.
N e į m a n o m a !

* * *

I - Žmogui reikia be galo daug
ir - labai mažai.
Žmogus niekada nesako "gana",
nors širdies gelmėse puikiai supranta,
kad jis jau turi per daug.

Kažkodėl žmonės labai lengvai atsisako Dievo
ir daug ką - kas tikrai nėra Dievas -
paverčia dievais:
save dievu padaro, savo daiktus.
Savo malonumus. Tai, ko bijo,
prieš ką dreba, ko nesupranta, iš ko tikisi naudos.
Nes vogčiom smelkiasi mintis: "Kaipgi be Dievo?"-
ir visi skuba susirasti, susikurti dievą,
dažniausiai žiaurų, reikalaujantį kruvinų aukų
ir iki paskutinio išsunkiantį žmogų...

Taigi supraskite, žmonės:
YRA VIENAS DIEVAS.
Dievų negali būti daug!
Ir Jo - Vieno - reikia žmogui.
Ir Jis - Vienas - tebus mūsų gyvenime.

II - Nuo tų laikų, kai sūnus Chamas
juokėsi iš girto nusispardžiusio savo tėvo Nojaus,
chamais vadiname visus, kurie juokias
ar tyčiojas iš to, kas brangu vienam ar visiems,
nors tai būtų numesta, sudulkėjus, apleista
ar nevertom rankom išniekinta vertybė.
Šventenybės yra šventenybės, ir jas reikia
vertinti, tausoti, pagerbti.

Mums tegu bus brangios šventenybės!
Negalima Dievo vardu švaistytis,
išniekinti Dievo šventovių,
negalima melo pridengti tiesos glaistu
ar priesaiką kreivą tvirtinti Dievo vardu!

Visas pasaulis yra didelė Dievo šventovė,
ir jame kaip šventovėje reikia gyventi!
Visi daiktai yra Dievo mums padovanoti,
ir juos kaip iš Dievo rankų reikia priimti!
Visi žmonės yra iš Dievo meilės išėję,
ir į juos kaip į Dievo kūrinius reikia žiūrėti!

Už tai, ką žinau ir sakau -
aš ir atsakau, o ne Dievas.
Už tai, ką tvirtinu ar neigiu, atsakau irgi aš.
Nes Dievas už savo sukurtą pasaulį irgi atsako:
savo Sūnaus - Savęs Paties!- nepagailėjo pasauliui
gelbėti!

... tik sunkią valandą galima tyliai padejuoti:
"Pavargau, Viešpatie",
o malonės sulaukus garsiai padėkoti: "Ačiū Tau,
Dieve!"

III - Aišku: žmogus tiktai darbais save parodo,
tik darbu duoną uždirba, kelius laimėn tiesia.
Viskas yra Dievo kūrybos ir žmogaus darbo vaisius.
Bet darbas ir išsekina žmogų, suvargina,
darbiniu gyvuliu paverčia, vergu, mašina.

"**Šešias dienas darbuosies, o septintą švęsi**,- įsakė
Dievas, -
kad nei tu, nei tavo tarnas ar tarnaitė, anei gyvulys
nevargtų be pertraukos, be poilsio, nesunyktų darbuos"
(Iš 20, 8-10).
Reikia šventės! Pabaigtiems darbams apžvelgti,
naujiems apgalvoti, pasižiūrėti į save,
uždirbtais vaisiais pasidžiaugti, pasidalinti užu stalo,
pajusti poilsio palaimą, atsigavimo saldumą.

Sekmadienio centre - Suma bažnyčioj,
kai žmogaus kūrybą Dievui paaukojam,
pašventint paprašom, palaimai galvas palenkiam,
kai Dievo ir žmogaus žodžiai susipina į viena.

Darbas - ne nuodėmė. Tik vargas, kai žmogus
švęsti negali, pailsėt laiko negauna.
Dirbti galima visada. Tik neteisybė didžiulė,
kai atsirado žmonių, kurių vienintelis darbas -
išvaryti darban kitus ar dirbančius prižiūrėti...

Kas negali ateiti šventą dieną bažnyčion,-
bažnyčia paverskit savus namus ir net darbo vietą,
nes be šventės žmogus negali ištverti.

IV - Stiebias medžio šakos aukštyn ir platyn,
bet ryšį su kamienu tik nudžiūvusios ar nukirstos
praranda.
Suka paukšteliai lizdus, kasasi žvėrys olas,
ir naminiai gyvuliai vakare namo grįžta.
Tik žmonės žvalgosi pro langus, iš namų bėga
ir kelią tėviškėn, pas tėvus pamiršta...

Prastas žmogus, kuris savo tėviškę teršia,
o dar prastesnis toks, kuris tėvynės išsižada!

Ne pamestinukai mes - tėvus turėjom,
ne benamiai - tėviškę turėjom,
ne ateiviai - tėvynę, jos istoriją ir kalbą turim!

Tebus mumyse pagarba kiekvienai tautai, kiekvienam
žmogui,
bet lenkiamės pirmiausia tėvų žemei, savai sodybai,
tėvų kapams ir savos kultūros paminklams.
Mokame ir svetimų kalbų - kad susikalbėti galėtume,
bet pirmiausia - savąją, savas dainas ir giesmes.
Pasaulis - platus, ir kiekvienas kampelis kam nors
brangus,
bet sava tėvynė - visada brangiausia.
Sutiksim daug naujų žmonių, turėsime gerų draugų,
bet širdis tepriklausys kamienui, iš kurio išaugom.

Pagarba tėvams, mums pradžią davusiems,
mus labai mylėjusiems, - amžiais teišlieka,
ir duonos, gero žodžio - jiems niekada negailėkime.

V - užmušė brolis Kainas Abelį, savo brolį,
ir Dievas liepė žudiko kaktą žmogžudžio žyme pažymėti.
Nekaltai pralietas kraujas šaukiasi Dangun,
nenuplaunamai sukruvina rankas ir laukia
naujo kraujo, tekančio upeliais iš negyjančių žaizdų.

Gyvybė - didysis Dievo stebuklas,
o žmonės eina trypdami žolę, laužydami gėles,
kirsdami medžius, skersdami gyvulius, medžiodami
žvėris,
negailėdami nieko savam kelyje - baisiam kelyje.
Ir iš kur tas žiaurumas - šerti per veidą,
mušti ir spardyti, duoną atimti, ištremt iš namų,
durti širdin ir, kraujus nuplovus,
vėl puoštis krauju žėrinčiais rubinais...
Dievas - gyvybės Kūrėjas. Žmogus - Jo kūrybos vainikas.
O būna jis žudikas, plėšikas, beširdis, žiaurus...

Gyventi nori visi. Ir skauda - visiems.
Ir mirties valandą sudreba visi.
Ir žmogui skirta būti gyvybės tęsėju,
gyvybę globojančiu, gyvybę saugančiu,
nuoširdžiai verkiančiu prie mirusio žmogaus.

Nubalo javai, sumito gyvulys, atėjo vakaras,
bet ir tada - paimdama dalgį ar peilį - tegu sudreba
ranka,
nutraukdama Dievo stebuklo giją, ir niekada
tegu nepakyla prieš žmogų - draugą ar priešą.

Tad su pagarba žvelgsim į visą gyvą pasaulį
ir vaikui neduosim peilio, net žaislinio šautuvo,
nes žmogui skirta būti tuo,
kuris sėja, sodina, puoselėja, glosto ir augina.

Stebuklą nutraukęs - gyvens tamsoje...

VI - Ateina pavasaris, ir nusikloja žemė -
šilta, drėgna, atvira, puri ir kvepianti,
ir ateina sėjėjas, berdamas jon grūdus...
Subręsta jaunystė, ir moteris sapnuoja kūdikius,
o vyras trokšta už rankos vedžiotis su sūnum...

Dievas dosnus: negailėdamas sėja gyvybę
ir sielas dalina visiems - iš meilės,
gamtos šauksmo ar iš nusikaltimo gimsiantiems.
Gimsta daug: ir tokie, kuriuos reikės globot,
ir tie, kurie rūpestingai globos nuskriaustuosius.
Ir savarankiški, gražūs, išdidūs,
ir galvos neturintys, menki ir baileliai.
Ir tie, kuriais žavėsis, kurių bijos,
kuriuos mylės, ir tokie, kurie riedės
nesustodami ir nesustabdomi baision pakalnėn...

Todėl: pavasariai, būkite šilti!
Ir, grūdai, - būkite rinktiniai!
Todėl: motinos, būkite skaisčios!
Ir, vyrai, būkit atsakingi už savo veiksmus!
Todėl: šaltiniai, būkite tyri ir nesudrumsti,
kad iš jūsų prasidėtų upės - didelės ir nuostabios!

Bet gal per daug aistrų ir juodos ugnies,
deginančios užtvaras ir altorius, žmoguje, o ne kūrybos?
- Tai galima ne tiktai tęsti aštuntąją Dievo dieną,
galima kartu su Dievu duoti - dalyti dvasią
žodžiui, spalvai, garsui, daiktui,
o šitaip - kažin ar užteks kūrybinių jėgų?-
kurios negeram - negerai panaudotos, tik ardo Dievo
pasaulį
ir Dievo duotai gyvybei - sielai nupina pančius.

***

- Pinigai eina iš rankų į rankas -
yra ir žmonių tokių.
Sąšlavos ir šiukšlės už miesto ribų tyso -
būna ir žmonių tokių.
Alkanas žvėris junta savo jėgą ir kraujo trokšta -
būna ir žmonės tokie...

Žmogų su žmogum gali susieti tiktai meilė,
kai žmogus išauga tiek,
kad globoti, apdovanoti ir saugoti kitą pajėgia,
kai žmonės du - panašūs ir vienas kitą papildyti gali.
Kai norisi būti kartu,
atsiverti, kaip durys atsiveria svečiui lauktam,
atvirai išsipasakoti - paslapčių šeimoje nebūna,
atiduoti kitam visa, sau jį pasiliekant,
ir eiti kartu, kad ir į pasaulio kraštą,
nes pasaulio centras - čia, kur aš ir tu.

Ir niekada purvo nebus - kur meilė pašventino,
ir niekada skyrybų nebus - kur draugystė surišo!

Gero šeimininko ir daržinė uždaryta,
o prie sutuoktinių kambario durų
stovi angelas, prie lūpų pirštą pridėjęs:
intymųjį pasaulį tik mylinčios akys gali regėti.
Kitiems - tyla ir antspaudas,
kurį sulaužę pasmerkiame save.

VII - Kiekvienam daiktui reikia šeimininko -
laukines girias ir laukinius žvėris pats Dievas globoja.
Ir žmogui reikia daugelio dalykų:
kas nieko neturi, tas niekada laisvas
nei savarankiškas nebus -
į svetimas rankas žiūrėdamas, iš kito laukdamas,
bus tiktai šunelis - bailus pataikūnas ir baisiai žiaurus.

Vieni daiktai yra mano: uždirbti, tėvų palikti,
padovanoti.
Man reikia duonos, namų, žemės po kojom,
ir kiekvienas, kuris į mano gera kėsinasi, yra vagis,
nuo kurio gintis, jam per pirštus suduoti tiesiog reikia.

Kiti daiktai - kitų žmonių. (Kad ir per daug jų turi tas
kitas,
pats nesinaudoja, kitam gaili - jų liesti vis tiek nevalia.)
Ne mano šitai. Ne mano - ir viskas!
Niekas neprasikūrė svetimu turtu, tiktai užspringo.
Niekas netapo laimingas - tiktai drebėjo vogdamas,
drebėjo slėpdamas, drebėjo mirdamas ir amžinai
netekdamas.

Dar kiti - visų ir visiems: oras, saulė, vanduo, Dievas.-
Ir vargas tokiems, kurie šito kitam pagaili:
užtepa langus, užstoja saulę, užrakina šulinius,
uždraudžia ar bijo į Dievo šventovę ateiti,
užgrobia viską sau ir dar meluoja,
kad žmogus iš algos, išmaldos ar dovanų gyventų...

Viskas yra tam, kad aš galėčiau sau įsigyti
ir negailėdamas dalyčiaus. Bent jau su savais.
Semiamuos šuliniuos vanduo visada švarus.
Uždari šuliniai pripelija.

VIII - Žmogus žodžiu pasisako,
bet žodis - ne sielos veidrodis.
Žodis tiesą pasako, žodis klaidina,
žodis kelią parodo, žodis apgauna,
žodis draugystėn suriša, žodis supjudo,
žodis dangun pakylėja, žodis susmukdo,
žodis paslaptį sergi, žodis išduoda,
žodis pasaka užburia, žodis apšmeižia...

Žodis tik tada brangus, kai jis teisybę pasako:
kad ir karčią, kad ir sunkią ar įpareigojančią.
Tik ne visi teisybę supranta ar pagerbia:
kiaulėms perlai nemėtomi.
Tik ne visi su teisybe eina:
drumstam upelių vandeny daugiau žuvies sugausi.
Tik ne visada teisybė viešpatauja:
smurto viešpatijoj išminčius už ją korė.

O melagingo žodžio ištarti negalima
ir saugotis jo reikia kaip gaisro ugnies,
kaip maro bacilų, kaip vergo grandinių,
nes melas visada teisybės rūbais dengias
ir gyvatės geluoniu - jei patikėsi - vogčiom iš pasalų
kerta.

Lygiai kaip šventą tiesą
tiktai paruošton ir pašventinton dirvon galima sėti,
taip lygiai šventas paslaptis nuo nevertų
saugoti reikia. Ir slėpti.

IX - Matau laimingus žmones,
ir duonos kąsnis man gale gerklės sustoja,
apkarsta viskas, net auksas, net mano paties laimė:
"Jūs tai laimingi! O aš be naštos kasdieninės
daugiau tai nieko neturiu!"
Dar užgula vargai, nesėkmė, piktumas,
nesantaika, neviltis, netikėjimas
ir visas tūkstantis piktų dvasių iš pačių pragaro gelmių:
viskas atrodo pilka ir prarasta, kas mano.

Matau laimingus žmones, bet kažkodėl nematau,
kiek ta laimė jiems kainavo.
Kiek jiems reikia pastangų ugnelei kūrenti,
šakoms nugenėti, kampams nušlifuoti,
negirdėti, kai baras, patylėti, kai žodis ant galo liežuvio,
nervus prispausti, pakilti virš įkyriosios savimeilės?

Jeigu mūsų nešildo kitų žmonių laimė,
tai tegu pamoko ir pakelia,
kaip botago kirtis rambiam arkliui,
kaip švento Augustino žodžiai sau pačiam:
"Gali šis, gali anas, o kodėl tu, Augustinai, negali?"

Matau, vadinasi, laimė galima ir man.
Geidžiu, vadinas,- galiu turėti ir aš tą laimę.
Tegu geismas pavirs pastangom -
ir laimė ateis ir į manus namus,
nes Dievas visus - ne tik juos - laimei sukūrė.
Net ir žemėje.

X - Matau: gyvena žmonės, turi žmonės, sekasi
žmonėms,
ir nieko bloga negalvočiau, jei man nereikėtų to paties,
jei man nedrebėtų širdis: "Kodėl jiems, o ne man?",
jei mano akys nesisiurbtų į svetimus daiktus,
jei aš nebūčiau toks godus.
Nenorom skauda širdį ir galvą: "Kodėl jiems?",
nenorom piktai palinkiu: "O, kad jūs netektumėt
ir pajustumėt tuščias rankas, praradimo kartėlį",
atrodo, nenorom, bet ir piktai pasidžiaugčiau:
"Paliūdėkit dabar, kai sunyko, išslydo viskas..."

Dievas laimei - net žemėj!- sukūrė visus žmones,
ir ar jie kalti, kad man dar nepasisekė?
Iš laimingų dar gali kažkas ir kitam nutrupėti,
o skurdžiai tik atimti ar pavydu skursti tegali...

O gal reikia sugrįžti į save,
apžiūrėti savo turtą ir juo pasidžiaugti:
juk ne vieną talentą ir užkasto lobio turiu.
Ubagu nė vieno nepaleido Dievas -
kiekvienam davė kraičio nemažai išleisdamas žemėn
(juk geras darbininkas geriau už prastą karalių!).

Ne tik turiu. Ir pasidalinti, atiduoti, ką surasiu.
O dalinama laimė - saldi visada.
Ir širdį galima priversti: tegu pasidžiaugia,
kad yra laimingų, kad yra turtingų žmonių mūsų
žemėje.
Besidžiaugdama praturtės ir sušils pati.

***

I - Labai negerai,
kai reikia įsakinėti tokius dalykus,
kuriuos protingas žmogus pats suprasti privalo.
Juk šventa ta diena,
kai minim Dievą žemėn atėjusį (KALĖDOS - gruodžio 25),
kai Naujus Metus su malda į Dievo Motiną Mariją pradedam (I.1),
kai su karaliais išminčiais ir mes pagarbinam Kristų (I.6),
kai Kristus iš numirusių prisikėlė (VELYKOS - pirmas pavasario sekm.),
kai įžengė Dangun - ir mus ten nusives (Šeštinės),
kai atsiuntė Šventąją Dvasią - prasidėjo Bažnyčia,
ir Šventąja Dvasia mes tampame krikščionimis (SEKMINĖS),
kai džiaugiamės, kad Kristus mūsų Duona ir Krauju mums liko (Devintinės),
kai mes Kristų savo Valdovu išpažįstam (Kristaus Karaliaus šventė),
kai išrinktasis Žmogus - Marija - be nuodėmės prasidėjo (XII.8),
kai Dievo Motina pas Sūnų ir pas Dievą buvo paimta (VIII.15),
kai Petras ir Paulius savo gyvybe skelbtą tiesą patvirtino (VI.29),
kai patvirtinam, jog mes šventai Bažnyčiai priklausom (XI.1),-
juk tikrai šventos tos dienos!
Ir švęsti jas reikia!

***

Atmintinos dienos, nors ir prie darbo:
kai Kristus už mus ant kryžiaus mirė
(Did. penktadienis),
kai pasididžiuojam, jog savą šventąjį
karalaitį Kazimierą Globėju turim (III.4)
ir šventas Jurgis meilės gimtai žemei
ir drąsos prieš blogį mus moko (IV.23),
kai Švenčiausioji Marija žemėj gimė (IX.8),
kai visus mirusius prisimenam , pagerbiam, meldžiamės
už juos
ir patys apie savo gyvenimo prasmę pamąstom (XI.2).

II - Labai skaudu,
kai Bažnyčiai reikia įsakinėti tai,
ką normalus žmogus pats padaryti privalo.

Šventos dienos belaukiant,
darbus užbaigti reikia ir pasiruošti šventei.
Tik sąžiningai darbuokimės šešias dienas -
brangias dienas visada švęsti galėsim,
ir tegu niekas jų iš mūsų neatims!
Tiktai mes patys pilkumu ir prastumu neprapuldykim jų!
Tegu kasdienybę nuskaidrins švara ir grožio spinduliai,
pasidalintas skanumynas ir užtarnauto poilsio saldumas!

Taigi šventą dieną rinkimės bažnyčion,
ateikim paklausyti Dievo Žodžio,
kurį skaitys ir aiškins kad ir nevertas Dievo tarnas.
Save nuneškim Dievui. Vargus, svajones ir dovanų,
kad iš Jo susilauktume Daug Daugiau:
kad Jis pašventintų mane ir paprastumą mano
ir laimintų visa, ką gera aš darysiu.
Suma tegu bus šventos dienos centras ir viršūnė!

Jei šventės atšvęsti bažnyčioj negaliu,
tegu bažnyčia pavirs ir pabus savi namai -
švarumu, tvarka, gerumu ir meile išpuošti
dar iš vakaro. Kad ir namie šventė būtų!

III - Net ir tada, kai namuose duonos nėra,
vaikai nenutildami prašo: "Mama, valgyti noriu"
ir žaidžia, nors tėvas gulėtų karste ant lentos - - -
Gyvenimas bėga nesustodamas:
laidojant vienus, gimsta ir tuokias kiti - - -
Bet yra valandų, dienų ir net metų,
kada valgyt, džiaugtis ir šokt nesinori,
kai skausmas surakina šypsnį ir nutildo juoką,
kada tik nežmogus galėtų
džiaugtis nelaimės vietoj ar reikalauti vaišių
laidotuvių ar maldų už mirusius dienom...

Bažnyčia todėl primena:
penktadienį ant kryžiaus mirė Kristus.
Baisu, kai žmonės nebelaukia nieko,
ir Dievo atėjimui dar neatėjo laikas
arba jau praėjo pro šalį nesujudinęs aklų (Adventas).
Baisu, kai pikto darbo žmogus nelaiko nuodėme
ir jo nejaudina kitam padaryta kruvina skriauda
(Gavėnia).
Baisu: numirė namuose žmogus, ir liūdnumas
viešpatauja
tiktai tylinčių ir prie karsto sėdinčių širdyse...

Penktadienis, Kūčios, Adventas, Gavėnia
ir laidotuvės ar maldų už mirusius diena -
tai ne linksmybių ir vaišių dienos!
Juk širdies, užuojautos, jautrumo niekada nebūna per
daug,
tai bent šitom dienom to reikėtų daugiau!

IV - Atsiprašyti reikia, kai tik pajunti,
kad įskaudinai ar užgavai kitą.
Ir pataisyti tuojau - jei tik įmanoma -
(nes yra ir neužgydomų žaizdų!),
ką sugadinai. Atsilyginti už skriaudą.
Tuojau, čia pat, nei Velykų, nei vakaro nelaukiant.
Nes Dievas nori būti
ne stabas, ne svečias, ne pakeleivis užklydęs,
o mūsų Duona, mūsų Kraujas.

Keista, mes patys taip greit užsigaunam, užsiraukiam,
o būnam tokie nerangūs ir negreiti,
kai reikia taisytis ir atsiprašyti...

Ir mums ne vieną kartą atrodo, kad geriau,
kai Dievas - kaip ir visi vyresnieji -
būna toliau, ateina rečiau, kai nemato,
kai ruoštis nei varžytis Jo nereikia,
kai Jis pasitenkina reta duokle - vieną kartą metuos,
arba viena reta viešnage pas mus - tiktai apie Velykas...
Kokie mes - dar tikri dvasios baudžiauninkai...

Todėl Bažnyčia primena - į s a k o!-
bent vieną kartą metuos,
Velykų laukiant, Velykoms ruošiantis,
Švarą iš pagrindų ir Susitikimą su Dievu padaryti,
kad net tokio žmogaus,
kuris net Velykom neapsikuopia, Dievo nepasikviečia,
negalima laikyti kataliku
ir su kryžium į kapus lydėti negalima...

Ką gi - kam gyvam nereikėjo Dievo, nė atgailos už
kaltes,
tam nė mirusiam teikti ar siūlyti taip pat nereikia.
Gyvajam Dievui reikia gyvų krikščionių!

V - Kristus meldėsi nuošaliai, dykumoj, kalnuos,
kur niekas nesimaišė ir niekas netrukdė,
kur buvo tik Dievas ir Jisai,
ir gal dar paukštelio giesmė...
Meldėsi krikščionys ir svetima tapusioje Jeruzalės
šventovėje,
katakombose, po žemėm, barakuose, palėpėse,
ir mes lageriuose ant palangės
esame laikę šventąsias Mišias...

Bet - kai tik galėjo - nieko negailėdami -
tikintys žmonės statėsi didingus Dievo Rūmus:
tokius didelius, kad tilptų visi,
tokius aukštus, kad matytųs iš visur,
kad žmogus juose pasijustų Dievo Karalystėj esąs -
su altoriais, varpais ir vargonais,
su maža gyva ugnele prie Tabernakulio,
su dideliu kryžium prie durų įėjus,
su D I E V U, su Švenčiausiuoju juose.
Niekada nieko negailime tam, kurį mylim,
o dvasios skurdžiai pavydi net išvaizdos gražesnės,
ir dar labiau meilės - tie, kurių nemyli niekas!

Bažnyčiai reikia kunigo, parapijai - klebono,
vyskupijai - vyskupo, visai Bažnyčiai - Švento Tėvo.
Prie vargonų reikia vargonininko ir giesmininkų,
varpams - varpininko, prie altoriaus - patarnautojo,
reikia kam nors altorius puošti, dulkes valyti,
reikia kam nors vadovauti maldai ir giesmei.
Bažnyčių grožis - tautos gyvybės ženklas,
pirtys vietoj bažnyčių - tautos pabaigos pradžia.
Todėl ir prašo Bažnyčia: savai bažnyčiai negailėkite
nieko, kad ji būtų graži, kad joje tilptų visi,
kad bažnyčia šviestų visiems ir vestų visus,
nes bažnyčioje prasideda Bažnyčia
ir Bažnyčią išreiškia bažnyčia.

***

- Ar yra daugiau, **ar yra kitų kelių** į Dievą?

- Kelių pasaulyje - daug, ir jie visi neišvengiamai
kiekvieną atveda į mirtį ir į Dievo Teismą.
Gyvenant žemėje, pasaulyje,
atsiveria ir siūlosi tūkstančiai kelių -
kaip prie prekių turguje, kaip prie viliojančių
brangenybių už stiklų ir grotų,
kaip linksmas žaidimas su draugužiais pakalnėn,
kaip saldus apsvaigimas malonumų nirvanoj.
Atsiveria ir žavi keliai su karžygio blizgesiu,
su valdančio galybe, su aukso skambėjimu,
su šventumo aureole, su visuotiniu žmonių susižavėjimu.

O mus visada gąsdina pasirinkto kelio siaurumas -
takelis tarp trijų bedugnių:
pasiekti ir paskęsti žemiškoj gerovėj,
daryti stebuklus, stebinti žmones,
nusilenkti kad ir pačiam velniui, kad gautum, ko
trokšti -
ir tuo savu taku keliauti reikės titano pastangų.

Kiek žmonių, tiek kelių. Bet kiekvienam reikės
susirasti savo kelią, nes neįmanoma pakartoti
to kelio, kuriuo jau nuėjo kitas žmogus.

Bet pas Dievą, kaip pas Tėvą - vienas kelias. Tiktai
vienas:
suvaldant prigimtį, pažabojant kūną,
mylint Dievą ir žmogų, pakylant virš neteisybės,
nes derantis su sąžine, nusileidžiant melui,
atsisakant savęs - nieko dora nebus.
Pas Dievą, kaip pas Tėvą - vienas kelias.
Su šviesia sąmone, su švaria sąžine, su gerom rankom.
Kad ir einant tūkstančiu kelių - tik šitoks!

Tiesa

Kai Dievas mums davė, tai mes turim
daugybę **pajutimų** ir galime patirti, kad yra už mūsų
begalinis, turtingas, spalvotas, realus pasaulis;
turim **protą** suvokti daugelio dalykų vertę,
prigimtį, vietą pasaulyje, norus ir troškimus;
turim **tikėjimą** - tokią Dievo dovaną,-
kad galėtume į pasaulį žvelgti, į žmones ir į Dievą
tokiu žvilgsniu - tikruoju žvilgsniu - **kaip Kūrėjas,**
kūriniais besidžiaugiantis ir laikantis juos savo širdyje,
kaip Kristus - darantis, kad gyvenimas būtų pilnesnis,
kaip Šventoji Dvasia - kad viskas turėtų dvasią,
stiebtųsi aukštyn, žydėtų ir vaisius neštų.

Todėl **pirminė tiesa** yra pajutimas to,
kas yra mumyse, už mūsų, virš mūsų;
proto tiesa - skaitymas "už", matymas "tarp",
supratimas "kodėl", regėjimas "kam ir kur";
tikėjimo tiesa yra Dievo malonėje gyvenančio žmogaus
požiūris,
pagarbi ir globojanti kelionė greta kūrinijos,
konkreti pagalba tiems, kuriuos ranka pasiekiu,
kad jie būtų tuo, ko kurdamas Dievas norėjo sulaukti.

Pajusti, kas yra ir kaip yra iš tikrųjų, privalome patys,
klausdami kaip vaikai "kas čia?" ir "kodėl?"
Suprasti reikės viso gyvenimo pastangų, mąstant
pačiam
ir perimant visų dorų ir tikrų mokslininkų darbo vaisius,
o čia mums kalbės T I K Ė J I M O T I E S A.

Ilgai tikėjimu vadinom vien proto nuolankumą
tam, kas parašyta šventų žmonių Šventose Knygose.
Mus lenkė, klupdė, mokė būti nuolankius
prieš dogmą, formulę, vyresniųjų sprendimą.
Tad mes išmokom tylėti ir klausyti net ir tuomet,
kai reikia klausyti kvailų šnekų ir jas laikyti protingom,
kai reikia paklusti blogam įstatymui ir jį laikyti geru,
kai reika baltą vadinti juodu ir juodą - baltu,
kai reikia nuteisti nekaltą ir garbinti piktą,
kai reikia atimti iš kito jį skriaudžiant
ir kaip dovaną - labai labai dėkojant - gauti savą,
kai dėl mažo trupinėlio gėrio ar tiesos,
reikia paaukoti visą Gėrį ir visą Tiesą.

Taip gyventi, atrodo, yra saugu ir nepavojinga -
be asmeninės iniciatyvos ir be asmeninės atsakomybės -
dogma, kanonas, būtina tiesa, įsakymas ir nuostatas
ir dar baisus smūgis su kuolu per galvą:
"lex dura sed lex" - "įstatymas, kad ir kvailas-kietas -
įstatymas",
bet tai baisiai nežmoniška. Netgi - nežmogiška.
Nes žmogus privalo matyti savo akimis,
viską persijoti savo protu, spręsti sava išmintim,
surasti savo žodį ir juo vadovautis,
eiti savo keliu ir į savo tikslą.

Nuolankumas kartais veda tiktai vergovėn,
o kad tikras žmogus būtum,
reikia Dievo malonės, kurią tikėjimu vadinam:
kad galėtum žvelgti Dievo akimis į viską
ir prieš save ir Dangų atsakytum -
matau, suprantu, vertinu ir taip gyvenu!

Tiesa yra tai, kas per pojūčius ateina į mano protą,
tai - ta dalis tos begalinės realybės,
kurią aprėpia ir išreiškia mano protas.
O tikėjimas - tai mano požiūris į viską, kas yra,
požiūris - širdies nuskaidrintas ir alsuojantis išmintim.

Bet jeigu mano protas silpnas ir aš nepajėgiu matyti,
mąstyti,
jeigu mano protas, aptingęs, aptemęs, sumenkęs,
tarnauja tik žemei ar kūnui,
tada privers klausyti kiti - galingesni, botagu,
tada sugundys klausyti kiti - pažadais, pyragu,
tada reikės klausyti kitų - šviesesnių ir šventesnių,
tada teks nuolankiai lenkti galvą
ir kaip tiesą priimti kitų žodį, kitų skelbiamą dogmą
ar, ilgai ieškant, nusibrozdinant kelius ir širdį,
kankinantis pačiam ir varginant kitus,
sunkiai kastis prie kiekvieno aiškumo.

Todėl reikia TIKĖJIMO malonės iš Dievo rankų,
kad aš akis TOKIAS turėčiau
ir pats matyčiau, kaip iš tikrųjų Y R A:
kas yra Dievas, pasaulis, žmonės ir aš pats.
TIKĖJIMAS yra žvilgsnis, požiūris į viską
Dievo akimis, Dievo žvelgimu:
kas yra, kas buvo ir kas ateina,
kas stovi, kas bėga, verda, kariauja, nugali ir teisia,
kas jungia, skiria, tepa ar susmukdo,
kas sparnus suteikia skrydžiui
ar pakerta kojas ir širdį.

"O galgi bus galima numaldyti,
papirkti, apgauti Negailestingąjį Likimą?
Baisią Nedalią? Įžeistąjį Dievą? - - -
O gal praslinks audra, neužkliudžiusi mūsų? - - -
O gal ateis ir išvaduos mus tie ponai iš už marių? - - -
O gal prabusiu lyg po slogios nakties,
ir rytas bus giedras, budės geros akys,
tikinčios, kad neįmanomos svajonės jau išsipildė,
ir kaltė - tai tik sapnas - sunkus, bet pasibaigęs -
iš sugriauto dar vakar dangaus - - - "

Kartais ir neišsipildančias svajas vadinam viltimis,
o jomis gyvenančius žmones kvailais.

Bet iš nieko neprasideda niekas,
veltui gautos mėsos net šuo neėda,
vien iš troškimo-laukimo vidurnaktį nepateka saulė,
neišnyksta savaime tamsa, nedovanoja užgautieji,
ašaros-dejonės neišplauna kaltės ir kraujo
ir debesys nepraslenka pro šalį...

Todėl kartais ir atrodo, kad Likimas - veidmainis,
Dalia - neteisi,
o Dievas - Paskutiniojo Teismo baisus Tironas.
Viskas veltui. Viltis - kvailių motina.
Tačiau tik kvaila viltim gyvendami žmonės klydo,
apsigavo,
žuvo, prarado visa, ką turėjo,
ir negavo nieko, ko tikėjosi...
Likimo, Dalios anei Dievo nei numaldyti,
nei papirkti, apgauti ar nuo to pasislėpti - neįmanoma.
Kas turi būti - bus tikrai!
Ko nėra - nebus!
Kas yra - nebūtinai bus mano...

VILTIS:

Užsidega žmogus ugnį ir pridengia delnais -
- ugnis neužges!
Užkuria žmogus laužą ir velka nepavargdamas malkas -
- laužas kūrensis!
Sodina žmogus gyvą medį, beria dirvon daigų grūdą -
- medis prigis, grūdas sudygs!
Stato namus taip, kad puikiai žino: "sau statau!"-
- namai stovės!
Lipa, keberiojas iš duobės,
apsipildamas šimtuoju prakaitu -
- tikrai išlips!
Kenčiu ir nepiktžodžiauju:
gal kada nors palaimins ir mane Dievas?
- palaimins!
Linkiu kiekvienam gero ir laimės,
gal ta laimė pasibels ir į mano duris?
- pasibels!
Nemato žmonės mano gerumo ir pasijuokia,
kad balta varna esu,
tai gal atsiras ir tokių, kurie supras mane?
- atsiras!
Naktis. Negreit išauš dar rytas...
- negreit!
Kantrybės, ištvermės ir lapės gudrumo reikės?
- reikės!
Išeina ir klysta kad ir gražiai išauginti vaikai...
Ar besugrįš kada į namus ir prie Dievo?
- sugrįš!

V I L T I S: kas turi būti - bus,
jei teisus esu - bus viskas gerai,
Dievas savųjų ir nuėjusių neapleis.

Krikščioniškos pasaulėžiūros esmę
koncentruotai ir aiškiai išreiškia kryžius.

Mes tikim, kad viskas išėjo iš Dievo rankų
ir viskas laikos Dievo delnuos.
Kristus atėjo nuo Dievo
mūsų išsigelbėjimui ir mūsų laimei.
Mes - Dievo sutverti, bet - ne dievai,
neprakeikti, bet patys pasimetę ir iširę.
Per Kristų ateina žemėn Dievas -
- tai kryžiaus kamienas.

Per Kristų mes galim pereiti
iš kairės į dešinę;
iš tokių, kurie ieško, klysta ir klumpa,
į tokius, kurie žino, eina ir kyla,
kuriuos šaukia Dievo dalia
pakartoti per Kristų - Meilę -
gelbstinčią meilę esantiems žemiau,
vedančią meilę vargstantiems klaidoj,
jungiančią meilę gyvenantiems su Juo -
- tai kryžiaus skersinis.

Pasaulio ir žmogaus istoriją paženklinam
Kuriančio Tėvo, Gelbstinčio Kristaus
ir Gaivinančios Dvasios vardais.
O centre - Kristus: Tėvo Sūnus ir Šventosios Dvasios
siuntėjas.
Nes per Jį mes viską sužinojom ir veikiam.

Todėl:
VARDAN DIEVO TĖVO
IR SŪNAUS,
IR ŠVENTOSIOS DVASIOS!

I - Pro viską, kas mus supa,
už visko, kuo mes gyvenam,
mes matom Šaltinį,
iš Kurio teka Gyvybė ir žmonių sielos,
mes matom Rankas,
Kurios išlaiko, globoja ir apdovanoja.
Mes matom Tėvą, stovintį Pradžioj
ir mylinčiom akim palydintį išeinančius gyvent.
Stebuklai stebina mus kiekvienam žingsnyje,
kai kokių stebuklų padarom ir mes,-
tai koks Nuostabus tų stebuklų Pirmasis Kūrėjas!

Tenai - Anapus - Kur Dievas gyvena,
iš Kur mes, smalsuoliai, neklusnūs išėjom,
apie Ką mes - neužmiršdami - svajojam,
į Kur kaip paukščiai vakare suskrisim,
yra DANGUS - Laimės ir Pilnatvės būvis.

Čionai - Šiapus,- kur mes gyvenam,
įsimaišė skausmo, nesėkmių ir klaidų,
nes mes prikišam nedieviškas rankas
ir atmiešiam prievarta, melu, apgaule,
netikra laisve, netikra tiesa, netikru keliu
neužmirštus, bet toli už nugaros likusius Šviesos
pasaulius.
Čionai ištikimybė ANGELO sparnais kelia Dangun,
čionai neištikimybė sukuria nuo Dievo labai tolimą
Pragarą.

TIKIU DIEVĄ TĖVĄ
VISAGALĮ,
DANGAUS IR ŽEMĖS
SUTVĖRĖJĄ.

II - Mūsų vaikai visi - ne mūsų:
per daug jie savarankiški ir minta
daug kuo, ką pasiūlo ne visada gero linkintys,
ir klauso apžavais ataustų skambių žodžių,
ir bėga tolyn, negailestingai laužydami visa,
ką norėjom, kad jie padarytų.
O Jėzus - tikrai DIEVO SŪNUS,
ir tokiu tikru Dievo sūnum
nebuvom, nesam ir nebūsim mes nė vienas.

Mokydami, kaltindami, net prakeikdami savus vaikus,
mes darėm tą patį, ką jie dabar pakartoja:
galvojom - gal Dievas nemato ir nesužinos,
miražas mums buvo saldesnis už tikrąją padėtį,
pagunda - gražesnė už pareigą būti tiesiam,
nors ateiti pas Dievą reikės visiems, kai Jis pats
pasišauks -
mirties valandą, kai kitos išeities ir kito kelio nebebus...

O kai mes būnam vaikai Dievui,
tai mūsų VIEŠPATS - vienas Jėzus,
ir Viešpaties kito mums nėra ir būti negali.
Nes visi kiti - tokių pačių ydų pilni ir klystantys,
visi mumis tunka ir mūsų pečiais remias,
visi galingi, kol jų pačių piktumas
ar Viešpaties Dievo teisybė jų nesutraiško.
Visi - tik įrankiai dovanas dalijančio
ar rykšte pasaulį plakančio Dievo rankose.

TIKIU JĖZŲ KRISTŲ, VIENATINĮ
JO SŪNŲ,
MŪSŲ VIEŠPATĮ.

III - Viskas prasideda iš Dievo. Jisai - Pati Pradžia.
Nėra Blogio šaltinių, nėra kuriančio Demono.
Tik viskas iš Dievo tolsta tolyn
ir ne visada tiesiai, ne visad - aukštyn.
Šitaip atsiranda Blogis ir dabar
jau teršia upelius ir jūras,
nuodija gyvenimą ir duoną,
griauna ir žudo, atima ir barsto,
suardo vakaro ramybę, neduoda pailsėti naktį,
drebėti priverčia iš ankstyvo ryto.
Negali gyventi Blogis danguje,
negali gyventi patsai savyje,
todėl gyvena žmonių širdyse ir rankose
(nekaltinkim laukinių žvėrių: jie ginasi arba medžioja!),
kai ten susikuria tolimas nuo Dievo pragaras.

Ne vienąkart atrodė, kad Blogis viešpatauja visur,
kad nėra jėgos, kuri tą kloaką užtvenktų...
Verdančio ugnikalnio lavina ir nesustabdomu puvimu
viduje,
kirviu, iš šaknų kertančiu, ir kinivarpom, graužiančiom
pamažu,
piktu, viską ėdančiu vėžiu ir dulkėm paverčiančiu grybu -
visa naikina, į nieką paverčia
iš Nieko atėjęs plačiai kerojantis Blogis...

Bet buvo tokia diena,
kai pradėjo VĖL KURIANTI Dievo Dvasia,
kai pradėjo tyras kaip šaltinio vanduo žmogus -
MARIJA.

TIKIU: JĖZUS P R A S I D Ė J O IŠ ŠVENTOSIOS
DVASIOS,
G I M Ė IŠ MERGELĖS MARIJOS.

IV - Kito kelio Melui nugalėt nėra,
kaip žinoti Tiesą
ir nemeluoti sau nei kitam.
Kito kelio Blogiui nugalėt nėra,
kaip neužsikrėsti Blogiu
ir išlikti Geram.
Kito kelio Mirčiai nugalėt nėra,
kaip paimti kryžių ant savo pečių
ir nešti, kol **ištvermė** naštą nugalės.

Įsiamžino ir Poncijus Pilotas greta Kristaus
(pasaulyje per amžius bus du: ištikimybė ir išdavimas!),
kai leido melui, kerštui, pykčiui nevaldomiems keroti,
kai parašu patvirtino
savo bailumą, valdžios bejėgiškumą
ir aklos neapykantos užkrečiančią galią,
kai leido susijungti visam pragarui
į vieną naikinantį kumštį
ir kareivius pavertė budeliais.

Blogis išradingas - nesmeigia tiesiai širdin.
Bus kiaurai perkalančios vinys,
bus kartus actas ir tulžis - ne skausmui numalšinti,
bus erškėčiai, galvon smingantys,
bus kraujo skara kaip drabužis dengiantis,
bus apleidimai, sargyba, žiopliai ir patyčios,
kai Pragaras prasiverš į lemiamą mūšį,
bus skausmo bedugnė ir - NENUŽUDOMA MEILĖ.

TIKIU: JĖZUS K E N T Ė J O PRIE PONCIJAUS
PILOTO,
B U V O PRIKALTAS PRIE K R Y Ž I A U S.

V - Kas laukia žmogaus po mirties?
- Niekas?- Pragaras?- Dangus?

Mums NIEKĄ kaip laimę vis siūlo
dideli išminčiai seniau ir dabar...
Tokia laime laimingi galėtų būti
tik labai blogi žmonės, kurie nieko gera nepadarė,
o bloga - labai daug...
Karstą, užmerktas akis ir vystančias gėles
mes patys matom, ir šito nustelbti negali
artimųjų ašaros, palydinti minia
ar tuojau pamirštami pažadai "Amžinai atsiminsiu"...

Pragarą daugelis išgyvena žemėje,
ir gąsdinti pragaru dabar nebeįmanoma.

O dangus pro mirties baimę visiškai nesišviečia,
ir net sunkus gyvenimas žemėje
širdžiai artimesnis už pažadus ar viltis Tenai...
Į žemę šitą ir į gyvenimą Čionai
mes kabinamės visomis jėgomis,
ir amžinos ramybės tik labai pavargę tetrokšta.
O Kristaus amžiaus žmogui tik veiklos,
darbų, kelionių ir nepabaigiamo skrydžio reikia!

VISA PAGUODA, kad ir Kristus praėjo
visa iš eilės: nykią mirties vienatvę,
nuėmimą nuo kryžiaus - kai didvyrių nėra,
kelionę į kapą ant kitų rankų ir sunkų akmenį,
kurio nebeatkels niekas, kai saulė tikrai leidos
- tikrai leidos ir visai užgeso...

TIKIU: JĖZUS, NUMIRĘS IR P A L A I D O T A S,
NUŽENGĖ Į P R A G A R U S.

VI - Iš Tenai dar nesugrįžo niekas.
Kristaus sugrąžintiems gyventi vis tiek reikėjo mirti,
atgaivintiems ligoninėse vis tiek mirti reikės...
Šitas visos žmonijos išsiilgtasis
ir kiekvieno žmogaus trokštamas stebuklas
įvyko tik vieną kartą: prisikėlė Kristus.

Ne - sugrįžo, o - PRISIKĖLĖ,
nepaliestas gedimo, puvimo, išnykimo.

Prisikėlė Tas ir - Nebe Tas: Pažįstamas ir
Nebeatpažįstamasis,
paprašantis valgyti ir praeinantis pro užskleistas duris,
aiškinantis Šventojo Rašto prasmę bendrakeleivis
ir išsiduodantis vienu žodžiu "Marija!",
vėl kaip savas ir kaip regėjimas, tik regintiems matomas,
baisus - "kad tik nepasirodytų!"- bailiems ir kaltiems
ir Tomui už rankos paėmęs: "Paliesk mano rankas ir
šoną"...

Dabar Jis pasirodys daug kam,
stovės laukdamas kryžkelėj ir kalbės susimąstymo tyloje.
Paklaus: "Ar tu labiau mane myli kaip anie?"
Sutramdys: "Ir kam tu persekioji mane?"
Pašauks: "Palik viską ir eik su manimi!"
Patvirtins: "Gerai mano žodžius pasakei, parašei,
Akvinieti!"
Įsakys: "Eikite, krikštykite ir darykite mano žmonėmis!"
Garantuos: "Aš esu su jumis iki pasaulio pabaigos!"...

TIKIU: JĖZUS TREČIĄJĄ DIENĄ K Ė L Ė S I IŠ
NUMIRUSIŲ.

VII - Atrodo, kad Jėzaus žemėje - ir visur - nėra.
Po ištvermingos kančios ir ištikimybės
teisėtai priklauso garbė ir atlyginimas:
vėl dangus ir Dievo dešinė.
Pažeminimas pavirto pagarba,
žaizdos - rubinais,
klusnumas - įsakymais "būkite kaip aš!",
atlikta pareiga - Tėvo dėkingumu
ir galų gale - griežtas Teisėjas netesėjusiems...

O tiesa "**ĮŽENGĖ Į DANGŲ**".
Vadinasi, **YRA VISUR.**
Ir "**SĖDI VISAGALIO DIEVO TĖVO DEŠINĖJE**".
Vadinasi, mato, girdi, gelbsti, globoja,
veda, laimina, būna, ateina.

Ateina per Mišias ant altoriaus. Komunija - pas žmones.
Būna bažnyčios tabernakulyje. Ir gerose širdyse.
Laimina kunigo rankomis. Ir tiesiog Pats.
Veda jautrios širdies balsu. Ir ištrėmimu reikalingon šalin.
Globoja motinos malda. Ir mylinčiais žmonėmis.
Gelbsti per gerus žmones. Ir numetimu ar liga.
Girdi, kai meldžiamės, giedam. Ir - kai tylim.
Mato mūsų pačių širdimi. Ir mūsų sąžine.

TIKIU: JĖZUS ĮŽENGĖ Į DANGŲ,
SĖDI VISAGALIO DIEVO TĖVO
DEŠINĖJE.

VIII - Gyvendami teisinamės: "kitaip negalėjau",
"mane sugundė", "privertė neklausę",
"mane tokį sukūrė pats Dievas".

Gyvendami dar galime keistis:
nuo piktadario iki šventojo,
nuo šventojo iki bailaus išdaviko.

Gyvendami galime prisidengti ar pasipuošti:
kas gražu, tą tegu mato visi,
kas bloga, tą naktelė tamsi tepaslėps.

Gyvendami galime pasitaisyti:
atlyginti skolas, užglostyti skriaudas,
užgydyti žaizdas, atsiprašyti užgautą.

Gyvenant teismą galima papirkti
arba teismui įsakinėti:
pasmerks teisingąjį, išteisins praradusį žmogaus vardą.

Gyventi galima ir lavonu pavirtus - iškels ant šakių kiti,
numarinti galima ir patį gyviausią - "kelio neduosim!",
palaidoti galime ir nemirusius - kurti negirdi.

Bet ateis Viešpaties šviesi diena
ir paskutinė žemėje diena - tuščiai negąsdinam nieko! -
kai Teisėjas bus pats Kristus -
kiaurai matantis ir skiriantis
gyvus nuo mirusių, avis nuo ožių,
kairėn ar dešinėn, Laimėn ar į tolimus Pakraščius...
(nors ir tai bus geriau, negu būti visiškai sunaikintam).

TIKIU: JĖZUS IŠ TEN A T E I S
GYVŲJŲ IR MIRUSIŲJŲ T E I S T I.

IX - Realu yra tik tai, ko realumą
mums paliudija pojūčiai ar patirtis.
Materijos realumu - kurios egzistencija tikėti
mus verčia kasdienė patirtis, kasdienis gyvenimas -
mus gundo suabejoti dabartinis mokslas,
galų gale atrasdamas "toli" vienas nuo kito
skriejančius atomus ir energijos daleles.
Kaip tragiška: materializmas netenka materijos!

O dvasia žmoguje, dvasia kūriniuos,
dvasia pasaulyje, jeigu yra - yra tikrai!
Ir savo dvasia mes pažįstame ją!

Dvasia turtinga nesuskaičiuojamais atspalviais
ir netikėtais posūkiais, protrūkiais.
Dvasia kaip išraiška ir kaip šaltinis.
Dvasia kaip lygiateisis komponentas
ir kaip savarankiška būtis.

Dvasia kaip priklausantis tarnas
ir kaip niekam nenusilenkiantis valdovas.
Dvasia - paskendusi kasdieniniuose rūpesčiuose
ir ištrykštanti iki nepasiekiamo dangaus.
Dvasia - priklausanti nuo paliegusio ar sužaloto kūno
ir nepaisanti išteklių, išgalių ir apskaičiavimų.

Dvasia kaip šėtonas, slibinas, uraganas
ar kaip gerų rankų prisilietimas švelnus.
Dvasia kaip praraja, bedugnė, neviltis
ar kaip ugnelė švytury, geros širdies liepsna.-
Ir virš visko, pro viską, visame kame.

TIKIU ŠVENTĄJĄ DVASIĄ.

X - Džiaugias tik toksai tokiu.
Mes baisimės nusikaltėlių
krauju susietomis, mirtim grasinančiomis gaujomis.
Mes kenčiam nuo šitų,
kurie sudaro kietą kumštį - elito ar vadovų partiją -
ir niveliuodami, užgniaužd ami ar terorizuodami
prieš save suklupdo visus: savus ir svetimus.
Mes matom vienadienes, lengvas kaip voratinklio gijos
bohemos, laimingųjų ir aristokratų brolijas.
Mes žinom ryšius, kuriais susimezga
auka ir budelis, sukilėlis ir okupantas,
teisėjas ir nuteistasis, ubagas ir ponas - - -

Ir tą **BENDRUMĄ**, kuris atsiranda tada,
kai aš žinau, juntu, matau,
jog tau brangu, šventa ir miela
viskas, kas brangu, šventa ir miela ir man:
tas pats Dievas, tas pats kelias į Laimę
ir ta pati trokštanti mylėti Dvasia,-
tą Bendrumą mes vadinam Bažnyčia.

Šventumas - meilė Dievui, meilė žmogui -
yra pirmasis šitos Bendruomenės bruožas,
o sklidimas per visą pasaulį,
atviros durys absoliučiai kiekvienam - antrasis.
Tada iš tokių laimingųjų mes laukiam - jie padės,
tada tokiems nelaimingiesiems mes tiesiam gelbstinčią
ranką.
Čionai mes ne ponai, stovintys šiapus durų,
ir ne ubagai, maldaujantys už durų,
visi mes bendrakeleiviai:
atsiliekantys - pasitempkite, pirmieji - nepalikite!

TIKIU ŠVENTĄJĄ VISUOTINĘ B A Ž N Y Č I Ą,
ŠVENTŲJŲ B E N D R A V I M Ą.

XI - Sąmoningai ir laisvai padarytas blogis:
piktdžiugiškai kvatojantis ir parodantis
iškištas žvėries iltis, pažaliavęs pavydu,
užtemdžiusi akis puikybė,
pasinėrimas į kibius maurus dugne,
nepasotinamas godis turėti vis daugiau ir daugiau,
parsidavinėjimas žemai vergijai
ar visiškas rankų nuleidimas -
ir visos šitų goslių gyvačių vakarykštės išnaros,
rytdienos išperos ir žiaurios "smulkmenos", "o kas čia
tokio?"-
išsiurbia žmogų, sužeidžia kitą
ir užgauna Dievą, nes Jis norėjo
mus visus žmones ir laimingus turėti!

Tas mūsų su saldumu padarytas blogis
yra nedovanotinas ir neatleidžiamas.
Ir neišbraukiamas, ir neišnaikinamas!

Tiktai tada, kai toks žmogus suranda jėgų -
savyje ar iš Dievo - atsisakyti pražūtingo garmėjimo
bedugnėn,
kai apsisuka aplink neatšaukiamai
ir keliasi gyvenimui žmogaus, -
mes galim užmiršti padarytas žaizdas ir skriaudas.
Sugrįždamas toks žmogus gali atgauti prarastą vardą ir
veidą,
gali jam dovanoti Visagalis (va, čia Dievas tai
Visagalis!).
Į pragarą - pačių susikurtą! - eina tiktai savanoriai,
o vartų į tėviškę savą niekada neužkelia Tėvas...

TIKIU NUODĖMIŲ A T L E I D I M Ą.

XII - Mūsų kūnas, aišku, sunyksta:
sugrįžta į žemę, su kuria mus sieja
nenutrūkstami ir nenutraukiami prigimties ryšiai.

Žeme nesiremti, nuo žemės nutolti,
žeme nesimaitinti negalim nė vienas.
Negalim be žemės gyventi,
bet ji nepatenkina nė vieno.
Negalim be kūno gyventi,
ir juo patenkinti nesam nė vienas.
Ne šitokio kūno norėtųs:
sunkaus, nerangaus, nesuvaldomo,
lengvai sužeidžiamo, skaudančio, senstančio,
drebančio, šaltu prakaitu apsipilančio
bėdos ar mirties akivaizdoj - - -

O vis dėlto jis - mūsų brolis,
mūsų indas, mūsų naktų mėnulis,
mūsų garbės pakyla,
mūsų gerumo rankos,
mūsų meilės šiltas švelnumas
ir mūsų esmės neatskiriama dalis - - -

Ir juo - šiek tiek kitonišku - grožėtis ir didžiuotis
būtų be galo gera. Jis to vertas būna,
jis to vertas galėtų būti. Kai išskaistės!

TIKIU K Ū N O IŠ NUMIRUSIŲ PRISIKĖLIMĄ
IR AMŽINĄJĮ G Y V E N I M Ą.

- Ar tikėjimas atsako į visus klausimus?
Ar išsprendžia visas problemas?

- Ne be mūsų darbo!

Nes tikėjimas yra tiktai teisingas bendras žvilgsnis
į pasaulį, žmogų ir Dievą.
Kad DIEVAS YRA ESANTIS, užsukęs pasaulio
laikrodį,
Pirmasis, Kūrėjas, Palaikytojas ir Tikslas.
Kad PASAULIS IŠ DIEVO RANKŲ IŠĖJO, ne
prakeiktas,
ne blogas, bet ir ne Dievas.
Nestovi jis nė minutės vietoj, ir reikės
labai daug išminties ir dar daugiau pastangų jį atbaigti,
nes

Dievo pasaulis dar nesukurtas,
Dievo šventovė dar nepastatyta,
tik išdalytas pilkas akmuo,
tik galia duota rankoms .*

Kad ŽMOGUS - pasaulio maža dalelytė
ir Dievo duota galia - aprėpianti, suvokianti
ir kurianti ar griaunanti pasaulį.
Kad žmogui be Dievo - labai sunku,
o su Dievu - ne lengviau.
Be Dievo - nedaug išminties ir kantrybės,
o su Dievu - būtina tęsti Dievo kūrybą - - -

Žmogus klausia, ir žmogui reikės atsakinėti,
žmogui neaišku, ir žmogui reikės išsiaiškinti,
tikėjimas tik ves, paragins ir patikrins,
ar atsakymai iš tikrųjų sąžiningai surasti.

Tik T I E K. Ir - T I E K: labai daug.

---

* Jurgis Baltrušaitis

- Ar tikėjimas žmogų padaro geru žmogumi?

- Deja, ne automatiškai!

Sokratas manė, kad žinojimas ir supratimas
neleis žmogui ir gyvenime paklysti,
neleis tapti blogu žmogumi,
nes pats Sokratas buvo išminčius ir doras kartu.

Deja, žmogaus širdis turi savus troškimus,
savus įrodymus ir savus pasiteisinimus,
jog galima ir net "reikia" gyventi kitaip;
deja, bet būna, kad protas ir išmintis pasijunta bejėgiai
net aiškios apgaulės ar smurto akivaizdoj...

Olandijos filosofas žydas Spinoza mokė,
kad sužinojimas, jog kitaip nėra ir būti negali,
žmogų daro laisvą -
ir apie kitokią laisvę net svajoti nereikia...

O iš tikrųjų Dievas žmogui davė laisvę,
begalinę ir baisią - tokios niekas neduoda!
Žmogus gali rinktis ir apsispręsti
"už" ir "prieš", "su tavim" ir "be tavęs".

Be proto ir žinojimo, žmogui yra dar duota ir valia:
paklusti protui, išminčiai, Dievui
ar ieškoti naujų kelių ir naujų pasaulių,
nors pradėti iš naujo ar verkti reikėtų.

Taip ir tikėjimas - ne viskas.
Žmogus gali ir nuo šviesios saulės nusisukti,
ir pagal žvaigždes - kad ir labai audringą naktį -
vėl į savo uostą sugrįžti.

Gyvenimas su Dievu

Žegnonė - Kryžiaus ženklas ant savęs -
yra prašymas, pasiryžimas ir priesaika
krikščioniškam gyvenimui.

Brėžiu iš aukšto žemyn sava ranka
ir žinau: esu Dievo sukurtas, bet tiktai žmogus,
gyvenu žemėje ir tarp žmonių, tokių kaip aš.
Vedu ranka iš kairės dešinėn
ir noriu gyventi, darbuotis taip,
kad Dievo dangaus ir Dievo dešinės būčiau vertas.
Sakau: vardan TĖVO - kuriančio ir gyvenimą dalijančio,
vardan SŪNAUS - išgelbstinčio ir tiesiai gyvenančio,
vardan ŠVENTOSIOS DVASIOS
- gaivinančios ir stiprios - viską darysiu.
Keliu ranką prie kaktos -
"Padėk man būti šviesiam, Tėve"
(yra dar labai tamsiai gyvenančių žmonių,
iki nakties tamsos ir man netoli...),
dedu ranką prie širdies -
"Padėk man būti geram, Kristau"
(yra dar labai piktų žmonių,
iki piktumo ir man taip arti...),
paliečiu abudu pečius -
"Padėk savas pareigas, Dvãsia Šventoji,
atlikti pačiam ir savas naštas nešti pačiam"
(deda naštas kitiems ir dar paspaudžia žmonės,
tokia pagunda nesvetima ir man...).
Tikiu savim ir žinau, kad niekas manęs nepavaduos:
pačiam padaryti reikės, **pačiam** atkentėti
ir **pačiam** nugalėti reikės.
Todėl ir laiminu sãve Dievo ženklu - Kryžium,
per Kurį buvo Mirtis nugalėta,
nuo kurio prasidėjo atsivėręs Dangus.

Kas yra gyvenimas
ir kas gali pasigirti: "Gyvenu gražiai?"
Kiek tėvų spaudžia skatiką - vis vaikams, senatvei,
ir su apmaudu regi -
išslysta viskas iš rankų, išbarsto vaikai.
Kiek didvyrių, praliedami kraują, neša šviesą ir laisvę
ir sulaukia: "aš tavęs neprašiau!" - - -
Kiek pirklių sukasi kaip vijurkai, tūkstančius žarsto,
ir šilkiniai banknotai uždengia akis ir širdį - - -
Kiek žmonių prieš vyresnį praranda sąžinę ir savo veidą,
o išmeta juos pirma proga kaip nusenusį šunį - - -
Kiek darbininkų nepakelia akių nuo staklių visą dieną
ir be kvaitulį duodančio butelio kito džiaugsmo nemato.
Kiek žemdirbių neišbrenda iš purvo,
ramios nakties neturi
ir nepasidžiaugia savo darbo vaisiais - išveža kitur - - -
Kiek motinų su nerimu ir svajodamos
prarymo prie lopšio,
o jų išnešioti vaikai sumindo joms širdį - - -
Kiek žmonių gyvena ramiai, sočiai valgo, pamiega
ir dejuoja kasdien: "aš nieko gera nemačiau gyvenime..."
Prasėdi mokslininkas, rašytojas visą amžių prie knygų,
o jos stovi, dūlija lentynose nepavartomos - - -
Kiekai išrinktųjų vaidenasi priešai visur, už vieną dantį
išmuša visus, - o prakeikia juos žmonės kaip apsėstus...
Saliamonui net gulbės pieno turbūt netrūko,
bet kodėl jis kartojo: "Viskas tuštybė!" - - -

Gyvenam visi ir kaip dažnai skundžiamės Dievui,
saviems ir svetimiems:
"Argi tai gyvenimas? Ar tik šitam aš gimiau?"
Argi tik dėl tokio gyvenimo liejas prakaitas ir kraujas
ir daromos revoliucijos?
Argi viskas tik dėl tokios "laimės"?
Kurios niekur nėra?

- Tai kas gi yra tas gyvenimas?
Pareigų našta ar šventinis pyragas?
Brangi Dievo dovana ar liūdna kelionė į nebūtį?
Kasdien sudaužomos svajonės
ar išsipildantys troškimai?

- Kaip kam! Bet iš esmės: **gyvenimas yra našta.**
- Ar jis gali būti pakeliama, lengva ir net saldi našta?
- Tai nuo mūsų priklauso.

Kai prislegia pečius **nepakeliama** našta,
pasiima mus Dievas pas save.
Lengvų naštų nebūna ir būti negali.
Negyvenkim tokiom svajonėm patys
ir neapgaudinėkim savo jaunimo: "Viskas bus gerai".

Reikia kiekvienam iš mūsų pasiruošti viskam -
pačiai blogiausiai daliai, tolimiausiai kelionei,
pačiam juodžiausiam darbui,
kad sielos velniui neparduotum,
kad išliktum žmogum net šiurpiam žemės pragare,
kad su viltim kastumeis net iš giliausios duobės.

Saldi gali būti tik sava našta,
kurią pasirenki tu pats ir nešdamas žinai,
kad žmonėms ir žemei darai gera,
kad greta eina tave laimindamas Dievas ir Jo nenuvarai
nuo savęs tolyn prakeikimu ar išdavyste,
o meldies: "Sunku man, padėk, Viešpatie!"

Nenueis niekas kitas mano kelio,
nesukalbės manų maldų,
nepadarys manų darbų, neiškentės širdgėlos manos.
Niekas kitas. Net tie, kurie myli ir pavaduot norėtų.
Net jeigu norėtum išvengti ir sukrauti kitam
savas naštas, jos ateis ir užguls tave. Vis tiek!

Gyvenimui reikia abi koordinates nusistatyti:
vertikaliąją - aukštyn ir horizontaliąją - į šalis,
kad žinotume aiškiai kiekvienas,
kokiame taške reikia būti,
kokia kryptimi veikti, darbuotis.

VERTIKALIAI: KAS YRA MANO DIEVAS -
kas mano altorius, kuriam aš lenkiuosi,
kas mano tikslas, kurio ašai sieksiu,
kas mano svajonė, kuria aš svaiginsiuos,
kas mano žvaigždė, nuo kurios akių nenuleisiu,
kas mano pažadėtoji žemė, už kurią aš kovosiu.

HORIZONTALIAI: KAIP AŠ GYVENSIU -
su kuo aš draugausiu, ko vengsiu iš tolo,
ką į namus vesiuos, kam duris užtrenksiu,
kam atviras būsiu ir nuo ko viską slėpsiu,
ko it aukso ieškosiu, ką kaip šiukšles išmesiu,
kas man bendras, kas savas, kas svetimas bus.

Vargas tam, kuris orientuojas žemyn,
trumparegiškumas visada skaudžiai apgauna,
ir netikros vertybės nevertos būti Dievu.

Be žmonių dešinėj ir kairėj gyventi negalim,
ir vargas, jei jie užgauti, atstumti, prarasti,
jei, ranką ištiesęs, nerandi, nepasieki nė vieno.

IDEALAS IR REALI DRAUGYSTĖ yra būtini,
kad gyvenimas įmanomas ir prasmingas būtų!

Gyvenimą G Y V E N I M U padaro **tiktai meilė.**
Be jos - saldumynai apkarsta ir garbė - aitri,
našta - sunki, džiaugsmas - nepilnas,
malonumas - greitai bėgantis ir išnykstantis šešėlis...

O M E I L Ė - tai **ėmimas su džiaugsmu**
ir davimas su džiaugsmu,
kai šitie procesai yra dieviškumo įsikūnijimas ir tęsinys,
kai šituos procesuos dalyvauju visas - kūnu ir siela,
kai dovanas priimu dėkingai, kaip iš Dievo rankų,
kai dalinu įdėdamas širdį. Ne priedo, o visą.
Kai stoviu prieš kalną, svajodamas užkopti,
kai ateinu prie duobės, galvodamas užpilti,
kai žiūriu į vertybę, norėdamas turėti,
kai visą savo turtą susvarstau - kam ir kaip išdalinti.
Kai iš dirvono noriu padaryti žydinčią pievą
ir iš miltų su skanumynais iškepti kvepiantį pyragą.
Kai aklam akis praplėšti noriu, beširdžiui - prabudinti širdį,
kelmą nuversti nuo kelio - tegu pakelėj sudūlėja.
Kai išdrįstu priverti nagus, peilį ištraukti
ir nutildyti kaukiančią, šėlstančią, niokojančią gaują.
Kai savim užstoju skriaudžiamą žmogų
ir niekšui padedu patekti į vargo mokyklą.
Kai be galo noriu visko, kas mane praturtina,
ir dalijuos - kas tik supranta ir priima iš manęs brangų lobį.

Rezultatus susumuos Viešpats Dievas,
klaidas suskaičiuos iš apsileidimo gimstanti Pikto dvasia,
o man viena svarbu: **semti ir dalytis.**

Tai ir yra G Y V E N I M A S.

I - Kad mylėti galėtum - reikia pačiam turėti.

Turėti turto, akis pamatančias ir gailestingą širdį,
ir rankas, kurios atsitiestų ir nedrebėtų duodamos.
Vargšas, leteną ištiesęs, tiktai prašyti moka
ar, gaują surinkęs, naktimis plėšikauja.
Nebrendęs kiek nori stenkis - vaisiaus nebus,
ir be rankų - svajonėm - sotus nebus nė vienas.
Svieto lygintojų priviso daugybė,
bet jie ne lygina, o liūto dalį pasiima sau,
apgrobdami turinčius, pažadais penėdami skurdeivas.

Reikia turėti savo, uždirbtą, Dievo duotą,
iškastą iš žemių, sumąstytą širdim
patirtį gausią, kantrybės baisiai ir
išminties daug, o gerumo - dar daugiau.
Reikia turėti kasyklas savyje, šaltinius savo rankose,
savo kampelį sau ir darbą duonai.

"Kai jūs buvot su Manim, - paklausė Kristus, -
ar trūko jums ko nors?" - "Ne, Viešpatie!" -
- "O dabar turėkit visko patys. Ir atsargų.
Ir kalaviją. Nes gintis ir ginti reikės".

Laimingiausias pasauly žmogus,
kuris už duoną privalo dėkoti tik dangui. Ir savo
rankoms.
Laimingesnis už laimingiausią - kuris turi kuo
pasidalinti.
Ir amžinas skurdžius, kurio duona - kito rankose,
kurio namai - svetimi, o turtas - kitų saujoje...

"Kiek daug ponų ir visi tokie gražūs",
ir nežinia, kuris vyriausias, kuris ateis
valdyti rytoj, kuriam nusilenkti reikės?
Ką jie mėgsta ir kas juos užgauna?
Kas jiems patinka ir nuo ko saugoti juos?
Ir beatodairiška pirmoji meilė visada užgęsta,
kai pasižiūri antrą kartą ir iš arčiau,
nes aš - ne dievaitis ir tu - ne dievaitė
(o meilė be žavesio ir be dievų nebūna!).

Mylėti galima tik vieną Dievą.
Mylėti verta tiktai vieną Dievą.
Ir tik Dievą mylint, galima dar ką nors mylėti.
"Aš tavęs, tėve, taip niekada nemylėčiau,
jei Dievo nemylėčiau labiau už tave" (Antigonė).

Amžina tarp žmonių ne meilė, o draugystė,
kai tu turi tos pačios meilės
Tam pačiam Dievui kaip galima daugiau,
ir kai mes susitinkam ties mūsų altorium.

Ir gailestigumo nereikia niekinti:
dėl Dievo meilės žmonės daro stebuklus,
o be gailestingumo atšąla pasaulis,
nes alga, pareiga ar drausmė nesušildo nieko.
Bet gailestingumas tai ne meilė...

"Ir nė vieno savo tarpe nevadinkite Tėvu,
nes vienas jūsų Tėvas - Danguje.
Ir nieko - Mokytoju. Nes jūsų Mokytojas -
vienas Kristus" (plg. Mt 23, 9-10).

Gyvenimo turinys yra tiktai meilė:
prasmingą, laimingą, pakeliamą
ir amžiną gyvenimą ji padaro.
Meilė yra gavimas, ryšys ir davimas.

Matau, žinau vertybę, ir ji mane žavi -
natūralu, normalu - aš noriu jos sau.
Todėl myliu - vadinasi, gerbiu, žaviuos, geidžiu ir trokštu.
Nevertų dalykų nemyli niekas. Ir jų mylėti neverta.
Vargšas, kas meilę prisiekinėja skurdui.

Iš esmės mes esame vienodi,
esam vieno lizdo paukščiai ir vieno kūno sąnariai,
tai - pagrindas sutarti,
ir esam kažkuo skirtingi: ko neturi tu, turiu aš,
ką turi tu, to labai reikia man.
Tai - pagrindas, jungtis.
Mylimės - dalijamės atiduodami.
Be ryšio meilės negali būti.

Turiu aš Dievo dovanų, talentų ir jėgų,
turiu aš patirties, žinių ir turto,
myliu - vadinasi, sėju, daliju, nešu vaisių.
Kristus prakeikė vaisiaus nenešantį medį -
kas vaisiaus neneša - pasmerktas pražūti.
Todėl mylim tik tada, kai trokštam, susirišam
ir dalijamės apdovanodami kitus.

Ir **Dievą mylėti, vadinasi, Jo trokšti:**
Jo Tiesos, Jo Malonių, Jo dovanų ir Jo palaimos,
jungtis su Juo, Jam atsiduoti, Jam leisti
lietis žemėn per save. Nes Meilė Tikra -
tik abipusė. Ubi caritas et amor, ibi Deus est.

Gražia gamta dera gėrėtis, gėle pasidžiaugti,
gyvulį paglostyti, žmogų prakalbinti,
o nuo tų laikų turbūt, kai Darvinas paskelbė,
jog žmogų sukūrė kova už būvį
(Dieve, kaip tai žema ir toli nuo krikščionybės),
mes kalbamės komandomis, šūkiais, kolionėmis,
gyvename kova už gerbūvį, kova už įtakos sferas,
kova už taiką, kova už tiesą,
nei tiesos, nei taikos, nei gerbūvio tikro nėra,
nes kova moka tik viena - naikinti...

Išankstinis draugiškas, šiltas jausmas žmogui,
ar "prašom", "ačiū", ar šauksmas "pagelbėk",
dovana už padarytą gerą darbą, parodytą gerumą,
pagarbus švelnumas, pakvietimas prie stalo,
paprastas pokalbis apie orą ar ligas,
kantrybė, kol bus papasakotas ilgas sapnas -
tikrai yra tikros meilės išraiška
ir brangesnė už visus griežtus pamokslus.

Taip, planai ir reikalavimai,
nuolatinis priminimas ir įkyrus paraginimas,
pakeltas tonas ir žiauri kieta ranka,
geležinė valia ir begalinis išnaudojimas
darė stebuklus - pastatė piramides, iškasė kasyklas,
užtvenkė užtvankas, laimėjo mūšius,
iš nieko kuria rojų, bet - žudo meilę ir žmogų.

Nes meilė - ne tik šaltinis neišsenkantis,
ne tik dangum kvepiantis tikslas,
ne tik viskuo aprūpinta vaikystė ar senatvė,
bet ir b ū d a s, kuriuo tu žvelgi į pasaulį,
kuriuo tu prakalbini žmogų, prašai ar atlygini jam,
bet ir m i e l a s g e r u m a s.

- Tai gerumą galime vadinti meile?

- Galime ir privalome. Nes gerumas yra meilės išraiška
ir vaisius. Be gerumo miršta meilė.
Apskaičiavimas, griežtas teisingumas,
naudos siekimas, reikalavimas į nieką nežiūrint,
įtarumas, atlyginimas pinigais - žudo meilę
(nors ir visa tai gali atsirasti iš meilės,
gali būti atmiešta meile, pasaldinta meile...).

- O aklą meilę ar galima vadinti meile,
nepaisančią teisybės, nepaisančią nieko?

- Turbūt! Nes meilė yra kažkokia beprotybė.
Juk tikrai, rodos, neapsimoka mylėti, gyventi, aukotis,
taikintis, atleisti, dovanoti,
atiduoti, dalyti, būti geru kažkam. Neapsimoka!
Ir dažnai neprotinga! Neverta!
Bet **tik meilė suteikia akis** pamatyti tai,
ko niekas nemato ir niekada nepamatys!
Suteikia kojas atbėgti iš labai toli,
suranda žodžius tiesiai širdin,
atlenkia rankas ir pirštus dosnumui,
atveria vartus, atrakina duris,
atidaro skrynias ir išdalija didžiausius turtus.

Ir žmogiška meilė padaro tą patį,
ką Kristus padarė ant Kryžiaus.
Ir Dievas - mylėdamas - padarė ir daro kasdien
tai, ko daryti, atrodo, tikrai nereikėjo...

...Meilė kaip upė pavasarį: netelpa jokiuos krantuos!

Paskutinis ir lemiamas teismas,
kurį padarys Kristus - Jis vienas turi teisę teisti! -
kairėn - dešinėn, dangun - pragaran,
kuris išskirs neperžengiama bedugne visus žmones
(nereikia stebėtis: jie ir gyveno išsiskyrę ir skirtingi!)
ir nuves juos skirtingom kryptim,
spręs p a g a l g e r u m ą i r m e i l ę.
(Kažkodėl Dievas tenai neprisimins
nei saldžių maldų, nei darbų naktim,
nei pasninkų aštrių, nei išmaldos duotos,
nei sublizgėjimo aru tarp žvirblių pilkų,
nei padarytų stebuklų ar žygdarbių didvyriškų...).

GYVENIMĄ DUOS duona ir vanduo,
drabužis, atviros durys, aplankymas,
vadavimas iš bėdos - darbai,
padaryti iš meilės kitiems.

GYVENIMĄ APKARTINS: "neduosiu", "negaivinsiu",
"būk nuogas, benamis, ligonis ir bėdžius!",
"silpnuosius reikia pastumti, kad greičiau nusibaigtų!",
"kitokiam nei aš - pas mus vietos nėra ir nebus!".

Iš anksto Dievo pasakyta Lemtis ir "už ką"
tebūnie aiški pranašystė.
Dievo svarstyklės štai kokios:
Gyvenimą kūrę - gyvens,
su priešais kovoję, kankinę kitus - patys kentės,
sėję mirtį - mirty skęsdami vaitos amžinai.
(Ką Dievo meilė gali padaryti, mes nežinom,
bet pasakyta aiškiai: "Ateikit!" -
"Eikit šalin nuo manęs!")

Žinokim: ne visiems reikia vienodos meilės.
Yra žmonių, piktų, šaltų, pirklių, kuriems iš meilės
galima ir būtina kitaip prabilti.

Yra žmonių - žvėrių, žmonių - banditų,
kurie tik atimti, apiplėšti, pusgyviu palikti geba.
Meilė tokiems, deja, nesuprantamas,
nereikalingas jausmas,
nes mato jie tik tai, kas juos pasotinti gali.
Žvėrims šitiems lazdos - iš meilės!- reikia.

Yra žmonių ponėkų, išdidžių, "švarių",
kurie nepamatys, nepasilenks,
"nesiteps" rankų (ar automobilio).
Meilė jiems - rizikingas, pavojingas jausmas,
nes jie mato tiktai save ir myli taip pat tiktai save.
Nelieskim, nesišaukim šitų ponų - meilei jie kurti.

Yra žmonių, prekiaujančių viskuo,
kurie už pinigus padarys ir tai, kas neįmanoma,
o be pinigų - nepajudins nė piršto.
Meilė jiems bevertis, tuščias daiktas,
o skambantis pinigas - viskas.
Pirkliams šitiems ne meile, sidabru kalbėkim.

Ir yra žmonių - net visiškai tolimų,
kurie pamato, pasilenkia, pakelia ir neša.
Pinigų negaili, samdo, užmoka, rūpinasi patys.
Tokiems meilė - jų pačių esmė,
nes jie nemato savo vargo padėdami kitiems.
Su tokiais - meilės kalba ir ryšys (plg. Lk 10, 30-36).

Ne visiems, ne visur meilė reikalinga,
arba ji be galo griežta pavirsti turi.
"Nemėtykit savo perlų kiaulėms.
Jos juos sutryps. Negavusios ėdamo - suės jus"
(plg. Mt 7, 6).

- Kokio MINIMUMO Tau užtektų, Dieve,
kad žmogumi būčiau, kad akmeniu
ar žvėrim nepavirsčiau, žmogumi sukurtas?
Kad gyvenimo egzaminai bent trejetui būtų išlaikyti
ir durys amžina mirtim kad neužsidarytų?

Apsižvalgius aplink ir kaip kūdikiui sužinojus,
kas yra kas, reikia sugrįžti savin ir paklausti save:
kas šviečia protu, kas sprendžia valia,
kas džiaugias gėriu, kas nuliūsta užgavęs,
kas susigėsta paklydęs, kas įgalina gyventi?
- YRA KAŽKAS MANYJE.

- Pamačius, kaip stovi akmuo ir samanoja,
kaip kalasi žolės daigai pavasarį ankstyvą,
kaip stiebiasi medelis ir kiekviena šakelė į saulę,
kaip grįžta iš pietų paukščiai ir sukasi lizdus,
kaip šviečia saulė ir naktį užsidega milijonai žvaigždžių,
reikia sugrįžti savin ir paklausti kaip vaikui:
"Mama, iš kur visa tai? Ir kam?"
- YRA KAŽKAS VISUR IR VIRŠ VISKO.

Yra KAŽKAS virš visko ir visur (Dievas),
yra KAŽKAS manyje pačiame (siela),
ir su tuo skaitytis reikia,
prie šito derintis reikia,
šito klausyti reikia.

Be ŠITO žmogus Žmogumi nebūna,
nes kas nekyla aukštyn, tas leidžias žemyn.

Atrodo, kad krikščionybė yra varžtai,
pančiai, sodininko peilis, cenzoriaus žirklės,
niekad nesibaigiantis "negalima" ir "draudžiama",
sausas pasninkas ir atsisakymai nuo visko,
kas džiugina žmogaus širdį ir jaunystę:
žąslai energijai, gesintuvas džiaugsmui,
dengiantis puodas grožiui atviram, supelijusi dogma
tiesai,
močiutės pasakos apie barzdotą senelį Dievulį,
seno kunigo pagąsdinimas atgyvenusiu pragaru,
kuriuo netiki niekas ir baisesnių pragarų matė žemėje...
Minimumas: tikėti Dievą, sukalbėti poterius,
atlikti Velykinę, laikytis pasninkų
(mes jau suprantam, kad tai primityvi neteisybė!),
negali sužavėti nė vieno - juo labiau jauno! - žmogaus...
Kurgi daugiau? Kur krikščionybės žavesys?

Atėjo Kristus ir pasakė: "Aš atėjau,
kad žmonės galėtų gyventi ir tai Turtingai gyventi!"
(plg. Jn 10, 10).
"Atėjau ugnies atnešti žemėn
ir vieno tetrokštu - kad ji kūrentųsi" (plg. Lk 12, 49).
"Ne sustingimo atnešti atėjau, o kalavijo" (plg. Mt 10, 34).
"Kas valgys Mane kaip Duoną,
kas gyvens Manimi kaip Krauju,
tas gyvens Amžinai ir bus Laimingas" (plg. Jn 6, 54-55).

Krikščionybė yra didysis ir tikrasis MAXIMUM:
didžioji dovana, didžioji galimybė ir didieji reikalavimai,
visa iniciatyva ir visiška atsakomybė,
ir atlyginimas, prašokantis visas viltis -
ko net svajoti nemokam:
viskas iš VISKO išplaukia,
VISKAS V I S K U O ištobulėja.
MAXIMUM iš Dievo ateina ir į Dievą veda.
Žavusis MAXIMUM!

A - Nepasisekė Liuciferiui... Toks angelas!
Su tokiu nuostabiu vardu ir pareigom - Šviesos Nešėjas!
Ir būti kaip Dievas - paties Dievo duota svajonė,
ir Šviesą nešti - koks garbingas pašaukimas!
Labai svarbu, beje: kad šviestum, reikia šviesiam būti,
kad greta Dievo atsistotum, reikia mylėti.

Reikia Sūnui ar Šventajai Dvasiai būti. O ne velniui,
kuris užgimsta tik tada,
kai gimsta melas: "Aš esu Dievas"
(tai kadgi ne Dievas tu!);
kai gimsta antras melas: "Būsite dievai"
(o kodėl tu nepasakei atvirai ir tiesiai:
"būsite tokie kaip aš- velniai"?
- Nepaklausę, nesusižavėję būtų?
Matyt, žavėtis tavimi nėr ko!).

Kitaip buvo Marijai. Ji buvo žmogus,
totališkai pasisukęs į Dievą,
paprasta ir kilni,
ir Dievo saugoma, išpuošta, apdovanota.
Kur susijungė į viena
žmogaus pastangos ir Dievo malonė.
Visur - kūne ir sieloje - ir visam laikui.
Nuo pradžios iki galo:
Nazarete - Betliejuje - ant Kalvarijos kalno -
priimant - išleidžiant - palydint - sutinkant Sūnų -
prakartėlėj - po Kryžium - prisikėlus
(Jai Jis ir nebuvo miręs nė sekundei).

Žaviai išėjo Marijai - P U I K I A J A I:
p e r J ą a t ė j o ž e m ė n D i e v a s.

B - Žmogaus pirštai - į save palenkti,
ir žmogaus noras turėti - prigimtinis.
Ir Dievas talentą - nors vieną - davė kiekvienam,
tikrai laukdamas dar dešimties uždirbtų.

Gimsta žmogus nuogas,
bet prie jo lopšio visi ateina su dovanomis ir linkėjimais.
Ir tokiam, kuris pradeda gyventi iš savo penkių pirštų,
kiekvienas jaučia pareigą
ką nors duoti gyvenimo pradžiai.
Myli Viešpats ir beturčius,
bet kiekvienam į rankas ir į širdį pasižiūrės:
su kokiu turtu tu pas mane ateini?
Proletaru būti nė vieno nepasmerkė Dievas
ir ne elgetos terbą, o keleivio pilną kuprinę
liepė kelionėje turėti krikščioniui!

Todėl būkite G O D Ū S, tikintys žmonės!
Stenkitės turėti savo šeimą ir draugų būrį,
sugebančias rankas ir savos duonos, savus namus
ir būkite reikalingi žmonėms.
Turėkite drąsos išsiskirti iš minios
ir valios susitikti su Dievu,
daug žinių ir savo nuomonę,
šaknis savoj tautoj ir sparnus platyn,
sveiką kūną ir dar sveikesnę dvasią,
visa, kas reikalinga, ir - jokio balasto,
viską, kas laisvą padaro, ir - jokių pančių,
pasitikėjimą savim ir pasidavimą Dievo palaimai!

Būkime G O D Ū S!

C - "Aš Rožių Lietumi sugrįšiu iš dangaus į žemę", -
pažadėjo šventoji Teresėlė. Ir pažadą tesi.
"Net ir po mirties paminėsi mane,
nesvarbu, danguj ar pragare tu būtum!",-
palydi mus ne vienas keiksmas (greičiausiai nepasieks).
Vadinas, žmonių - kaip ir šventųjų - norai dideli...

O ką pasakys, kuo pasigirs pilkieji žmoneliai,
kurie saugojos, kad tik jų kas neužkabintų?
Kurie slėpė, kad tik duoti kitam nereikėtų?
Kurie tyliai praslinko, kad tik paliktų ramybėj?
Kurie ramiai pratūnojo, kad tik nepaklaustų?

O ką pasakysim, krikščionys,
kai Dievo Tiesą tik sau, Dievo malones tik sau,
o kitiems tik Dievo bausmes
ir Dievo pasmerkimą siūlom?
O ką pasakysim, kunigai,
kai sudžiovinom dieviška gyvybę, sunuobodinom gėrį
ir Dievą uždarėm altoriuj kaip stabą kokį?

- Eikit ir sėkit visi, kurie jaučiatės esą krikščionys,
ir visur palikit tiesų žodį, gėrio daigus,
vagą per pasaulį, paguodos balzamo, stiprybės dvasios,
branginamas paslaptis, atvirą širdį,
pranašo šauksmą, kankinio kraują,
pirmąjį žingsnį, padėką šiltą!
Pakilkit pirmi iš tylių apkasų,
ant savęs prisiimkit pirmąją bangą,
išdrįskit padaryti tai, apie ką kiti tik svajoja,
kad žmonės pasakytų:
"Ir danguj atsiminsim, nes per jus Tenai esam!"

Tik semiamuos šuliniuos vanduo skanus ir gaivus.

Būkime D O S N Ū S!

D - Skundėsi kartą vienas: "Kai išgirstu, kad kitą giria,
man kaip peiliu per širdį rėžia..."
Žmogaus akys puikiausiai mato,
kas ką turi, kas kuo yra,
ir palygina: "Man - šitaip, o jam - va, kaip!"
ir pjauna pats save: "Kodėl man tik taip,
o jam - ir pats velnias lenkias,
ir Dievas palankiai tarnauja?.."

Bet kodėl mes nematom,
kiek pastangų jis padėjo, kad šitai pasiektų,
ir kiek triūso - kad turėtų?
Bet kodėl mes nematom,
kad Dievas nenuskriaudė nė manęs
ir davė daug - labai daug - ne mažiau kaip anam?

PAVYDĖKIM! Matykim visus aplink mus esančius,
o save dar labiau!
Matykim artimo laimę ir sėkmę
ir pasispauskim patys!
"Gali šitas, gali anas,- pasakė sau Augustinas,-
kodėl negaliu aš?",- ir tapo šventuoju
(juk tai aukščiausias postas žmogui!).

Tegu degina, budina, ragina, verčia
artimo sėkmė ir laimė
pabusti, nerimti, stengtis ir siekti!
Ko mes palinkėsim kitam, tą Dievas duos mums:
pagailėta laimė nukeliaus pas kitą,
palinkėta laimė ir mus aplankys,
o palinkėta bėda nukris ant mūsų pečių visu svoriu.

E - Girdėjau: "reikėtų paimti vienon rankon kryžių,
o kiton automatą
ir kiekvienam, kuris nesiklaups,
suvaryti seriją, kad vietoj susmuktų kaip šuo" - - -
Deja, Dievo vardu buvo naikinamos tautos,
miestai paversti griuvėsiais,
suarti ir druska užberti išdeginti laukai...
Deja, Dievo vardu kėlė kryžiaus karus,
tribunoluos smerkė sudeginti kūną
ir sielą, kad ji pragare degtų amžinai...
Deja, ir be Dievo vardo
ateities, praeities, netikrų stabų vardu
dar skaudžiau kankino, milijonus žudė,
iš tėviškės trėmė "šviesiame" dvidešimtam amžiuj - - -

RŪSTŪS -
kaip Kristus Šventovėj prie pirklių stalų,
kaip Kristus Petrui: "ne Dievo šitie žodžiai!"

Su priekaištu giliu -
kaip Kristus Marijai: "Man reikia čia būti",
kaip Kristus Judošiui: "bučiuodamas išduodi..."

Ryžtingai -
kaip Kristus mokiniams: "geriau be rankų, bet gyventi",
kaip Kristus gadinantiems: "geriau girnų akmenį
tokiam,
kuris vaikus nekaltus bloga išmoko".

Su baisiu skausmu -
kaip Kristus: "sudžius medis be vandens",
kaip Kristus: "eikite, prakeiktieji, šalin nuo manęs!"

F - Dainuojam: "gėriau, gėriau, pragėriau galvelę,
kur kelelį šiandien besurasiu..."
Šitaip skamba graudus Lietuvos laidotuvių himnas.
Be duonos galima išgyventi mėnesį,
be vandens - kelias dienas,
be miego - tris naktis. O be džiaugsmo - kiek?
Be džiaugsmo - be tikrumo, kad tiesiai, teisingai gyveni,
be garantijos, kad dirbi prasmingai ir naudingai,
nežinodamas, kur tavo darbo vaisiai nuplaukia,
nematydamas savo gyvenimo šviesios vilties -
be šitokio džiaugsmo negali gyventi nė minutės.

Todėl reikia miražų - neateisiančios ateities,
todėl reikia erzacų - tikrieji dalykai išbraukti,
todėl reikia apgaulės - pačiam užsipilti akis,
todėl reikia nebūties - užbaigti esamą nebūtį,
todėl reikia degtinės, konjako, vynelio "Kasputis"
pagal tai, kas esi - darbininkas, ponėkas ar vargšas - - -

Vyskupas Valančius visai savo išganančiai veiklai
tvirtą karkasą turėjo: "nepasiduokite rusams,
nepasiduokite žydams, nepragerkit Lietuvos!",
o mes šito negalim, nes girdo mus ne rusai ir ne žydai...

Reikia svaigintis DŽIAUGSMU, kad rytas man aušta,
reikia svaigintis džiaugsmu, kad darbas mano rankose
verda,
reikia svaigintis džiaugsmu - savo vaisiais gyvensiu,
vaišinsiu,
reikia svaigintis džiaugsmu - savųjų turiu ir juos myliu,
reikia svaigintis džiaugsmu - viską gražiai padariau,
reikia svaigintis džiaugsmu - ačiū Tau, Viešpatie, už
dieną!

Žmogaus gyvenimo pilnačiai reikia DŽIAUGSMO:
širdim gyvenu, vaga tiesi ir graži!

G- Kas alpinistą traukia į kalnus?
Ko turistas ieško svetimoj šaly?
Kam visus vilioja karjera?
Ką žmogui gali duoti sublizgėjimo žavesys?
Kas atsitiks, kai žmogus pasieks savo svajonę?
- Tai ne tik tam, kad apie jį kalbėtų, rašytų.
Tai ne tik tam, kad jis pranoktų visus,-
žmogus nešiojasi savy Begalybę
ir jos vejamas kopia aukščiau.
Nesustodamas, nepasitenkindamas, vis trokšdamas.
O gyvenimas siaurina plotus, pritrumpina rankas,
o gyvenimas iškelia sugebančius laviruoti ir suktis,
o gyvenimas sutramdo baltas varnas
ir nepataikančius į koją.
Vieną dieną belieka siauras plotelis, uždaras daržas,
viskas atitenka kitiems (o gal iš tikrųjų niekam?)
ir dar daromės tinginiai ar pakirptais sparnais...

Kunigui belieka altorius, o gal tai - visatos centras?
Tėvams belieka vaikai, o gal tai - pasaulio ateitis?
Vyrui belieka žmona, o gal tai - konkreti meilė?
Žmonai belieka vyras, o gal tai - sulaukta svajonė?
Valytojai belieka gatvė, o gal tai - žmonės džiaugsis
švara?
Mokytojui beliko mokinys, o gal tai - kad išaugtų
žmogus?
Valdininkui beliko stalas, o gal tai - kad žmogui
padėtum?
Darbininkui beliko staklės, o gal tai - bus jo altorius?
Žemdirbiui beliko žemės plotelis, o gal tai - tavo duoną
valgys visi?
Susiaurėja veiklos plotai, bet širdis ir dvasia - begalinė,
ir galimybė turėti tiesioginį ryšį - iš širdies širdin!

- Tai - labai mažai!- O gal - labai daug?
- Be galo daug! Kad tik užtektų noro ir jėgų...

Mes turim tvirtą pagrindą būti solidūs:
- nesusižavėti jokiu melu, daline tiesa ar teorija,
nes mes turime tikėjimą ir požiūrį teisingą į viską.
Didžiosios ir gražiosios tiesos, žavinčios naujai,
tėra tik įžanga ar atradimas to, ką mes jau turim!
- Nepasiduoti jokiam gundančiam žodžiui iš šalies,
nes mes žinom tikrą kelią ir juo einam,
mes turim tikrą sąžinę ir Dievo malonių daug -
šitai mus garantuotai ir užtikrintai veda.
- Nenusilenkti aplinkos jėgai ir pasaulio dvasiai,
nes mes turime Tikrumo Šaltinius - Dievo Žodį,
Gyvenimo Duoną ir Šventąją Dvasią,
šitai mus formuoja, stiprina ir grūdina.
- Nedrebėti jokių sunkumų akivaizdoje,
nes mus visada lydi Galybių Dievas,
visam pasauliui vadovauja mūsų Viešpats,
o pavargusius ir užmigusius pasiima pas save.
Mes turim visas galimybes ir pareigas gyventi solidžiai:
- visi, paskendę žemiškuos rūpesčiuos, laukia,
kad mes parodytume, jog yra ir dvasinis pasaulis.
- Išvarytas Dievas paliko negyjančias žaizdas ir dykumą
baisią, - per mus Dievas gali iš naujo sugrįžti pasaulin.
- Visi pasiilgo švelnių ir gerų motiniškų rankų,-
ir mes gerumu galime jį užkariauti iš naujo!
- Teisybės trokšdami visur kyla ir bruzda prispaustieji,-
be dieviškos meilės teisybės nebus ir neras, nesulauks!
- Skausmų, ašarų ir bėdų netrūksta pasauly,-
gailestingų seserų iš Bažnyčios ateis!
- Užterštuos vandenuos žūsta gyvybė, sensta jaunystė,-
tyrumas, vaiskumas tik iš Dievo ir iš tikėjimo ateina!
- Taikos skraiste dengdamies skuba vyrai ginkluotis,-
nuo savęs galim pradėti taikos ir sugyvenimo erą!
- Teisybė liko pakelėj palikta, nereikalinga,-
mūsų teisybė gali pradėti gyvenimą iš naujo!
Galime būti SOLIDŪS, gyventi, darbuotis solidžiai!

Gyvenimo priemonės

Aišku, žmogaus uždavinys -
būti Žmogumi ir gyventi žmoniškai.
Bet ar įmanoma būti ŽMOGUMI savo jėgomis?

Deja, daugelio žmonių svajonė - nustebinti kitus,
sudaužyti esamą ir sukurti fantastinį pasaulį.
Deja, daugelis pamiršta elementarią tiesą,
jog pirma reikia šiuo tuo būti,
idant galėtum šį bei tą padaryti.
Ir taip žmonės savom jėgom stengiasi ir būna...
griovėjais, pjovėjais, žandarais ir net budeliais.

Tiesa, prometėjų buvo visais amžiais,
kurie praaugdavo savo amžių ir ugnį atnešdavo žemėn,
bet jų stebuklus dažnai blogam panaudodavo žmonės
ir kankino, žudė savo geradarius.
Visi, deja, savais sparnais bekylantys ikarai
krito vėl žemėn ir dužo šipuliais, nuliūdindami savuosius.
Kilnūs žmonės visada verkė matydami
išniekintus ar iškraipytus jųjų darbus...

- Dievas nepaliko mūsų vienų:
kiekvienam amžiui, kiekvienam darbui ar pašaukimui
ateina Jis Pats pasiruošęs
pasiimti **Krikštu**, sustiprinti **Dvasia**, pavalgydinti **Savimi**,
atleisti **Sugrįžtančiam**, palaimint **Iškeliaujantį**,
pašventinti **Susituokiančius**, palikti **Kunigų**.

I - Išėjimą iš rojaus pakartojam visi,
ir visiems prieš akis atsiveria sunki žemė.
Toli toli lieka Dievas,
ir angelo ugninis kardas užstoja kelią atgal.
Vieną kartą praardyta siūlė ỹra toliau,
ir nesulaikomai byra dovanoti turtai.
Malonumų vaikytis vėl noris,
o pasilenkti prie darbo, paklausyti gero taip sunku.
Tarp Dievo gėrybių vėl kaip miške stovim
ir teisingai pasirinkti nemokam...

Per Krikštą vėl įvyksta tas pats stebuklas,
kuris atsitiko, kai krikštijo Jėzų:
atsiveria prarastas dangus,
ir į žemę vėl galime žvelgti tikėjimo akimis.
Pasirodo vėl Dievas, ir Jis jau matysis
pasauly, žmogaus širdy ir šventuos žodžiuos.
Kūdikis vėl tampa Dievo sūnumi-dukrele,
kuris svetimas, prakeiktas,
atstumtas jau niekad nebebus.
Per pakrikštytą savo vaiką Dievas norės
pasaulin atsiųsti savo Dvasią,
kuri išmokys darbuotis, kurti ir puošti,
rinktis kad ir sunkesnį, bet teisingą kelią.

KRIKŠTAS - tai tik pradžia,
bet tai jau - ne pabėgimas ar išvarymas,
o sugrįžimas ir pasiryžimas likti ištikimam..

II - Nelygiai žmogus auga:
yra jaunų išminčių, supratingų ir tvirtų ne pagal metus,
ir išstypusių aukštyn tik ūgiu, ne protu, ne širdim.
Bet kiekvienam jaunam žmogui ateina tokia diena,
kai jis pajunta, jog nebijo nieko ir negaili nieko,
kai jam atrodo, jog žino viską ir gali viską,
kai be atramos taško pasiryžęs apverst pasaulį,
nustebinti bent Lietuvą visą
(o slapta peni vis augantį slibiną,
nekantriai laukia vaisiaus iš nepasėtų grūdų,
pasigardžiuodamas trempia visa, kas ne jo sugalvota...).

Žavi ir baisiai žalia jaunystė!

Ateikit jūs, išdidūs jauni žmonės,
įrašys jums vyskupas šventu Aliejum
kaktoje kryžių - orientacinį ir nenugalėto ženklą,
kad pakelta galva būtumėt ištikimi Tiesai,
švelnūs Grožiui, gailestingi mažesniam,
tvirti savam kely, neišgąsdinami ir nepaperkami!
Ir sušers veidan - labai švelniai, -
jog žinotumėt, kad be prakaito, pastangų ir užsispyrimo
nieko gero nebus! Nei žemėje, nei danguje,
nes ir dangaus be triūso nebūna.

Jei SUTVIRTINTA jaunystė šventam gyvenimui bręstų,
nesustabdytų Dievo Karalystės niekas!

IIIa - Maži ir kalti pasijuntam Dievo Didybės papėdėj
ir prašom: "Dieve, dovanok!"
"Didis yra Dievas ir brangi taika",-
giedojo angelai Betliejuje. Giedame šitaip ir mes.
"Lygiai kaip duonos, Dievo mums reikia",-
su visa Bažnyčia meldžiamės ir mes.

- Skamba Dievo Žodis, pranašo šauksmas,
apaštalo laiškas, - atidžiai išklausom.
- Credo - mąstančio žmogaus stebuklas -
sukalbame jį.
- Kasdieninė duona, džiuginantis vynas
ir lašelis vandens - kaip aš pats -
aukojame Dievui.
- Kietam akmeny, želiančioj žolėj, paukštelio giesmėj,
žvėries narsume, gyvulio prisirišime, žmogaus širdyje
skamba Dievui giesmė -
už Prefaciją gražesnės giesmės pasauly nėra!
- Žodžiai už Paskutinės vakarienės stalo
ir krauju patvirtintas Įrodymas Prisikėlimu.
Laužomoj, dalijamoj Duonoj, dalijamam Džiaugsme
apsigyvena Dievas.
- Dabar Šitai kyla iki Dangaus
ir jungia žemę su Dangum.
Dabar Šitai yra Šaltinis,
iš Kurio išplaukia Angelai, Patriarchai, Apaštalai,
Pranašai, Kankiniai, Išpažinėjai ir Mergelės.
- Duonos reikia mums ir Džiaugsmo reikia -
iš to paties, ką turim, ir nebe iš To Paties -
ateinam Komunijos su Dievu.

- Viešpaties Vardas sklendena virš mūsų iš naujo -
palenkiam galvas Palaiminimui:
Mišios nepasibaigė - jos tik prasideda - kur eisime.
Štai kokia nuostabi Misterija
yra ŠVENTOSIOS MIŠIOS.

IIIb - Yra valstybės žmogaus parašas ant banknoto -
ir čia jau nebe popierius, ne niekas, o pinigas,
kuriuo užmoka už darbą, kuriuo perkame duoną.
Yra šitoj mažoj tabletėje kažkokių medžiagų -
ir čia ne miltai, ne chemikalai, o vaistai,
užmušantys mikrobus, grąžinantys sveikatą.
Išlavinta ir įkvėpta ranka pasidarbuoja,
sukuria formas, įkvepia dvasią -
ir čia nebe dažų margumynas, ne ištepliota drobė,
o paveikslas, kuris žavi, baugina, paguodžia.
Įsikūnija didi dvasia į dainą ar giesmę -
ir čia nebe žodžiai, ne garsas iš burnos ar iš dūdos,
o skausmas, ilgesys ar šaukimas sukilti.
Yra žmoguje protas, valia ir širdis -
ir čia nebe akmuo, ne erškėtis, ne gyvulėlis,
o žmogus, kuriuo galima tikėti, pasitikėti ir mylėti.

Yra Rūmuose Tabernakulas - ir čia nebe rūmai,
ne muziejus, ne architektūros paminklas,
o Šventovė, kurioje gyvena Dievas.

Pašventinta per Mišias šita Ostija,
ir Joje gyvena Dievas. Kaip?- Ogi šitaip:
širdis kuria ir suvokia tokią prasmę,
kurią protas vargiai besupras
(le coeur as a raison, que la raison ne peut comprendre)
(širdis turi savo protą, kurio protas negali suprasti).

Taip yra su ŠVENČIAUSIUOJU SAKRAMENTU.

IIIc - Pagarbą Nežinomajam Dievui jaučia visi.
Prieš Žinomąjį Dievą noriai atsiklaupia tikintys.

Auksinėj monstrancijoj Dievas spindi kaip saulė,
kurios atokaitoj malonu pabūti ir džiaugtis,-
bet Kristus pas mus pasiliko Duona Dalijamas:
DEUS EXSISTIT IN FRACTIONE PANIS -
Dievas ateina, kai dalijamės atlaužta duona.

Todėl: "Ateikite, žmonės, ir valgykit -
kaip duoną, be iliuzijų ir be ekstazių,
be papratimo ir be dirbtinio pakilimo,
su pagarba - kaip duoną kasdieninę".

Malonumas, džiaugsmas, ramybė,
pakilumas, vidinė stiprybė,
jėga, pajautimas ateis paskui -
kai iš gilės ąžuolas išaugs,
kai iš kibirkšties įsidegs ugnis - - -
Malonu bus, kai širdį Dievui atiduosi,
džiugu, kai kalbėsies su Dievu,
ramu, kai žinosi, jog esi tikrame kelyje,
pakilu, kai eisi darydamas gera,
ir **tvirta**, kai atsigręžęs atgal
pamatysi - teisingai gyventa!

Valandėlės maloniõs neužtenka žmogui,
ir svečias pabuvęs išeina;
Dievui reikia viso žmogaus ir jo gyvenimo viso,
o žmogui reikia Tikrumo viso ir visada.

KOMUNIJA reiškia Abipusę Vienybę.

IVa - "Negaliu, nenoriu būti kitoks
ir nebūsiu! Aš esu šitoks ir būsiu!"

Iš tikrųjų: ar gali pasikeisti žmogus, toksai gimęs?
Ar pamokė bent vieną bausmė, atskyrimas, kalėjimas?
Ar neužsikirto, neužsigrūdino dar labiau tas kaltasis?
Ar tie taisymai nepražudė jo galutinai ir nebepataisomai?

"Bet kodėl tu gali, kai nori?
Ir panori, kai jau būna per vėlu?
Kodėl tu panori, kai paklupdo gyvenimas
ir ateina neišvengiamos bausmės valanda?!"

Žmogus gali padaryti su savim stebuklus,
kaip yra pats tapęs kvailu ir beširdžiu nusikaltėliu!
Tik pabūkim atviri:
juk buvai kažkoks apakęs,
įskaudinai kitą,
paleidai laisvėn tavyje glūdintį žvėrį,
išleidai nežabotą žirgą (kaltė - puikybės vaisius!),
Dievui ir žmonėms parodei baisų nedėkingumą,
nes visi iš tavęs tikėjosi kažko gražaus...

Ir prasidėjo pražūtingas riedėjimas pakalnėn -
nežinia kiek...

Tik pabūkim ryžtingi:
aš padariau - aš ir prisipažįstu,
aš padariau negerai - aš ir gailiuosi,
aš padariau nedorai - ir daugiau taip nebus, gana,
aš padariau neteisingai - aš ir pataisysiu,
aš pažeminau save - aš ir pasitaisysiu.

Nėra ten didybės, kur buvo menkystė.
Blogis yra blogis. Nesvarbu, kas jį bedarytų!

P R I S I P A Ž I N S I U!

IVb - "Darykit, ką tiktai norit,
visa, ką jūsų, veidmainių ir budelių,
piktas išradingumas sukurs.
Iškentėsiu, atkentėsiu,
sukąsiu dantis, sukramtysiu lūpas,
bet dejonės, atgailos ir kitaip - nebus!
Pamatysit - yra dar vyrų pasauly!"

Šitaip reikėtų ištverti,
kai esi teisus, o ne kaltas,
kai kalti - jie. Anie - kankinantys.
Tada - ištvermės ir užsispyrimo!
Tada - tegu pamatys, kad dar yra vyrų pasauly!
Tegu nuleis akis iš gėdos,
kad melui ir piktui tarnauja. Anie - kankinantys.

Bet nedarykim didvyrio
iš pabėgėlio, nedėkingojo, pamiršusio,
išdavusio, išgąsdinamo ar paperkamo,
iš visos eilės paprasčiausių niekšelių.

Kaltė yra kaltė, ir ją tokia laikyti reikia,
iš karto ir iš anksto,
o ne tada, kai per vėlai atsiveria akys,
kai skaitomas sprendimas čia ir Paskutiniame Teisme.
Pavėluotas savęs apkaltinimas -
kaip ir pavėluota drąsa -
menki dalykai.

IVc - Atleisti kaltes -
- o kito būdo padarytam Blogiui panaikinti nėra!-
gali tik vienas Dievas.
Ar į Dievą panašūs žmonės.
Ir šitus žodžius: "Eik ramybėje.
Tavo nuodėmės tau atleistos. Nebenusidėk daugiau!"-
kartoja kunigas klausykloje vieno Dievo vardu.
Nes žmonės atleisti nemoka, nenori, negali
ir patys netiki, kad galima būtų atleisti.

Atleidimas prasidėjo ant kryžiaus:
"Atleisk jiems, Tėve, - jie nežino, ką daro",
"Dar šiandien tu būsi su Manimi rojuj".
Atleidimas tęsiasi po kryžium
ir Nugalėjusio ant kryžiaus vardu.

Panaikinti tegali, kas nugali.
(Keršija, klupdo, nuteisia - įtūžę
ir santūrumu ar teisingumu pridengę
savas kaltes ir savo žiaurumą,
prie vieno Blogio pridėdami dar naują Blogį.)

Kaltam reikia atsiklaupti - Pačiam!
Prisipažinti ir save apkaltinti - Pačiam!
Atsiteisti už kiekvieną Blogio kruopelę - Pačiam!
Pasikeisti iš pagrindų - Pačiam!
Tapti kitokiam - geram - Pačiam!

Be apsisukimo, be komandos sau pačiam "Aplink!",
be teisiojo gailestingumo - "atleidžiu, nebenusidėk"-
ATGAILOS nebūna.

O be šito - lieka nepabaigiamas kerštas. Ir pragaras.
Taip pat - amžinas. Kaip prakeikimas.

IVd - "Aš pasitaisiau, atsiprašiau ir atsilyginau,
tai kam dar **eiti išpažinties**
ir vėl žodžiu kartoti - žmogui kaip ir aš -
nuodėmes, kurių jau nebėra,
kurias mums visiems užmiršti reikia,
išmesti bedugnėn ir nebesugrįžti prie jų?"

- Nusidėdamas tu užgavai ir Dievą,
nes Jis ne to iš tavęs tikėjosi,
ir Jį atsiprašyti galima tiktai per kunigą
(nebent kunigo nebūtų ir tada - dar sunkiau! -
reikėtų meile - pražudyta!-
kažin ar lengvai beatkuriama? -
siekti patį Dievą, kuris buvo išvarytas ar užgautas!).

- Nusidėdamas tu norėjai prašokti save
ir tai ne ten, kur tokio šuolio reikėtų,
panaudojai save blogam,
ir todėl reikia žemai atsiklaupti,
kad prieš nieką žema neklūpėtum!

- Nusidėdamas piktinai: "Ir jis - toks pat!",
nusidėdamas gundei: "Vadinas, galima ir taip!",
nusidėdamas nuvylei: "Ne šito laukėm iš tavęs",
todėl reikia viešos tavo atgailos,
kad vėl visi matytų: šitaip negalima buvo daryti!

- Išpažindamas kaltes, suformuluoji
kaltinamąjį aktą patsai sau,
kad kartu ryškėtų kelias atgal,
kad gimtų lygiai tvirtas ryžtas stiebtis aukštyn,
kad pačiam paaiškėtų, kaip gyventi privalau.

Todėl ateik, atsiklaupk ir pasakyk kunigui:
"Nusidėjau - nebedarysiu šitaip -
atleisk man Dievo vardu!"

IVe - "O vis dėlto ji sukasi",-
tyliai ištarė mokslininkas Galilėjus,
prievarta atsisakęs savo nuostabaus atradimo.

Klaida ir blogis nėra pasaulio esmė
nei visuotinis ar dažnas reiškinys,
ar toks dalykas, kurio išvengti neįmanoma.

Yra nekaltų žmonių, yra teisiųjų,
kurie skausmo niekam nepadaro,
kurie saulės niekam neužstoja,
kurie niekam skersai kelio nestovi,
kurie melui nesilenkia, melagingo žodžio neištaria,
kurie velniui netarnauja, su juo nedraugauja,
kurie grožio nesupurvina, šaltinių neteršia,
savo posto nepalieka, draugų neišduoda.
Nuodėmę padaryti nėra lengva:
daug kas negerai, negražu, netinka, negalima,
bet **nuodėmei reikia sąmoningo pykčio,**
tulžingos širdies ir pikto džiaugsmo.

Yra žmonių, kuriems didelės atgailos nereikia.
Eikit prie Dievo Stalo tiesiai,
kasdien, dažnai, kol jaučiate sąžinę gryną.
Mirties nematėt ir nesėjot,
ligai nepasidavėt ir neužkrėtėt,
neklūpojot prieš Blogį ir galit nesiklaupti kaip kalti.
Klaupkitės prie Šaltinio - semdami su sauja,
kad ištesėtumėt - Tiesūs amžinai!

V - Nežino, nemano nė vienas žmogus,
kad tai paskutinis jo kąsnis, paskutinis gurkšnis,
paskutinis žodis, p a s k u t i n ė k e l i o n ė.
Tik vienas Kristus
valgė žinodamas Paskutinę Vakarienę,
o žmonės niekada nesiruošia mirčiai
ir tik beprotybės sekundę užsineria sau kilpą...

Šauksmas "nuo staigios ir netikėtos mirties"
plaukia iš bailios ir didžiai nusidėjusios širdies,
atidėliojančios atgailą ramiai ir ilgai senatvei -
- "tada atsimelsiu, tada atgailosiu" -
iš manančio save ir Dievą apgauti žmogaus širdies.
O mirtis mus lydi nuo lopšio - visas dienas -
kaip gailestinga sesuo pasiruošus užspausti akis,
kai bus nepakeliamai sunku ir skaudu,
ir nepalies, kol naštą nešti galėsim...

Mirties valandos nežinom nė vienas,
ir todėl gyvenimą reikėtų godžiai mylėti:
mylėti, kol galim, kol rankom pasiekiam,
kol turim iš ko dalytis ir duoti,
kol galim gėrėtis, grožėtis, pajusti. -

Nes būna: atsisėda Mirtis gale kojų,
stovi už galvos, laukia už durų - - -
Va, tada reikia pasišaukti kunigą,
susišaukti vaikus ir draugus,
padalinti daiktus ir pasakyti "Sudieu".
Mirties valandos nežinom nė vienas,
ir kiekvieną sekundę reikia būti pasiruošus
su ja susitikti, sutvarkius, kiek galima, visa.
Kad sumaišties nebūtų (vis tiek bus!)
sąžinėj ir namuos. Jau laidojant.
Kai pataisyti nieko nebus galima.

VI - Reikia žmonių
įdirbti žemei ir išauginti duonai,
reikia žmonių
pastatyti namams ir užkurti ugniai,
reikia žmonių
užgydyti žaizdoms, negalei nugalėti,
reikia žmonių
pasakyti Tiesai ir išmokyti Gėrio,
reikia žmonių
atskleisti paslaptims ir kurti Grožiui,
reikia žmonių
tarnauti žmonėms ir dalyti vertybėms,
reikia žmonių
vadovauti visuomenei ir ginti nuo Blogio,
reikia žmonių
nušluoti šiukšlėms ir laidoti mirusiems...

Lygiai reikia ir tokių žmonių, -
be jų neapsieis nė vienas pašaukimas,
be jų neišnaikinsim Blogio, neišauginsim Gėrio, -
reikia tokių, kurie kalbėtų kaip varpai kadaise
visose šventėse, audroms artėjant, skausmų dienomis,
kurie pradėtų maldą ir giesmę, tarnautų altoriui,
visada ir visur pasakytų Dievo Žodį,
pašauktų patį Dievą ir Jį paduotų žmogui,
Dievo vardu atleistų nuodėmes, palydėtų mirusius,
laimintų ir šventintų visa, ką tik laiminti galima,
vadovautų Dievo Bažnyčiai pasaulyje.

Reikia k u n i g ų. Pašventintų ir šventų!

VIIa - Negali nieko vyras be moters,
negali nieko moteris be vyro (plg. 1 Kor 11, 11).

Sutvėrė Dievas du, ir šitie du sudaro viena.
Vyrui reikia moters,
ir moteris ieško vyro.
Tegu nestebina tai nė vieno:
tai nėra bloga, gėdinga, prakeikta -
šitaip sutvarkė pats Dievas!

Vyras su moterim sąmoningai ar nesąmoningai norės
kūdikio,
o vaikai neatgniaužiamai kabinsis motinai ant kaklo
ir nepaleis tėvo rankos.
Prakeikti tėvai, išsižadėję savo vaiko!
Prakeikti vaikai, paniekinę savo tėvus!
Ir šito prakeikimo panaikinti niekas negalės!

Štai ateina lemtingoji suliejanti meilė,
paskandinantis, visa apimantis malonumas,
viena akimirka galįs pavirsti aštriu skausmu,
vėsiais pelenais, išblėsusia ugnim, namais be židinio,
jei bendrų kasdienių pastangų nebus...

Todėl neskubėdami ir ne iš pirmo žvilgsnio
suraskime s a v ą j į žmogų;
su juo sujunkime rankas, širdį, likimą:
"Aš imu tave vyru (žmona) ir prisiekiu:
mylėsiu - gerbsiu - ištikimas būsiu -
kas mano - ir tavo, kas tavo - ir mano
visur ir visados - ligi mirties!"

Tik tokį žmonių sutarimą ir apsisprendimą
gali prie altoriaus laiminti kunigas ir Dievas.

VIIb - Yra žmonių, kurie nesutinka gyvenimui draugo
ir gyvena vieni. Būna, kad mirtis
išplėšia vaikus, tėvus, vyrą ar žmoną.
I r v i e n a s žmogus - vyras ar moteris -
yra lygiavertis ir lygiateisis,
gali pragyventi vienas ir gyventi garbingai.

Žmogus, kuris žinosi pašauktas
būti kunigu, kūrėju, atradėju, pedagogu,
TURI likti v i e n a s - be šeimos ir be artimųjų.
Mokslui, menui, auklybai, apaštalystei
reikia viso žmogaus, reikia visų jėgų,
ir šeima, reikalaudama taip pat visko,
arba trukdys, arba nukentės nuskriausta.

Sunku, nenormalu, bet būtina,
nes šitie pašaukimai įima ir net prašoka šeimą.
Ir teikia tuos pačius džiaugsmus -
- tik dar labiau!- kaip ir šeima.

Auklėtojo laukia didžiulė savųjų šeimyna!
Kiekvienas kūrinys - kaip mylimiausias kūdikis!
Moksliniai tyrimai išsiurbia visas jėgas, bet atskleidžia
slaptybes.
Kunigui - visi žmonės kaip vaikai savi!
Visos kūrybinės žmogaus galios
ir čia koncentruojasi, įsitempia ir duoda vaisių.
Šviesus džiaugsmas pripildo širdį kuriančio žmogaus:
kai daugelis tėvu vadina ir mokytoju,
kai gėrisi tavo kūriniais ar naudojasi tavo atskleistom
paslaptim.
Ir glūdintis žmoguje nerimas
gali išsilieti visokia kūryba.

- "O gal apsieisim be šitos naivios ir vaikiškos
simbolikos,
be šitų nieko nepakeičiančių ir nepadarančių ženklelių!
Tikiu savim, savo protu, savom rankom
ir nesuprantama lemtim: "jei seksis!"
Stebuklų čia nebūna: viskas yra žmonių darbas,
nebūna malonių - ką pasėji, tą ir pjausi!
Situacija bus palanki - plauksim sėkmingai!
Pakliūsim į audrą - gal tik šipuliais subyrėsim!
Jei dienų skirta dar daug - bus šilto ir šalto,
o gal ir mirtis jau stovi už lango ir laukia -
mes viskam pasiruošę!
Jei draugas esi - prašom į būrį,
jei svetimas - prašom pro šalį,
jei priešas - kovoj susitiksim!"

- Teisingai!
Dievas neapribojo savęs Bažnyčios sienom,
nesurišo sau Rankų šventais Sakramentais,
nepadavė Savęs tiktai į kunigų rankas.
Turi Jis tūkstančius būdų ir tūkstančius kelių
ateiti ir įsiskverbti, pamokyti ir vesti.
Kalba Jis prie lopšio ir prie karsto,
paduoda Ranką, kai nė vienos rankos nebelieka,
gelbsti pražuvusį, dovanoja, kai nedovanoja niekas,
priima visus - išdidus ar kaip elgeta
ateisi paskutinį vakarą...

- Galbūt? - Visaip gali būti,
nes Dievas - tikrai Begalinis ir Visagalis.

Visi aukščiau pakilę žmonės reikalauja,
kad garbintum, liaupsintum, girtum juos,
priskirtum kitų darbus ir nuopelnus jiems,
naujam stabui užleistum Dievo vietą
(ir būtum ramus: "Ko dar? Juk jau pagarbinau tave!").
Todėl mus trikdo ir nejauku darosi, kai Dievas
pagarbinamas
ir - Evangelijos minčiai priešingai - Kristų paverčiam
stabu.
Juk Jis - kad ir būdamas Dievas -
atėjo Tarpininku, Mokytoju, Keliu, Vadu pas Tėvą
pabūti.

Krikščionybė - ne šiaip religija, ne Dievo pagarbinimas,
o **gyvenimas su Dievu**.

Vien garbinimu išgelbėtas niekas nebus,
dangun nenueis, nesukurs žemėje laimės.
Nes malda - kaip pavasarinė paukščio giesmė,
nesulaikomai plaukianti iš pilnos širdies,
ar skundas, aimana iš skaudančios sielos,
ar padėka - iš dėkingų ir dėkojančių gelmių,
ar prašymas, kad Dievas padėtų padaryti pačiam.

Malda - tik įžanga ar užbaiga, vainikas,
išraiška ar maršas žygiui, pasistiebimui, darbui,
susikaupimas skrydžiui, susitelkimas šuoliui.
Malda - priemonė - svarbi, būtina,
kad G Y V E N T I iš tikrųjų galėtum.

Už maldą - nemokama, nuo maldos - neatleidžiama,
maldoj - nepavaduojama, malda - neišperkama.
Melstis, mylėti ir išsivalyti reikia pačiam -
kaip ir gyventi, kurti ir mirti.

Kiekvienas TĖVE MŪSŲ sakinys rodo, kad Tas, kuris šitos maldos išmokė, yra Dievas.

- Jeigu žmogus į Dievą gali kreiptis
vaikų žodžiu "Tėte", "Tėveli", "Tėve",
jis ne tik žino, gerbia ar bijo,
prašo, pagerbia, jis - Dievui savas ir myli Jį.
Tai tikroji žmogaus didybė:
savam būti Dievui.

- "Tėve mūsų", "duonos mūsų", "kaltes mūsų" -
šitie trys dalykai visiems būtini ir visų turtas:
patys vertingiausi - Tiesa, Gėris, Grožis, Dievas,
kasdieniai - oras, žemė, duona, laisvė,
ir kalti visi mes esam - bent jau aplaidumu.
(Be kaltės gal ir Vertės nepatirtume
ar išdidūs kaip fariziejai pasidarytume...)
Šitai turi būti visų nuosavybė,
visa kita - gali būti "mano".

- "Tavo vardas", "Tavo valia", "Tavo karalystė":
žmogui reikia lygiuotis, temptis, augti
prie to, kas yra aukščiau, giliau, tikriau.
Žmogui reikia siekti, kultūrinti,
išbaigti pradėtą Dievo kūrybą,
žmogui reikia derintis, paisyti, įsiklausyti,
kad nesugadintum Dievo duoto
ritmo, plano, perspektyvos.
- "Atleidžiu ir man atleisk, Dieve"-
matas vienodas sau ir kitiems!

- Pagundų bus, bet į pagundą lįsti nenoriu!

- Piktas pančioja grandinėmis, pūdo iš vidaus,
suriša rankas, pakinko į svetimą lažą. -
"Gelbėk, Dieve", nes niekas kitas išgelbėt negali.

Amen - taip tegu ir būna, tebūna!

Laimingas išmokęs - atmintinai - vaikystėje -
visam gyvenimui -
tikėjimo - gyvenimo - ir maldų - formules.
Kaip gramatikos taisykles, kaip daugybos lentelę,
kaip įskaitomą ir be klaidų raštą,
kaip mandagumo dėsnius.
Ir tas m a l d a s kalbėti reikia: bažnyčioje, namie -
kas rytas vakaras, sunkią ir laimingą valandą,
prisimenant dažnai, kaip gyventi reikia.

Bet gražūs maldos žodžiai ne visada patenkins Dievą,
automatiškai stebuklų nedarys, nepakeis žmonių,
pasaulio tvarkos ar netvarkos,
nepavaduos pareigose mūsų,
nenuties kelio į rojų ar laimę žemėje,
ar į dangų po mirties.
Dažnai kartojamos gali tapti beprasme, nuobodybe,
ir nuolat trukdys nepamaldžios pašalinės mintys...

Reikia Dievui pasakyti savo žodį,
plaukiantį iš savos širdies
ir išreiškiantį savus reikalus:
"Tau ačiū, Dieve", "aš labai pavargau",
"man labai skauda širdį", "ir ko jie iš manęs dar nori?",
"nesuvaldau savęs", "padėk visiems mums, Viešpatie"...

Puošia gėlių žiedais
iš žalumynų pinamus vainikus mergaitės -
supinkim savus žodžius
į motulės išmokytus poterius.

Ar yra taip gyvenančių

- **O** ar yra gyvų žmonių, kurie š i t a i p gyveno?
Gal tai tik schema, sugalvota kitiems? -
negyva? - negalima?

- Žmonijos istoriją galima padalyti į tris epochas:
Kuriančio Tėvo laikus,
Gelbstinčio Kristaus metus
ir į gyvenimą Šventojoje Dvasioje.

I - Yra tautų ir žmonių, kurie murdosi chaose
ir tiktai pradeda formuotis mušdamies ir kovodami.

II - Yra tautų ir žmonių, kurie kentėdami ir
kankindamies
mokosi atrasti prarastas elementarias tiesas.

III - Yra tautų ir žmonių, kurie gyvena suprasdami ir
žinodami,
norėdami ir trokšdami, turėdami ir dalydamiesi,
teisingi ir mylėdami -
krikščioniškai ar "nekrikščioniškai"
(nes krikščionybė neišdildomai įaugo į pasaulio kraują!),
bet gyvai supindami į viena:
fizinį pajėgumą su dvasios galia,
materialinę gerovę su taikos dvasia,
kultūrą su tikėjimu,
žemę su dangum ir žmogų su Dievu,
tai tie, kurie gyvena š i t a i p.

Buvo ir yra žmonių, kurie, iš Tėvo atėję,
su Kristumi atsitiesę, gyvena Šventojoje Dvasioje.
Buvo ir yra. Pasižiūrėkim į kelis tokius.

Aišku, angelas ir velnias - kaip mes juos vaizduojam -
yra dvasios personifikacija. Nes tiesomis
mes galim tiktai mąstyti, o gyvenimui kasdieniniam
reikia išraiškingų - švelnių ar kraupių - vaizdų.
Taip angelas yra **ištikimybės** Tiesai dvasia,
o velnias - **išdavystės**, nutolimo, klaidingumo dvasia.
Nes viskas yra tiktai atšvaitas TO,
KURIS YRA, KURIA, TIESINA, ŠVIEČIA,
o mes: "ne savo ugnimi žėruojam,
mes ne sau aplinkui šviesą liejam".

(Jakštas-Dambrauskas)

Todėl teisus buvo MYKOLAS, sakydamas:
"Kas kaip Dievas - Nėra lygaus Dievui!"
ir išgrūsdamas - pats nepraradęs šviesaus veido
ir dešinėj ugninį kardą, kairėj grandines
paruošęs tam, kurio pareiga buvo šviesti
ir šviesą skleisti, - išgrūsdamas iš dangaus tą,
kuris išdavė savo pareigą - lucem ferre - Lucifer -
ir, būdamas velnias širdy,
norėjo būti aukštesnis už Dievą...

Krito jis galva žemyn iš dangaus,
ir visada viskas atrodo atvirkščiai jam,
ir daro jis atvirkščiai (kaip ir jo vaikai, beje...).

Pirmasis Teisusis -
ŠVENTAS MYKOLAS ARCHANGELAS,
kurio Tiesa - nėr nieko lygaus Dievui - amžina,
kurio tikrumas - nesudrumsta šviesa širdy ir veide,
kuris turi, ko reikia: šviesos kalaviją dešinėje
ir grandines velniui, kuris pasninko ir
maldų dabar nebebijo. Tiktai - MYKOLO ŠVIESOS!

Apie ŽMOGŲ, kuriuo negalima nesižavėti
ir kuriuo negalima žavėtis!
Nes jis - šventas ir baisus: ABRAOMAS.
Jam Dievas pažadėjo: "Tavo ainių bus daug -
kaip žvaigždžių danguje, kaip smilčių pamary".
Ir jis tuo tvirtai tiki, nors kopia su vieninteliu sūnum
į aukos kalną. Berniukas neša ugnį, asilėlis malkas,
o tėvas - peilį. Tik aukos gyvulėlio nėra.
Juo bus vienintelis sūnus. Jau surištas, ant aukuro.
Ir tėvas kelia peilį aukai paaukoti. Sūnų - vienintelį
(pirmajai žvaigždei danguje,
pirmajam grūdeliui pamary!).
Koks nuostabus tikėjimas, koks didelis - tikėjimo, Tėve!

Bet šitas žmogus buvo galvojęs,
kad jis gailestingesnis už Dievą,
kad jis išsiderėti gali iš Dievo atleidimą
sugedusiai Sodomai
(atminkit: ne pasitaisymą, o dovanojimą!),
ir nedrebėdamas išvarė savo sūnų Izmaelį,
sugyventą su tarnaite, ir ją kartu. Mylėtą, turbūt...
Taip ir liko jis tėvu nemylinčios ir nekenčiamos tautos,
kuri - gabi, išradinga, kantri ir kerštinga -
pasauliui gimdo genijus ir išgamas.

Taip ir kenčia jo vaikai
nuo išvarytojo sūnaus vaikų...

Taip ir kartojasi jisai tikėjimo žmonėmis,
kurie, garbindami Dievą, laužuos degina kitus,
glamonėja vaikus ką tik žudžiusiom rankom
ir glaudžia prie krūtinės, kurioje širdies nėra...
Gyveno nuostabaus tikėjimo žmogus - ABRAOMAS.

Žmoguje glūdi visos žemės, akmeñs, gėlės
ir žvėries savybės. Ir kiek žmonių
nepakyla aukščiau žemės, inercijos, valgio smagumų,
nesuvaldo - net neslepia!- savyje esančių grobuonies
nasrų - -

Žmogui lemta vaikščioti pakelta galva,
užsidirbti duoną, darbu atbaigti pasaulį,
bet kiek žmonių nepakelia galvos, valgo svetimą duoną
ir mielą Dievo pasaulį užleidžia piktžolėm - -

Žmogus apdovanotas protu, socialus su kitais,
turi Dievo duotą sielą, padarančią jį amžiną,
bet bitės ar skruzdės labiau organizuotos ir vieningos,
šuo ar arklys kartais labiau supranta
ir daugiau pasako. O žmogui, ne vienam,
siela sumažėja iki mikroskopinio dydžio,
jog rodos, kad šis žmogus jos nė neturi visai - -

Ir gyveno JUOZAPAS. Jis Dievo ir Marijos paslaptį
suvokė širdim. Ir nebėgo nuo sunkios dalios.
Vis angelas per sapną (per jo paties širdį?) diktavo.
Jam Dievas pavedė savo Brangenybes - Motiną ir Sūnų
ir buvo garantuotas, kad JUOZAPAS išsaugos juos:
kėlėsi naktį, bėgo svetimon šalin, pats ėjo pėsčias,
o globotiniai saugūs suposi ant asilėlio...
Buvo gudresnis už įtūžusį Erodą,
ir duonos nei meilės nestokojo Juozapo namuose.
Patikimas, ištikimas, nebailus, surandantis išeitį,
išsaugantis, išauginantis, suprantantis -
- žmogiško kilnumo viršūnė ir iš tikrųjų - žmogus.
Kaip duona kasdienė, kaip šaltinio vanduo.

Gyveno tikras žmogus - JUOZAPAS.

Karalienė sušnabždėjo gyvate nuodinga
pribėgusiai laimingai, išraudusiai po šokio,
liaunai dukrelei: "Prašyk JONO galvos!"

JONO galvos! Nenulenktą galvą
nukirto budelis, sutriko karalius,
nešė karalaitė, ir karalienei atlėgo širdis:
"Pagaliau niekas nerėš, kad aš - ne karalienė!"

O JONAS rėžė:
"Karaliau, tau irgi ne viskas valia,
tu nesi aukščiau gėrio ir blogio!"

O įspėdavo: "Kareiviai, neplėškit, neskriauskite
liaudies! Juk tai jūsų broliai ir tėvai!"

O ragino: "Žmonės, praregėkit nors kartą
ir sugrįžkit prie To, kuris yra jūsų laimė!"

O veidmainius keikė: "O jūs, gyvačių išperos,
kas jus pamokė bėgti nuo teismo dienos?"

O reikalavo: "Grąžinkit, lupikai, pinigus
ir nereikalaukite daugiau, negu patys mokėjot!"

O skelbė: "Štai kur Dievo Avinėlis. Jam reikės
kryžium nešti visas jūsų nuodėmes..."

Visi lenkias ir pataikauja didiesiems, uja mažuosius,
JONAS išdrįso žerti tiesą akysna galingiesiems
ir paguosti ateinančiu išsigelbėjimu užguitus,-
todėl budelis paprasčiausiai nukirto jam galvą,
karalius sumišo prieš užmerktas teisiojo akis,
karalaitė kaip patiekalą nešė ant auksinio padėklo
JONO nenulenktą galvą... ne karūnuotai raganai,
o D A N G U I!

Kažkas pirmasis turi paklausyti Dievo,
kai apanka, apkursta kiti - - -
Kažkas pirmasis turi ištarti žodį,
kai bijo ir tyli visi - - -
Kažkas pirmasis turi pakilti iš apkasų,
kai tūno ir vengia kiti - - -
Kažkam reikia pirmajam priimti atšniokščiančią bangą,
kai kitiems pritrūksta drąsos - - -
Galbūt širdis sudrebės ir skęsti pradėsi,
bet niekas - be Kristaus - nebus ėjęs šėlstančiom
bangom...
Gal išgąsdins tarnaitė ir visų žvilgsniai į tave,
bet greit pravirksi nuo Mokytojo žvilgsnio,
Galbūt pats Mokytojas bars ir rūsčiai sudraus,
bet būna, kad ir vyriška širdis motinišku rūpesčiu
pavirsta...
Gal pats Dievas dar kartą paklaus laukdamas viešo
žodžio:
"Ar mane myli labiau kaip kiti?",
bet pirmąjį - P E T R Ą - ir paskirs PIRMUOJU!
Palikus viską, sekti paskui Vieną - nėra lengva,
nors tas Vienas - Jėzus Kristus.
Visiems tylint ar svetimus žodžius kartojant
prabilti ir pasakyti, ką Dievas paliepė,
nedaugelis išdrįsta, nors tie žodžiai - gryna Tiesa.
Būti pirmuoju nori visi, pirmajam pavydi,
bet kiek tų pirmųjų užkanda žadą, nežino, ką sakyti,
nežino, ką daryti, kai apsispręsti ar nuspręsti reikia;
dreba, kad tik lygus ar didesnis negimtų,
bijo, kad tik niekas susikurto sosto neatimtų,
ir laukia smilkalų, aukso ir myros,
kad kitų darbai jį nemarų padarytų...
Vienas P E T R A S išdrįso tikrai pirmasis būti
prie Kristaus, audroj, teisme, tarp brolių,
pasaulio sostinėj ir - kai kalė prie kryžiaus. Kaip Kristų!

"Meilė Kristui degina ir veja mane",
nors "dėl jūsų aš sutikčiau netekti ir Jo".

"Teisiajam, kad būtų gyvas, reikia tikėjimo",
bet "amžina tiktai meilė".

"Jūs galit ir viską išsipjauti",
bet "negalima visų daryti žydais
ir reikalauti nereikalingų dalykų".

"Aš persekiojau Kristų, žudydamas krikščionis",
bet "Jis mane pasigrobė, ir aš buvau trečiajame danguj",
ir "Jo žaizdas aš nešiojuos savo kūne".

"Gyvenu nebe aš - manęs nebėr,
aš esu Jame ir Jis - many. Mes visi esame Jo Kūnas".

"Aš manau, kad, turėdamas Jo Dvasią,
galiu jus mokyti, reikalauti, girti ar bausti".

"Ateina mano paskutinė valanda,
ir aš gausiu vainiką tikrai,
nes skelbiau Kristų ant kryžiaus,
nešiau visiems tikro Gyvenimo Viltį,
kai mokytieji laukė iš manęs išminties,
liaudis - stebuklų, o mušė, kankino - visi"- - -

- - - paskaitykim žėruojančius P A U L I A U S žodžius
ir pamatysim, kuo Kristų papildė jisai
išnešdamas į platų pasaulį.

Šitaip gyventi baisu: viduj ne tik tikėjimas,
naktį priimta Komunija; ne tik tebeskambanti ausyse
katakombų, šventųjų požemių šventa giesmė,-
viduj - pats Dievas, prasišviečiantis pro kiekvieną
ląstelę,-
o ant galvos šalmas su imperatoriaus herbu,
rankoj ietis, už juostos kalavijas
ir pareiga būti sustingusia statula
valdovo rūmuos, kareivių kohortoj,
ir prievartinis šauksmas: "Vivat, crescat et florescat!"
tiems, kurie pūva, žudo ir nebežydės niekada...

Neklausė niekas tavo, berneli, valios ar noro -
gražių, nuaugusių vyrų gvardijai reikia!
Cezario palydai, saugumui, sargybai.
Neklausė tada, kuo tiki ir kuo gyveni,
o liepė, rikiavo, įsakė, pastatė.
O jeigu paklausė, sulaukė - "TIKIU VIENĄ DIEVĄ!",
ir ėjo į galeras, ėjo liūtams į nasrus,
ėjo tie gražūs, nuaugę gvardiečiai
į Viešpaties Dievo Gvardiją danguje!

Ėjo ir kartu liko mylimieji tiems,
kurie žūdavo frontuos jauni - be jokio reikalo -
ar ardavo dainuodami laukuos
kartu su vyturėliais pavasarį,
atgimdami nenugalimaisiais
ir prismeigiančiais kiekvieną drakoną aštria ietim.

Buvo tūkstančiai didvyriškų šventųjų J U R G I Ų!

Prie kryžiaus ateina senukai,
ateina, kai nieko nebelieka -
išbarstyta, iššvaistyta viskas, nebereikalingas niekam
patsai.
Po kryžium ateina, kai vargas
kryžium užgula, užgriūva, prislegia.
Tikėti pradeda, kai apgauna visi,
ir dori būti pasiryžta,
kai nusidėti jau nebegali,
kai apleidžia pagundos ir jėgos.
Žegnojas ir meldžias, kai trenkia perkūnas
ir rūmai subyra skeveldrom mažom...

Jaunystėje buvo ką mylėt ir be Dievo,
jaunystėj rodės geriau, kai Dievo arti nėra,
arba - kai Jis nemato, nežiūri, nežino.
Jaunystėj yra kur dairytis,
yra kur save parodyt -
nuogą kaip Apoloną ar ginkluotą kaip Marsą...

O STEPONAS atėjo - diakonas, jaunas, gražus.
Iš paties ryto. Kartu su pirmaisiais.
Tarnavo dalydamas duoną,
žavėjo sviesdamas žodį kaip ietį.
Matė dangų aukštai - nes nešiojo savy,
matė angelus Tenai - pats buvo vienas iš jų,
matė Kristų Tėvo dešinėj - nes nieko gražesnio nėra
už jauną Dievo STEPONĄ šalia Kristaus.

Kaip gyvent, ką daryt,
kai jėgų kovot nėra ir kova - beprasmiška,
kai nugalėt vilčių nesimato, o pasiduoti - nesinori,
kai sulaužyt save neįmanoma - nebūsiu kitoks! -
o išdaviko ar pataikūno dalia - baugina?

Buvo žmonių, kurie žudėsi, susidegino patys.
Buvo žmonių, kurie plaukė pakraštėliais tikėdami
sėkme.
Buvo žmonių, kurie kovojo ir žuvo. Gal ir prasmingai...
O už didelius pinigus žegnojas ir velnias,
yra priemonių paklupdyti, priversti - ypač švelniuosius,
didieji suvirškina net kaulus, sumala ir kietus akmenis...

Gyveno žiauraus imperatoriaus Decijaus laikais
keturiolikos metų mergaitė A G N I E T Ė.
Kilmingos giminės, gerų tėvų, trapiai auginta,
krikščionė.

"Kaip tu gali tikėti Dievą, kurio nematai?"
"Aš Jį turiu, nešiojuosi savy!"

"Kaip tu gali niekinti imperatorių - dievaitį?"
"Aš jo neniekinu. Tik kad jis ne Dievo valią vykdo ir ne
dievaitis".

"Kaip tu gali susidėti su tais prasčiokais?"
"Tai kad jie - šventi žmonės: dori ir teisūs!"

"Kodėl tu pasilinksminti nenori? Tu - jauna ir graži!"
"Aš turiu savo Mylimąjį ir savo džiaugsmą!"

"Ką tu darysi išmesta iš kilmingųjų luomo
ar net atiduota budeliams ar žvėrims sudraskyti?"
"Mane pasiims mano Dievas!"

Tokių - tyrų, tvirtų, mylinčių, gabių ir drąsių -
nenugalėjo niekas. Tokie visada laimi. Nenusilenkę.

Sena legenda pasakoja, kad viduramžiais vienuolis
priėjo pasaulio kraštą, iškišo galvą už horizonto
ir pamatė tikrą ir žavų Viešpaties dangų...

Sėdėdavo visko patyręs Gėtė su sauja žemės rankoj
ir mįslingai klausdavo: "Kas tu esi, paslaptingoji žeme?"...

Ką jautė tie žmonės, kurių rankose
pasisuko garo mašina, pakilo lėktuvas,
prabilo radijas, suskilo atomas, jie patys išlipo Mėnulyje?
Ko važiavo Kolumbas Amerikon,
Džonas Kukas aplink pasaulį, Darvinas Ugnies žemėn
ir Šebesta pas Afrikos pigmėjus?

Ir gyveno - taip pat senovėje - berniukas vardu
TARCIZIJUS.
... skverbiasi vanduo po žemėm ir šaltiniu skaidriu
sugurga.
... rusena ugnelė po pelenais ir visada gali įsikurti.
... išleido dienraštį vyrai ir bučiavo pirmą numerį.
... Susirinko penki drąsūs Alpių kalniečiai, ir gimė
Šveicarija.
... nuaidėjo šūvis Sarajeve, ir prasidėjo Didysis Karas.
... surinko Jėzus Dvylika, ir atsirado Bažnyčia.
Įdomu, svarbu, būtina, reikalinga daug kas,
bet surasti savo gyvenimo prasmę, **savo pašaukimą**
ir, niekam nežinant, džiaugtis slapta širdy, daryti,
kad būtų pasauly geriau iš tikrųjų,- **ar ne svarbiausia?!**

Šitas berniukas - TARCIZIJUS - prie krūtinės
priglaudęs
slapta nešiodavo krikščionims Komuniją,
tiems, kurie negalėdavo ateiti į katakombas,
ir šitaip plito Gerųjų Bendruomenė:
tyliai - lyg po žemėm upelis, lyg rytoj atgysianti ugnis.

Taip buvo seniai, taip buvo tada-tada:
pirmaisiais amžiais po Kristaus.
Tada tikėjo Dievą, prisipažino tikintys,
negailėjo nei kraujo, nei gyvybės už Dievą, už tikėjimą,
mylėjosi tarpusavy, ir pagonys į juos rodė pirštais:
"Žiūrėkit, kaip jie myli vienas kitą!"
(Ak, buvo visko ir tada: buvo Judas,
apsirydavo agapėj, dalydavos į sektas,
ir į šiltą maudynę skubėdavo neištesėjęs "būsimasis
kankinys"...)

O dabar - kur tie angelai,
pranašai, kankiniai, išpažinėjai,
mergaitiškos sielos ir tyros širdys?
Kur tie stebuklai ir gerieji žmonės?
- Tokių nėra!
T o k i ų y r a!
Nesuskaičiuojami! Milijonai! Visuos kontinentuos!
Visais amžiais! Ir tarp mūsų! Čia pat!
Tai **angelai** padaro, ko žmogus paprastai padaryti
negali!
Pranašai tie, kurie šaukia: "Kur einat? Ką darot?"
Ar dar maža **kankinių**, kai visi keliai ir laukai
krauju visiškai nekaltų žmonių nulaistyti?
Gerumu **išpažįsta** Dievą tiek daug gerųjų žmonių!
Ir nesutepa **tyrųjų** kiekvienam kampe tūnantis purvas.

Apsidairykim! Negi nematom?- Šventieji mažai
pastebimi,
bet be jų gyvenimo nebūtų!
Pasaulio pabaiga ateis, kai nebeliks šventųjų.

Jų yra ne mažiau kaip kitados,
kaip šviesiaisiais viduriniais amžiais,
todėl pasaulis tebeegzistuoja.

Šventas - daugelis mano - tai nenatūralus:
nei valgo, nei geria, nei miega,
gyvena ant pjedestalo ir nenulipa žemėn,
neliūdi, neverkia, nepratrūksta juoku,
nejaučia, nemato, negirdi,
kuo žmonės maitinas, nuodijas, mylis,
nesidomi naujienom - kuo gyvena pasaulis.
Šventasis - kažkoks sutvėrimas, be lyties ir be aistrų,
nežemiškas, nežmogiškas, bekūnis,
gyvenantis malda, pasninkais ir išmalda,
ir - svarbiausia!- darantis nuostabius didžius stebuklus!

Kas sukūrė šitokią šventumo karikatūrą?
Kas ją platina, jos reikalauja ir juokias iš jos?!

O iš tikrųjų šventasis - žmogus, nepraradęs nė vieno
žmogiško bruožo, nė vienos žmogiškos savybės.
Turintis kūną ir sielą nemarią,
verkiantis apleistas ir nešantis pareigų naštą,
slepiantis savąjį skausmą ir dalijantis duoną,
vedamas pašaukimo ir neklausantis pagundų,
sąžiningas darbininkas ir
besidžiaugiantis savo darbo vaisiais,
išvarantis vagą per lauką ir klausantis vyturio giesmės,
geriantis iš šaltinio ir
valgantis rupią, visada saldžią duoną...

Šventasis tai tikras - pats tikriausias - žmogus.
Gyvenantis mūsų žemėje ir besinešiojantis tai,
ką mes vadiname Dangum. Savoj širdy.
Ir - negailintis to visiems. Net - dalijantis.
Noriai ir gausiai. Primurdytu saiku.

Šventasis - žmogus, gyvenantis Šventąja Dvasia.
Tik tiek? - Taip: tik tiek! Va, - š i t i e k!

Kankiniu būti lengviau negu išpažinėju.
Kankinį mato visi - kaip jis
kaupia jėgas garbingai kantrybei iki galo!
Kankinio gaili visi -
ir ašaros, ir dovanos, ir smilkalai marina skausmą.
Kankinį garbina visi -
ir net budeliui galima didžiadvasiškai dovanoti.
Kankiniui reikia tik vieno: kantrybės.
Ir laukia jo garantuota pagarba,
vainikas iš Dievo rankų ir vieta Dievo dešinėj.
Sunku, baisu, skaudu, šiurpu -
sustoję visi velniai aplinkui,
ir nežinia, ką išgalvos, ką atneš rytdiena,
bet šviečia dangus ir susižavėję žvilgsniai.
Gink, Dieve, nežeminam kankinystės!
Tai - gaisro pazarai, pavojaus sirena, Jeremijo skundas,
prakeikimas apšvietai ir barškantis skeletas išdidžiam
valdovui.

Bet **išpažinėjui** reikia daugiau: **reikia turėti Tiesą,**
turėti išminties, gyvatės lankstumo, skruzdės atkaklumo,
būti apaštalu Jonu - pakliūti kaip savam į svetimą dvarą,
susėsti už vieno stalo ir ištverti, nepratrūkus keiksmu,
statyti ant kortos visas brangenybes ir jų nepralošti,
visą laiką žaisti simpatija, turima vieta ir ateitimi -
sava ir tų, kuriuos apginti reikia.
Išpažinėjui reikia žaisti šachmatais su velniu,
kuris nesivaržo nieko, ir pačiam nepavirsti juo...

Išpažinėjo negerbia niekas, o purvais apmėto,
savieji krikštija išdaviku, o priešai netiki ir įtaria.
Išpažinėjo nemato niekas: išmintis pilka kaip žvirblis,
žemėta kaip mūsiškė sermėga. Ir žemėj gyvenant,
ir į dangų nuėjus. Ne purpuras, kaip kankinių.

Bet jų - išpažinėjų reikia labiau negu kankinių...

Paslapties kraštelį praskleidus

- Įrodyk, kad Dievas yra, ir aš tikėsiu!

- Niekas neįrodys to, ką reikia patirti pačiam!
O iki šito ilgas ir nelengvas kelias:
reikia apsivalyti, kaip laukiant didelio svečio,
reikia atsiverti, kaip žemei pavasarį,
reikia išsitiesti, kaip medžiui į saulę,
reikia pasitempti, kaip stygai prieš koncertą...

Reikės galbūt net visai pasikeisti
ir domėtis ne tuo, kuo lig šiolei domėtasi,
ir lenktis ne tam, kam lig šiolei lankstytasi,
ir vergauti ne tam, ir garbinti ne tą,
ir bijoti ne to, ir daryti ne tai,
ir įsigyti lig šiol neturėtų savybių.

Nes akli realybės nemato, kurti negirdi,
beširdžiai negali mylėti, bukapročiai - mąstyti...
O Dievas - REALYBĖ, realesnė už realybę.

Ir tai - dar ne viskas:
Dievas savo malones dalija Patsai,
ir jų tikrai Jis negaili
nuoširdžiam, geram, Dievui atviram žmogui,
praeidamas pro išdidžiuosius, "mokytus"
ar iš visko naudos išsunkti trokštančius.

Durims atidaryti reikia rakto,
užburtai piliai - atburiančio žodžio.
Norint Dievą patirti,- reikia įsileisti Dievą į širdį,
nes **Dievo be Dievo pasiekti neįmanoma.**

Sunku patikėti pačiam ir skelbti kitam,
kad pasaulis ir žmogus yra Dievo sukurtas.
Pakanka perskaityti kiekvienos tautos
ir viso pasaulio istoriją, alsuojančią sąmyšiais,
vergyste, plėšimais, žudynėm, klastom,
badu - kai pasauly užauga tiek duonos!
ligom - kai pirma nuodijam ir sargdinam,
o paskui gelbstim ir gydom!
karais - vienas už kitą nuožmesniais - - -
Užtenka pažiūrėti į kiekvieną žmogų -
kas slepias jo galvoj, kas tūno jo širdy,
ko trokšta ir apie ką svajoja jisai,
kaip elgias viešumoj ir kai nemato niekas, - - -
ir aiškiai suprasime, kaip pasaulis ir žmogus
paliesti B l o g i o šaltinių, prisisunkę blogio,
blogio trokšta, jį sėja. Blogis gyvena žmogaus širdyje,
viešpatauja visur. Į blogį tiesiasi rankos
ir kuria jį, nuožmiai, žiauriai ir įnirtę.
Ne Dievo kūriniai, ne evoliucijos vaisiai gražūs,
ne ašarų pakalnė ir ne verdantis chaosas,
o įnirtingų kovų arena, skerdykla kruvina,
pjautynių stadionas, kur trypiamas romumas
ir galvą kelia įžūlumas - tai toks pasaulis ir žmogus...
- Taip! Pasaulis - ne Dievas. Ir žmogus - ne Dievas.
Iki tobulumo abiem - be galo toli!
Pasaulis tebegimsta, formuojasi. Žmogus - auga.
Ir nuopuolių - ne mažiau kaip pakilimų.
Bet mes išėjom tikrai iš Dievo rankų ir nepraradom
nei vilčių, nei troškimų, nei svajonių pakilti aukščiau.
Kad ir klupdami, kad ir gyvendami prieblandoj.
Skausmas, verksmas ir svajonė yra
mūsų dieviškos kilmės žymės (plg. Rom 8, 19-23).
Neskauda tam, kuris galvoja, kad viskas tvarkoj.
Neverkia tas, kuris nieko neprarado.
Nesvajoja tas, kuris nieko gražiau sulaukti nesitiki.

"Aš esu Kelias, Tiesa ir Gyvenimas",- pasakė Kristus.
O kas bus tiems, kurie šito Kelio nežino,
šitos Tiesos negirdėjo,
šito Gyvenimo nė truputėlio nepatyrė,
nors kunigai, vienuoliai ir misionieriai,
klausydami Kristaus įsakymo:
"Eikite ir mokykite visas tautas",
yra apėję visą žemę, kur tiktai žmogus gyvena?

O kas bus tiems, kurie šitą Kelią niekina,
šitą Tiesą apgaule vadina ir šitą Gyvenimą - iliuzija?
Gal kunigams reikia savo pastangas padvigubint,
keliauti, šaukti - kaip per paklydusią Ninivę -
ar drebėti laukiant, kad Paskutinis Teismas
bus iš tikrųjų baisus - pragaro bedugnėn sukris visi!

- Nėra vienintelio Kelio į Laimę ar į Dangų,
nesutilpo visa išmintis Šventojo Rašto puslapiuos,
neapribojo Dievas savęs mūsų Bažnyčios sienomis,
šventais sakramentais ar kunigų sprendimu!
Ne mes, o Šventoji Dvasia švietė Dievui kuriant pasaulį,
ne mes, o Kristus teis pasaulį Paskutiniąją Dieną,
ne teisingumas, o meilė yra Gyvenimo Širdis!

Tai mes suredagavom šitą baisią tezę:
"be Bažnyčios išganymo nėra",
kurią paskui reikėjo švelninti ir plėsti:
"Kiekvienas pagal sąžinę gyvenantis
yra Bažnyčios žmogus".

Reikia Kelią parodyti, Tiesą paskelbti,
reikia Gyvenimu dalytis, bet mes nieko negalim,
ko pats Dievas nedaro ir ko pats žmogus
laisvai ir atvirai priimti nenori.

Dievo malonė didesnė už mūsų krikštijančias rankas!

- Jeigu Dievas ateitų, pasirodytų ir prabiltų
kaip kadaise rojuje, kaip Mozei dykumoje,
ar būtų bedievių, ar sakytų kas: "Nėra Dievo"?

- Pirmiausia, Dievas yra kiekvienoje vietoje,
kiekvienam žingsny. Nėra vietos, nėra minutės,
kad Jo nebūtų. Kas kaltas, kad mes
trumparegiai, savimeiliai, akli?
Nematom, kas yra "už", kas yra "gilumoj",
kas "greta" mūsų, kas glūdi "mumyse".
Kas kaltas, jei mums atrodo, jog viskas
egzistuoja savaime ar mūsų padaryta, išauginta?!

- Skaudžiau, kai Dievas kalba ir kalba
apdovanodamas, ragindamas, kviesdamas, bausdamas,
o žmonės negirdi, nenori girdėti, suprasti nenori.
Lyg kad protas ir širdis ne jiems būtų duoti -
ne Tiesai atskleisti, ne suvokti duoti!

- Baisiausia - veidmainystė. Tik sako, "jei prabiltų",
bet kiek yra žmonių, kurie nenori, kad būtų Dievas!
Nes vaisių nori, o šeimininko - ne,
nes laisvės nori, o tvarkos - ne,
malonumų nori, o pareigų - ne,
pažaisti nori, o atsakomybės - ne!
Pagaliau, jei ir ateitų Dievas, kiek būtų tokių,
kurie užsimerktų! Jei ir pasirodytų, pasakytų:
"Ko atėjai? Išeik! Tu mums trukdai!"
Jei ir prabiltų, kiek būtų tokių, kurie užsikištų ausis...

Tikėjimo problema - ne tai, kad Dievas "tyli".

Lošdamas va-banque, statydamas ant kortos viską,
žmogus gali per naktelę - per minutę - netekti visko:
namų, dvaro, šeimos, net garbingo vardo,
ir išeiti pro duris nuogas - kaip stovi,
dar su skolom, kurių išsimokėti neturės iš ko.

Šitaip - per dieną ar naktį,
per klaikią minutę - galima netekti
ir tikėjimo, ir doros, ir gero vardo,
ir Dievo širdyje, ir Dievo greta,
liks tik Dievas - Šaltinis, Dievas - Teisėjas,
nes visiškai pabėgti nuo Dievo neįmanoma.

Ne tik netekti gali - pradėsi nekęsti,
nes kliūva tamsybei žiburys,
piktam - gerasis, pagedusiam - doras.
Kliūva Dievas, trukdo Dievas,
kai nutari gyventi be Jo.
Šitaip galima viską prarasti ir eiti pražūtin.

Yra žmonių, kurie darė daugelį nuodėmių,
darė daugelį baisių nusikaltimų,
bet jeigu ryšio su Dievu nenutraukia -
jeigu netampa judai - blogo darbo nevadina geru,
jaučiasi klystą ir nusikaltę -
kaip toj Mišių maldoj:
"Nežiūrėk mano kaltumo, Viešpatie,
ir neskaičiuok nuodėmių mano",
savo gerais darbais jie kada nors tikrai sugrįš,
nors niekas jais netiki, - kol Dievas patikės...

- - - prarasti galima viską lengvai ir labai greit,
ir kas garantuos, kad sugrįši, atrasi,
kad norėsi kada nors sugrįžti į prarastus namus...

- Kodėl tokia galinga Piktoji dvasia,
kad šitiek bloga padaro, sugundo žmones,
savo rankose laiko visas vadžias,
ir net Dievui, atrodo, labai sunku ją sudrausti?

- Bet kodėl mes visa negera priskiriam Piktajai dvasiai?
Ir stichines nelaimes, ir žemės netobulumą,
ir blogų žmonių darbus, ir mūsų silpnumą,
neatsakingumą, apsileidimą, piktumą, pagiežą?
Kodėl už viską, ką padaro nedoras žmogus,
turėtų atsakyti Piktoji dvasia?
Ar ne per daug jai garbės?
Ar ne per daug suverčiam ant jos - - -
Ar ne per daug kratomės to, ką sugadinam mes patys?

- Be to: Dievas yra kaip šaltinis ir pamatas,
o **Piktoji dvasia regimai būti negali,**
kol mes jai neatsiduodam, kol jai neleidžiam
per mus egzistuoti, per mus pasireikšti!
(Tam labai pasitarnauja daugybė žmonių,
ne tik mes! Visi niekšai yra pasaulio kloaka,
kurioje veisiasi šita nerami ir baisi dvasių veislė.)
Šitas kriokiantis liūtas, šita besidraskanti katė,
šitie smagūs lašeliai, šitas parankus melas,
šita dengianti kaukė, šita palaida betvarkė
yra t e r p e tapusio, šventuoju būti nenorinčio
ir savos atsakomybės besikratančio žmogaus vaisius!

Ir - ne galybė, o - didelis pasileidimas,
kurį net Dievui sutvarkyt sunku...
Šitą kolorado vabalą,
kuris gyvena bulvėse ir bulvėmis minta...
(o gal ir reikia jo, kad mūsų vertė paaiškėtų...).

- Kodėl "non serviam!" - netarnausiu,
nesilenksiu, nevergausiu - išvirsta velniškumu
ir angelą paverčia šėtonu?
Juk tai pats natūraliausias troškimas
savarankiškos būties? Juk tai kiekvieno,
kuris nori būti savimi, būtina savybė!
Tik laisvas gali gyventi, skleistis, tiestis,
pasakyti savo žodį ir sukurti kažką gražaus!
Tik laisvas, o ne vergas, pataikūnas ar bailys!
Kur laisvės nėra, ten kūrybos niekada nebus!
Todėl taip garbingai, svaiginančiai
ir kerinčiai skamba išdidus posakis: "netarnausiu!",
ir jį pasakyti išdrįsta nedaugelis.

- **Tikslo priežastis yra šalia mūsų ir aukščiau mūsų.**
Todėl vergauja tas, kuris sau tarnauja
arba menkesniam, žemesniam už save,
kai broliu tampa paklydėlis, ir mes abu dainuodami
ir bučiuodamiesi slenkam pakalnėn į smuklę...
O stiebtis į saulę, sugerti saulės spindulius ir šviesą,
visom vaivorykštės spalvom žėrėti,
Lucem ferre - nešti šviesą -
šildančią, šviečiančią, kuriančią -
argi tai vergystė, tarnavimas, žeminantis paklusnumas?

Vergų nereikia Dievui nei apsimetėlių,
nei bailių, nei tarnaujančių tik dėl būsimo dangaus...
Reikia tikrai savarankiškų, savarankiškai mylinčių
šviesą,
dosniai dalijančių gėrį, besidžiaugiančių grožiu.
"Non serviam" - net velniui pasakyt negalim,
nes mes nežinom savo jėgų ir ištvermės,
ir visiems išdidiems baigėsi labai liūdnai -
pilkais pelenais, prakeikimu visuotiniu, žaizdom
negyjančiom...

- Kodėl "eritis sicut dii" - būsite kaip dievai -
yra pagunda, kurios paklausius prasideda vargai
ir visiškai nedieviškas gyvenimas?
Juk šėtonas čia pasakė tik tai,
ko trokšta daugelio žmonių širdis,
ko turėtų siekti kiekvienas žmogus,
sutvertas panašus į Dievą?

- Pakankamai panašūs į Dievą
mes jau esam. O Dievu mes niekada nebūsim,
nes mes - ne Dievas. Ir vargas tam,
kuris, būdamas netgi labai mažas žmogelis,
panori suvaidinti Dievą ar atsisėsti Jo soste.
Tas "būsite kaip dievai" ir pražudė žmogų
(kaip jau anksčiau - šėtoną,
kuris, būdamas velnias,
norėjo pakilti aukščiau už Dievą,
kuris, meluodamas - "būsite kaip dievai" -
sugundė ir prapuldė Ievą, sugundo ir prapuldo
ir šiandien patiklius žmonelius...) -

Mes galime būti tik Dievo vaikai.
Jis mus sukūrė, palaiko, gaivina.
Mes esam Jo rankoj ir Jo atokaitoj.
Mes galim būti tik **ištikimi arba ne,**
tik nuoseklūs arba ne, geri ar blogi sūnūs ir dukros.
Mūsų galimybės visos - glaustis ar išeiti,
kaip prie tėvų glaudžias ar nuo jų išeina jų vaikai,
būti džiaugsmu ar širdgėla Dievui ir žmonėms ...

Mūsų galimybė ir pareiga - būti ž m o n ė m i s,
ir mūsų tikroji svajonė - būti Dievo Meilės Tęsiniu
(o, kad taip būtų! Nes susigundo tiktai tie,
kurie negalvoja siekti, o tik - lengvai gauti...).

"Mano žmona negali tikėti Dievu:
kaip Jis gali leisti žudyti žmones,
jeigu Jis yra", - skundėsi senas daktaras žydas
Lukiškių kalėjime, kai mes ten sėdėjom kartu
atmintinais 1950 metais.

Nenorėjau tada užgaut žiauria tiesa
ir taip jau mirtinai užgauto žmogaus,
bet reikia žinoti visiems:
ne visi Dievo planai mums suprantami.
Gal kas pasirenka kraują ant savo galvos,
o ne meilę svarbiąją savo apsisprendimo valandą,
kas tiki Mamona ir visagaliu laiko auksą,
kas draugo nė vieno neturi greta,
kas džiaugias ir ploja, kai verkia kiti,
kas mėšlu vadina nekaltus kankinamus žmones,
kas iškyla paviršiun visuotinio skausmo dienom,
kas turtą susikrauna iš kito silpnybių
ir "dovanai" dalina kitų sukurtas brangenybes,
tam Dievas leidžia prieiti šiurpaus liepto galą:
kraujas bėga upeliais ir auksas išbyra,
išneria budeliai girti, gerieji duris užsisklendžia,
šviesiųjų nebėr - jie miršta tolimam Sibire,
o mėšlas - tikrasis, jų išaugintas -
atsigręžia Dievo rykšte.

Kas meilės atsisako, kas mylėti nemoka-nenori,
tas ir pražūsta savo rankom sukurtam pragare.
Ne nuo Dievo rankos... (nors viskas iš Dievo:
ir glostanti, ir baudžianti ranka...)

Esam žmonės, gyvenam žemėj,
o rojaus čia nėra ir niekada nebus
(negi dar nesuprantam?)
ir šventieji - tiktai Tenai ar sustingę ant altorių,
(kad galėtume paklausti, kaip jie tenai pakilo...),
- mus lydi dvi neatskiriamos sesės: skausmas ir kančia.
Jos budi prie mūsų naktimis, lydi kas dieną,
baugina nuolatos - kada pasibels į duris...

Laimingas, kas myli jas abi,
ir - vargšas, kas tiki,
kad galima nuo jų pabėgti, jų išvengti,
pardavus sielą, nusipirkti nuolatinį džiaugsmą.
Palaiminti visi, kas lengvina skausmą
ir būna balzamas varguos,
kas žodį paguodai suranda, geras rankas turi.
Nebus dovanota, kas vaiką pravirkdo,
našlaičiu padaro, nusuka uždarbį, užgrobia namus,
negalintį gintis užpuola,
burną užčiaupia, kad šaukt negalėtum,
belaisviu, bepročiu ar vergu padaro.

"Ir niekas neįspės kančios
prasmės, nei galo, nei pradžios,
ir viską saugo paslaptis..." (V. Mykolaitis-Putinas)
Bet kančios nebūtų iš viso,
jei Dievas ir geri žmonės iš jos nesemtų gera
ir neišeitų kaip nugalėtojai,
jei kančia ir skausmu - kaip laiptais -
neliptų žmonės į dangų kaip šventieji.
(Jeigu mes būtume akmeniniai, mediniai, geležiniai,
ir širdies neskaudėtų išėjus iš rojaus...)

Jeigu nebūtų audrų, bėdų ir skausmo,
kažin ar būtų didvyrių ir išminčių?
kažin, ar užtektų mums proto matyti,
kas tūno už tų bėdų, už tų audrų, už to skausmo?
Ar mokėtume mes klausti, stebėti, matyti,
parodyti gailestingą širdį ir geras rankas?
Ar išmoktume būti tvirti ir ištvermingi?

Daugiui bent baimė trukdo blogą darbą,
apkartina nuodėmės saldumą
ir primena, gąsdina - "baigsis blogai".
Dabar mums skausmas neleidžia
užmigti, parduoti, visai pasiduoti.
Dabar mums gėda neleidžia
apsileisti, užsikrėsti, klauptis prieš dievą netikrą.
Dabar mus pati piktoji dvasia
atkrato, atkrečia, gydo ir saugo.
Dabar mums bėdos kasdienės skaudžiai primena,
kad be savarankiškumo, be iniciatyvos,
be turimo turto, be atsakomybės mes galim pražūti.
Dabar perkūnas vėlei trankosi,
kad mes žegnotis nepamirštume.

Velnias tuo ir geras,
kad užmirštas, apleistas tiesas mums vėl primena,
patikrina mūsų jėgas ir kiek mes ištversim,
kelia, siundo, spiria geresniam gyvenimui
arba - - - vedasi tikran pragaran,
kur Tikro Gyvenimo - iš tiesų nėra.

Kur niekas nieko nemyli. - -

Be duonos, sako, gyventi dar galima,
o be džiaugsmo - ne.
Bet tikras džiaugsmas ateina ir būna tiktai tada,
kai keliesi pirmasis - kol kiti dar miega,
kai imi naštą - savą ir pašaukimo -
kaip kryžių, kuris išganymą neša kažkam konkrečiam,
kai prakaitas plauna, nuovargis saldina,
kai keliai sulinksta ir rankos nutirpsta,
kai išmintis įsitempia visa, širdis nepaiso jėgų,
kai nepamato ir nepadėkoja niekas
vakarą gilų einant paskutiniam į kuklų guolį...

Bet neparagavusiems ir nežinantiems šitokio džiaugsmo
pasisiūlo lengvas, pigus ir trapus malonumas -
kaip močiutės paglostymas, kaip mamos saldainis,
kaip neužtarnautas pagyrimas, kaip žavus
nepatirto pasaulio gundantis šydas šilkinis,
kaip svaigus, užmarštin skandinantis vynas,
kaip kvapą užimantis pažadas "būsi kaip Dievas"...

Malonumą sukūrė Dievas,
kaip nemokamą priedą tenai, kur be galo sunku.
Malonumą nuo pareigų atskirti pamokė velnias,
lengvai ir greitom apmokėdamas rožiniais jausmais
už "visiškai nereikalingus" protą ir valią,
o ryte palikdamas sudžiūvusius lapus
ir kaukiantį nykų rudenio vėją - - -

...teisingai: be džiaugsmo gyventi neįmanoma,
bet malonumai džiaugsmo neduoda ir jo neatstoja.
Džiaugsmas - vakarinė viešnia, kai visą mielą dieną
buvo darbuotasi iš peties ir širdį įdedant.

- Ar gyvybė yra brangiausias dalykas,
už kurią verta atiduoti ne tik pinigą,
o ir garbę, sveikatą, sąžinę ir tikėjimą,
visus draugus ir priešus, -
kad tik pats gyvas liktum?
Dėl kurios gal galima lipti kitų nugarom, irtis alkūnėm,
išplėšti duoną iš kito rankų, kitam perkąsti gerklę,
išduoti vakarykščius draugus, atsižadėti Dievo?
Kurią reikia saugoti visomis išgalėmis
ir nepaguodžiamai verkti,
kai ji silpsta, nyksta ir baigias?

- Tokiam, kuris tiki, kad ji baigias
su paskutiniu atodūsiu, su paskutiniu žvilgsniu,
su paskutiniu kąsniu, su paskutiniu grobiu,
tokiam - aišku - **gyvybė yra brangiausias daiktas.**

- Tokiam, kuris nepadarė nieko gera,
skriaudė visus, o nemylėjo nieko,
kuriam baisi atlyginimo ir grąžos diena,
tokiam gyvybė, nors brangiausia, **yra bevertė.**

- O žmogui, kuris tiki, kad bus Tęsinys,
kad dygs, kad augs ir žydės pasėti grūdai,
kad reikės atiduoti skolas ir užlyginti duobes,
tokiam gyvybė - tiktai galimybė kasdieną kurti ateitį,
papuošti dabartį, palikti praeityje tokius pėdsakus,
kurie maloniu saldumu ir teisingumo sąmone
užlietų pažvelgus,- kai saulė leidžias,
matai išvarytas tiesias vagas visą dieną dirbus.

- Už gyvybę brangiau prasmė, meilė ir auka,
ir propter vitam vivendi perdere causas -
už gyvenimą gyvenimo prasme užmokėti - neverta!

Užspaudžiam akis, pašarvojam, atgiedam,
užpilam saują žemės ant karsto duobėje -
"tai viskas?"- "taip, viskas..."

Lyg ir viskas: nebėr žmogaus čia, žemėje,
nebus tarp mūsų, nebedirbs kartu,
nebemylės, nebesikeiks, nebeužims vietos...

NE VISKAS!
Išnešam žmogų į kapus, bet jis liks
kaip gyvas namuose, atminty.
Kiekvienas daiktas primins - tai jo,
atrodys -"rasiu parėjęs", girdėsis - lyg šauktų vardu,
sapnuosis, vaidensis, ateis - kaip gyvas.
Gyvens kaip priekaištas - kam nemylėjau iki galo,
gyvens kaip skausmas - nemokėjom gyventi, drauguži...

NE VISKAS!
Jam, peržengus mirties mįslingą slenkstį,
reikės atsistoti Dievo Teisme - nuogam,
be titulų, pagražinimų, be užtarėjų, vienam,
tik su kraitele, iš savo gerumo nupinta, rankose
ir peržiūrėti iš naujo, iš šono visą savo gyvenimą,
kad ištarmę paskelbtų pats sau,
tik Dievo lūpomis.

Gyventi vėl reikės toliau,
nes mes - ačiū Dievui - nemarūs.
Laimingi ar vargingi - tai priklausys nuo mūsų...

Mirtis apvainikuoja gyvenimą.
Išeina siela iš mirštančio žmogaus
ir paskutiniu gestu suformuoja žmogaus veidą -
todėl mirusieji atrodo laimingi, besišypsantys,
kietai sučiaupę lūpas, nuliūdę, nelaimingi -
ir uždeda vainiką ant mirusiojo galvos:
iš rūtų, ąžuolo ar laurų lapų, iš dilgėlių ar virkščių.
Padėkoja kūnui, jei kantriai jis nešė gyvenimo naštą,
ar prakeikia, jei buvo grandinėm,
liūnu, nepavaromu slunkium ar juodu voru,
sąžiningai atlikusiu tik vieną darbą:
marinti, gesinti, apnarpliot, uždusint...

Nedingsta niekas, ką mes gyvendami padarėm,
nes viskas sugula kaip medžio rievės mumyse,
ką mes pasakėm, sukūrėm, sugriovėm,
ir jokių vilčių nėra, kad pradingsim mes patys
(kai kam tokios viltys visai ne pro šalį būtų...).
Nepataisoma, neišbraukiama viskas,
kas buvo gyvenime,
kas buvo, dabar - amžinai y r a.

Susirenka prie karsto visi -
verkiantys, dovanojantys, keikiantys - ir jų malda,
dovanojimas ar keiksmas dabar siekia dangų.
Pilnas ramybės dangus laukia pavargusių.
Pilnatvė pripildys visus gerus ir šventuosius.
Ir griežimas dantimis - visus apsigavusius.
Angelų draugais reikės būti visiems geriesiems.

Ir visa tai - ne pamaldi fantazija, O TĘSINYS TO,
KAS BUVO ŽEMĖJE GYVENANT.
Tęsinys pas Dievą arba labai toli nuo Jo -
tenebrae exteriores -Tolimi Atšiaurūs Pakraščiai.
MIRTIS - VAINIKAS.

Pabaiga

Mes niekad nieko nepabaigsim ir neišbaigsim -
mąstant sušvinta nauji pasauliai ir nauji akiračiai.

Dabar k v i e t i m a s

Praeinat, praplaukiat nesustodami ir nepažiūrėdami -
ir lieka šalia kelio nepaliesti tokie gaivūs šaltiniai!
Sustojat, pažiūrit - nuostabi, jauki, miela bažnytėlė -
pakvimpa vaikyste, močiute ir sudužusiom pasakom...
Pabūnat prie durų, toli nuo altoriaus, prieangy,
kur kadaise stovėdavo nusidėjėliai ir muitininkai -
nesuprantamas, tolimas, nepasiekiamas stebuklas:
"ne man tas pasaulis sukurtas".

Ateinat retkarčiais - Kalėdų Naktį,
suvalgę lietuviškas Kūčias už vieno stalo -
Velykų Rytą, skambant varpams
ir einant aplink bažnyčią,
kai laukia velykinis stalas, suruoštas motinos rankom.
Gal skubi išpažintis ir Komunija
kamšaty nesušildo širdies.
Ir skverbiasi pagunda, ir graužia kinivarpa sielą:
paseno Bažnyčia, liko kažkur šalia kelio,
negali nieko Bažnyčia, negali nieko Dievas...

O galgi ateikit arčiau. Kūnu ir siela.
Ir paragaukit visko, ką dalija Bažnyčia.
Tik suvalgyta duona pavirsta mūsų kūnu.
Tik išgertas vanduo numalšina troškulį.
Tik išgertas vynas uždega kraują.
Tik pilna krūtine įkvėptas oras
leidžia pajusti - "gyvas esu!"

Ateikit ir apsivalykit, jeigu purvina sieloj.
Ateikit arčiau prie Šaltinių - Bažnyčion visai.
Pabandykit pabūti su Kristumi.

Atsisuko Jėzus ir paklausė vyrus: "Ko ieškot?"
"Mokytojau, kur gyveni?" "Ateikit ir pamatysit".
"Mes radome Mesiją",- pasakė Andriejus Petrui
(plg. Jn 1, 38-41).

Tikiu: a t s i r a s V i s k a s. Tik ateikit:
PARAGAUKIT IR PABANDYKIT
GYVENTI Š I T A I P.

MINTYS HOMILIJOMS

1 Advento sekmadienis Mk 13, 33-37

Budėkite!

Senesnieji atsimename Vilniaus radijo šauksmus: "Dėmesio! Dėmesio! Atskrenda priešo lėktuvai!", atsimenam karo metų oro pavojaus sirenas, atsimenam pavasarinius potvynius, kai tiltai ir namai treškėjo kaip vaikų žaisleliai. Ir visi esam gavę skaudžių laiškų ir telegramų, buvom alkani ir nustumti; bėdos, nedraugai ir mirtys beldėsi į mūsų namų duris. Atsisveikinom nemanydami, kad matomės paskutinį kartą, ir laukdami ne mielą svečią, o nelaimę esam sulaukę...

Ramybės nors vieną dieną, ramybės nors vieną naktį labai norėjosi, bet jos nebuvo, ir bus ji turbūt tiktai danguje.

Nieko nėra tikro ir amžino žemėje: nei taikos pasaulyje, nei garantijų gyvenime, nei užtikrintos laimės ar pasisekimo.

Todėl ir budėti būtinai reikia: atvirom akim, atvira širdim, viskam pasiruošus. Pasirengus viską atiduoti ar perduoti į kitų rankas.

Mūsų sunkumais ir neramumu daug kas naudojas. Ir velnias siūlo nuodų taurelę: "Užsimirši, nejusi, ir bus lengviau", ir neviltis: "Ko stengies ir ko plėšais?! Vis tiek viskas veltui!" Deja, aklumas ir žudymasis - ne išeitis.

Ramybės gali duoti tiktai tikėjimas - yra Dievas, ir atsiras žmonių, galinčių ir norinčių padėti. Tik viltis - neapleis Dievas, ir pats, ką galėsiu, darysiu. Kad ir skęsiu, tai ne bedugnėn ir ne pragaran, o į Dievo rankas. Tik meilė ir mano gerumas bus visada su manimi, bus mano atrama!

"Budėkite!"- "Budim, Viešpatie! Budim! Laukiam! Ateik!"

Nekaltas Švč. M. Marijos Prasidėjimas (12.08)

Lk 1, 26-38

Ir Jo Karalystei pabaigos nebus

Dabar - kai yra Bažnyčia - mes tikim Dievą ir žinom Jo stebuklus, mes žinom, kas buvo Jo Motina ir kokiomis malonėmis Dievas apdovanoja ir apsaugo savo išrinktuosius, o tada ar galėjo Marija kam nors pasisakyti, pasidžiaugti: "Pas mane buvo Dievo angelas - aš laukiuosi Dievo Sūnaus ir esu Jo Motina?" Tada Ją supo paprasti žmonės, globojo gerasis Juozapas, vargino kelionė į Betliejų ir į Egiptą, skaudino ir guodė piemenų, karalių ir kunigų žodžiai. Tada Ji matė augantį Sūnų ir visiškai išeinantį iš namų; paskui Ji matė Petrą ir Jokūbą, Joną ir Judą, pagarbą ir patyčias. Tada Ji lydėjo Sūnų kryžiaus keliu ir stovėjo po kryžium... Ir viskas buvo baisiai aišku, ir viskas buvo visiškai neaišku... Širdis kalbėjo viena, o akys matė visai ką kita.

Pagarba ir džiaugsmas yra vakaro svečiai ir atliktos pareigos vaisius.

Kai Marija tapo naujosios Bažnyčios širdimi, kai aplink Ją pradėjo suktis naujasis gyvenimas, tada šventasis Lukas atėjo rūpestingai išsiklausinėti: "O kaipgi buvo iš pradžių?" ir aprašyti Apreiškimo dienų. Tada išaiškėjo, ką sakė angelas, ką atsakė Marija, ką giedojo tą Kalėdų naktį angelai ir ką atnešė karaliai.

Ką apie Mariją daugelį amžių visa Bažnyčia giedojo ir skelbė, kad Ji be kaltės nuo pat pradžių,- tai 1854 metais Romos Vyskupas tarė žodį.

O Dievo angelas pačioj pradžioj sveikindamas buvo pasakęs: "Sveika, Malonės Pilnoji!"

2 Advento sekmadienis Mk 1, 1-8

Tyruose šaukiantis balsas

Aplink mus tūkstančiai balsų - žmonės ir žvėrys, draugai ir priešai, Dievas ir pagundos, čia pat ir už jūrų marių. Linksmindami, mokydami, guosdami, įsakydami. Vienų išsižioję klausom, nuo kitų ausis užsikišam. Vienų laukiam, kitų bijom. Vieni čiulba, kiti grūmoja. Visko prisiklausom.

Ir kiek žmonių žuvo, prapuolė už tai, kad klausė.

Ir kiek žmonių žuvo, prapuolė dėl to, kad neklausė ir nepaisė.

O yra balsas kiekviename iš mūsų, vidinis, mūsų sąmonės, mūsų sąžinės balsas. Tyloje, maldose, vienumoj, susikaupus jį visada galima išgirsti. O kas moka sugrįžti į save, tas ir turguj būdamas, nuolatiniam šurmuly gyvendamas, tą vidinį balsą girdės.

Jis visada paragina ir sudraudžia. Perspėja "patylėk!" ir sutramdo "gana!", sudraudžia "bus blogai!" ir liepia "kelkis ir eik!", suramina "bus gerai!" ir įsako "vis tiek už tave niekas nepadarys, vis tiek reikės!"

Va, šito balso reikėtų išmokti pasiklausti ir pasiklausyti. Kad neskambėtų jisai negirdimas kaip dykumoje, neprišaukiantis manęs kaip kurčio...

3 Advento sekmadienis Jn 1, 6-8. 19-28

Jis atėjo paliudyti Šviesos

Prancūzų rašytojas Fransua Moriakas (François Mauriac) savo knygoje "Ką aš tikiu" rašo: "Gimiau Prancūzijoje, katalikiškame krašte, geroje tikinčioje šeimoje, ir tikėti Dievą man buvo savaime suprantamas dalykas, buvo natūralu, beveik įgimta. Kitaip nė negalėjo būti".

O kiekai žmonių tikėjimas ir Bažnyčia buvo neatrasti tolimi kraštai, malda ir pamaldos nesuprantama kalba. Jiems reikėjo žmonių, kad šie ne tik padėtų atrasti tuos tolimus kraštus, bet ir atvesti į Bažnyčią, pakrikštyti ir stiprinti šitame kelyje. Reikėjo žmonių, kad Evangelija ir altorius galėtų prabilti, išpažintis ir Komunija patraukti, Švenčiausioji Motina ir šventieji - sužavėti.

Kokie nuostabūs geradariai yra tie žmonės, kurie atveria akis, parodo Šviesą ir pavedėja prie Jos! Ir kokie niekšai yra tie, kurie užgesina Šviesą ir suklaidina jaunuolį! Niekas negalės pasiteisinti: "Nežinojau nė pats! Buvau suklaidintas ir priverstas! Bijojau!" Tai reikėjo tylėti ir sakyti: "Nežinau". Mokytojas ir kunigas privalo žinoti! Kas ranką ištiesia, kelią rodydamas, tas privalo žinoti ir savimi atsakyti už žinias!

4 Advento sekmadienis Lk 1, 26-38

Tu pradėsi ir pagimdysi Sūnų

- Kiek pasaulyje moterų?
- Daugiau kaip 50 procentų.
- Kiek moterų dirba ligoninėse, mokyklose, vaikų darželiuose, buitiniam aptarnavime?
- Turbūt daugiau kaip 90 procentų.
- Kiek moterų šiokiadienį bažnyčioje?
- Beveik vienos moterys.

- Kiek moterų išlaiko šeimą, uždirba duoną ir iš tikrųjų yra šeimos galva?
- Labai daug!
- Dar yra kraštų - labai nedaug! - kur moterys yra uždarytos, bet pas mus viešpatauja moterys.
- O kiek tokių moterų kaip jų sesuo Marija?

Vilioti, svečius priimti ir pavaišinti - moterys moka. Vienos moteries išvaryto vyro laukia dešimt moterų. Bartis, graužtis, priekaištauti, valdyti, gudrauti, "pamokslus" sakyti - moka. O mylėti? Aukotis? Neklysti? Neklaidinti? Mylėti gyvybę? Auginti ir auklėti? - ne visos, ne visada!

O Marija visus didžiuosius stebuklus mūsų pasaulyje daro!

Gal visoms mūsų moterims reikėtų, į Mariją meldžiantis, ne "gelbėk", "užtark" prašyti, o "padėk man būti tuo, kuo Tu buvai: padėk pradėti ir auginti GERA".

KALĖDOS

Lk 2, 1-14

Šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas

Sveikinam šventas Kalėdas švenčiančius...

Keturi klausimai:

1. KADA GIMĖ KRISTUS? - Juodžiausią naktį. Ne, ne tą naktį, kuri skiriama poilsiui, bet buvo tokie laikai, kai kareivis - viskas, o darbininkas - niekas; kai durtuvas - viskas, o žmogus - niekas; kai imperatorius - viskas, o Dievas - niekas. Tokią naktį Kristaus - Šviesos būtinai reikėjo!..

2. KUR GIMĖ KRISTUS? - Tvartelyje. Ten, kur nakvoja gyvulėliai... tai nebaisu. Bet baisu, kai sąlygos ir aplinkybės su žmogumi padaro visa, ką nori. Kai aplinka daro žmogų ir vilku, ir pranašu... Su Kristaus gimimu

prasidėjo nauja era žmonijos istorijoje: ne sąlygos dabar žmogų lems, o artimumas su Dievu.

3. IŠ KO GIMĖ KRISTUS? - Iš Dievo Dvasios ir iš Mergelės Marijos. Gimsta daug kas iš neapykantos, iš užnuodytų šaltinių, iš žaidimų ir būna tikra Dievo rykštė. Tik tai, kas gimsta iš Dievo ir iš gero žmogaus, gali būti gera.

4. KAM GIMĖ KRISTUS? - Įstatymai ir paklydimai, baimė ir bausmės jau buvo parodę savo bejėgiškumą ir buvo pakankamai apkartinę žmogaus dalią, todėl Kristus ir gimė, kad pasakytų ir parodytų, kur žmogaus gyvenimo prasmė ir laimė, ir kaip reikia gyventi žemėje.

Todėl linkėjimas eiti į Šviesą, priklausyti nuo Dievo, bendradarbiauti su Dievu ir gyventi Dievuje - ir yra Kalėdinių sveikinimų esmė.

Šv. Stepono šventė (12.26) Mt 10, 17-22

Kas ištesės iki galo

Nėra dviejų kariaujančių pradų: Dievas - velnias. Šmeižia mus, kai skelbia, jog krikščionybė pripažįsta du pradus. Dievas yra Vienas, Pirmasis, Viskas, o velnias savaip tarnauja Dievui, Tam Vienam Pradui. Bet blogis yra tikra, baisi ir galinga realybė.

Ir šitoj lemiamoj kryžkelėj - pas Dievą ar tolyn nuo Jo - mums dažnai atrodo, kad velnias nieko nedraudžia ir nieko nereikalauja, o Dievas visko reikalauja, viską draudžia ir nieko neduoda...

Taip tik atrodo.

Jei žmogus pasirenka kelią tolyn nuo Dievo, tai, kol velnias nedraudžia, kiek skausmo pridarom! O paskui uždraudžia daryti gera. Kol velnias nieko nereikalauja, mes nueinam per toli, o paskui - kelio atgal nebėra...

Taip, Dievas daug reikalauja, daug ką uždraudžia. Bet visa, ko Dievas reikalauja, yra būtina, kad žmogus žmogumi būtų. Visa, ką Dievas draudžia, yra iš tikrųjų bloga ir pražūtinga. O ar Dievas tikrai nieko neduoda? - Tai iš kur visa, ką mes turime? Negi mes patys susikūrėme? Jeigu būname ką nors gavę iš Piktojo, oi kaip apkarsta ir degina rankas...

Šitoj lemtingoj kryžkelėj Steponas pasuko keliu pas Dievą, todėl mušamas ir užmušamas sakė: "Aš matau atvirą dangų".

Šventosios Šeimos sekmadienis Lk 2, 22-40

Juozapas ir Marija nunešė Kūdikį paaukoti Viešpačiui

Ar pagalvojote: "Kodėl mes gyvename kartu?" - "Taip jau išėjo - aš tave mylėjau - tu buvai mano svajonė ir idealas"... O kiek žmonių gali pasakyti: "Tave man paskyrė pats Dievas!"

Jei vaikas paklaustų: "Mama, iš kur aš atsiradau?", - ar sumotumėte savo vaikui atsakyti: "Tave man padovanojo Viešpats Dievas?"

Kai matot savo vaikučius augančius, ar pagalvojate: kas jiems turi įdiegti elementariausias tiesas ir pirmuosius įgūdžius daryti gera? - Mokytojas, kunigas, gatvės draugai, turi pats susirasti? - Svarbiausias tiesas ir įpročius visam gyvenimui turi įdiegti tėvai!

Kas turi vaiką vesti į bažnyčią parodyti visa, kas joje yra, išmokyti melstis, giedoti; išmokyti atsiprašyti suklydus, privesti prie Dievo Stalo, įtraukti į krikščionišką gyvenimą namuose, žmonėse? - Kunigas? Močiutė? Ateistai? - Vesti į bažnyčią reikia tėvams.

Šeimoje gyvenant, reikėtų it maldą kasdienę kartoti šią mintį: "Mes gyvenam kartu ne tam, kad savo teisybės ieškotume, ne tam, kad valdytume ar tarnautume, - aš tave suradau ir pasiėmiau, kad tau su manimi būtų gera gyventi".

Švč. Mergelė Marija, Dievo gimdytoja. Naujieji metai (01.01) Lk 2, 16-21

Jie susiieškojo Mariją ir Juozapą su Naujagimiu

Naujuosius metus - kaip ir kiekvieną naują dieną - sutinkam visi kaip nuostabią Dievo dovaną ir kaip garbingą dievišką pareigą. Dievas mums leidžia dar gyventi pasaulyje ir juo pasidžiaugti; Dievas, pasitikėdamas mumis, mums patiki savo pasaulį.

Deja, kaip dažnai mes nemokam nei pasigėrėti Dievo dovanomis, nei jomis pasinaudoti Dievo ir mūsų džiaugsmui ir save pasmerkiam, apkaltinam, kai jos mūsų gyvenimo vakare jau slysta iš mūsų rankų: "Nemokėjau gyventi, ne tai mylėjau..."

Deja, Naujųjų metų viltys dažnai susijusios su netikrumu - "ką Naujieji metai atneš?", su laukimu iš kitų rankų - "kas man laimės atneš tą trokštamą trupinėlį?"

O Dievas mums davė negailėdamas, duoda ir duos, - imkime kaip iš Tėvo rankų, naudokimės, skonėkimės, grožėkimės, matykime, jauskime, juskime.

Viskas - net ir skausmas, išbandymai yra skirta mums: mūsų mokslui, mūsų gerumui, mūsų ištvermei padidinti.

O Dievas viską atidavė mums, pasitikėdamas, kad mes, nesidairydami pagalbos iš kitų, nelaukdami stebuklų iš dangaus, savo išmintimi, savo širdimi ir savo rankomis kursime mūsų žemėje Dievo karalystę.

Kristaus apsireiškimas - Trys Karaliai (01.06) Mt 2, 1-12

Kur turėtų gimti Mesijas?

Mokslas yra be galo brangi vertybė. Į visas mokslo šventoves įeinant, reikia palenkti galvą ir nusiimti kepurę. Ir kiekvienas mokytas žmogus yra didelis turtas. Mokslo knyga yra didelė brangenybė, ir mokslinė patirtis - švyturys praktinei veiklai. Pagrįstai galime didžiuotis ir privalome pagerbti visa, ką pasiekė žmogaus protas ir žmogaus genialumas.

Bet ar mokslas viskas? Ar mokslas atsako į visus klausimus, ar atskleidžia visas paslaptis? Ar nėra sričių, kur mokslas tikrai bejėgis? Ar mokslas nėra prisidėjęs prie žiaurumo, tuštybės ir baisių klaidų? Nemokytas žmogus niekada tiek gera nepadarys kaip mokytas, bet ir bloga tiek nepadarys kaip išsimokslinęs...

Ne viskas yra mokslas, ką mokslo vardu vadiname. O ir spėlionės, ir teorijos, ir paprasčiausi norai buvo mokslais vadinti. Ir kiek elementarių klaidų buvo mokslo vardu skelbta! Šalia mokslo yra ir daugiau labai brangių vertybių - tikėjimas, žmoniškumas, dora. Be mokslo žmonių, yra ir daugiau mums brangių ir šviesių švyturių: pasiaukoję, ištvermingi, tyri, šventi žmonės. Nieko nėra mūsų pasaulyje, kas būtų vienintelis ir nepavaduojamas, - tik Dievas!

Kristaus Krikštas Mt 3, 13-17

Staiga Jam atsivėrė dangus

Krikštas yra labai daug. Kai krikštijasi suaugęs, viskas būna apgalvota, apsvarstyta, nutarta ir padaryta - noriu būti Dievo vaikas, noriu priklausyti Dievą tikinčiųjų Bendrijai, noriu turėti krikščionišką vardą, noriu gyventi klausydamas Dievo, noriu gauti ir daugiau Dievo malonių. Krikštas tuomet būna pagrindinis posūkis žmogaus

gyvenime: apsisprendimas, su kuo gyvensiu, paskui ką seksiu, kaip gyvensiu, ko tikiuosi pasiekti gyvendamas. Krikštas - tai noras būti švariam - laisvam nuo buvusių - visos žmonių giminės bendrų ir galimų nuodėmių. Krikštas yra esminis nutarimas - už visa teigiama gyvenime. Kai krikštijamas kūdikis, už jį tą sprendimą daro jo tėvai ir krikštatėviai - tikinčiųjų bendruomenės atstovai.

Kartu krikštas yra be galo mažai: kaip aguonos grūdelis, kaip beveik neįžiūrimas daigelis grūde, kaip kukliausia pradžių pradžia, kaip gražutis troškimas, kaip gerų tėvų gera svajonė savo vaikui palinkėti gerosios dalios, kaip gležni lapeliai ankstyvą pavasarį, kai dar bus šalnų, lietų ir vėtrų, kai dar bus kojų, sutrypti pasiruošusių, kai dar bus rankų, išrauti ištiestų...

Tegu žino tėvai ir krikšto tėvai, kad kunigas kūdikį krikštija tik tada, kai tvirtai tikima, jog jie tikrai stengsis, kad šis kūdikis išaugtų geras žmogus ir tikras krikščionis.

II eilinis sekmadienis Jn 1, 29-34

Štai Dievo Avinėlis

Kodėl šventasis Jonas Jėzų pavadino Avinėliu?

Kodėl kunigas atsisuka į žmones su Ostija ir sako: "Štai Dievo Avinėlis?"

Kodėl daugelyje mūsų bažnyčių ant didžiojo altoriaus yra mažo avinėlio figūra, kaip Kristaus simbolis?

Rytų kraštuos, kur gimė ir gyveno Kristus, piemuo - tai suaugęs, atsakingas ir rūpestingas asmuo, o mažas avinėlis - mylimiausias gyvulėlis. Reikėjo svečiui brangios dovanos - ji buvo avinėlis. Reikėjo Dievui vertos aukos - ji buvo avinėlis. Norėjo kas kam meilę parodyti - dovanojo avinėlį.

Kai mes - nuo šventojo Jono laikų - apie Jėzų Kristų sakome "štai Dievo Avinėlis", išpažįstame, kad Jis yra patinkanti Auka Dievui už mūsų visų nuodėmes, kad Jis yra tas, kuris mus moko gyventi ir parodo, kaip reikia gyventi. Kad Jis yra Tas, kuris skelbia, jog meilė Dievui ir žmogui yra pagrindinis įstatymas, darantis didžius stebuklus žemėje. Kad Jis yra Tas, kuris moko kentėti, o ne kankinti, aukotis, o ne reikalauti, surasti, o ne išbarstyti, sugrįžti, o ne klaidžioti...

III eilinis sekmadienis Mt 4, 12-23

Žmonės, gyvenantys tamsybėse,
dabar pamatėte ateinančią šviesą

Izraelio tautos dvasinio ir politinio gyvenimo centras buvo Judėja. Čia buvo sostinė Jeruzalė, čia buvo šventykla, čia gyveno vyriausieji kunigai, aristokratai, fariziejai, Šventojo Rašto žinovai. O Galilėja buvo provincija, paprasta liaudis, tamsuoliai, visų negandų kryžkelė. Ir Kristus savo veiklą pradėjo Galilėjoje - pirmi pamokymai, pirmi stebuklai. Pirmiausia Galilėjoje pasirodė užtekėjusi Dievo Šviesos Saulė.

Bėgimas iš namų, bėgimas iš šeimos, bėgimas į centrus, bėgimas į miestus nuskurdina mūsų tėviškes. Šitaip mes skriaudžiame savo tėvynę, šitaip prapuola talentai tarp kitų talentų.

O Kristus pradėjo nuo liaudies, nuo paprastų eilinių žmonių. Ir Kristaus gimimas buvo apreikštas pirmiausia liaudies žmonėms. Ir artimiausius bendradarbius Kristus pasirinko iš Galilėjos žvejų.

Paprasti žmonės greičiau kaip kiti suvokia ir priima Tiesą ir Gerumą, ir tos Tiesos ir Gerumo jiems labiau reikia kaip kitiems. Ir tų užtvarų mažiau, kad Tiesa ir Gerumas juose apsigyventų.

IV eilinis sekmadienis Mt 5, 1-12

Palaiminti...

Skaitom tuos aštuonis Kristaus Palaiminimus, klausom jų, juos Kristaus konstitucija vadinam, žavimės ir ..., ko gero, netikim jais. Nes, atvirai kalbant, jie atrodo nerealūs, neįvykdomi. Taip negali būti ir niekada nebus.

Mums atrodo: palaiminti ne vargstantys, o turintys! Ne švelnūs, o tie, kurie su priemonėmis nesiskaito! Ne verkiantys, o besidžiaugiantys! Ne alkanieji, o sotūs ir pertekę! Ne gailestingi, o griežtieji ir širdies jautrumo nepaisantieji! Ne tyrieji, o nepakliūvantys! Ne taikingieji, o nugalėtojai! Ne kenčiantys, o išvengiantys kančios!

Neapsirikim: tai tik taip atrodo! Kristus kategoriškai pasakė: "O jūs būsite tokie! Tokie, kuriems atvira Dangaus Karalystė!" O į laimę kito kelio nėra. Nesusigundykit, trumparegiškai nepasukit apgaulingu keliu, nesusiviliokit vienadieniais pažadais. Tik ištikimybė Tiesai, ištikimybė sąžinei gali padaryti žmogų amžiną ir laimingą. Vargo nebijojimas, švelnumas, jautrumas, gėrio troškimas, gailestingumas, skaistumas, santaika, drąsumas žmogų daro žmogumi ir tai tikru žmogumi.

Ir nepavydėkim vienadieniams laimingiesiems. Jie nėra laimingi. Kas verkti, kentėti, ištverti, susivaldyti, užjausti nemoka, tas tikras vargšas.

Kristaus Aukojimas Lk 2, 22-32

Deganti žvakė - krikščioniškojo gyvenimo ženklas

Todėl degančią žvakę įteikiam pakrikštytam žmogui. Dega žvakės krikščionių pamaldose bažnyčioje. Degančią žvakę gauna naujas krikščionis per krikštą, vienuoliai per įžadus. Uždegtą žvakę palaikom mirštančio rankoj. Prie mūsų mirusiųjų karstų deginam žvakes, o Visų

Šventųjų vakare mūsų kapinės tiesiog skęsta degančių žvakių mariose.

Deganti žvakė - šviesos ir šilumos simbolis, tiesos ir gerumo ženklas. Pati gražiausia prasmė: skleisdamas šviesą bei šilumą, - sudegi pats. Ir tą šviesą bei šilumą negailėdamas skleidi iš savęs. Kol švieti ir šildai, tol krikščionis esi. Užgeso teisumas, užgeso gerumas - užgeso ir krikščioniškumas. Nėra nieko kito, kuo galėtum savo krikščioniškumą įrodyti ar parodyti.

Kitų ženklų, labiau parodančių krikščionybės esmę ir dvasią, nėra. Tik deganti žvakė. Todėl, įteikdami degančią žvakę ką tik pakrikštytam kūdikiui, paprašome tėvus saugoti šią žvakę, kad ji degtų vaikučio rankoje Pirmosios Komunijos dieną ir kad pats vaikutis užaugęs būtų kaip šviečianti ir šildanti žvakė!..

V eilinis sekmadienis Mt 5, 13-16

Jūs - druska, jūs - šviesa!

Kadaise žodis buvo šventas. Pasakyta, vadinasi, bus padaryta. Parašyta, vadinasi, taip ir yra. Šventas Jonas net Jėzų vadino Dievo Žodžiu.

Nusivylėm dabar žmonėmis ir žmonių žodžiais. Per daug mus apgaudinėjo, per daug mums jie žadėjo, per daug netesėjo. Nebetikim, kas ką sako, ir net klausyti nebenorim. Pasakyta - tai dar ne viskas. Parašyta - tai dar greičiausia šitaip nebuvo. Pažadėta - tai tikriausiai nesulauksim.

Dabar ne žodžių klausom, o žiūrim - kas tu esi ir ką tu darai. Nes žodis išniekintas pasidarė.

Todėl Kristus ir Bažnyčia nori, kad mes būtume patys negendantys ir kitų negadinantys. Kad būtume patys šviesūs ir kitiems šviestume. Druska ir šviesa.

Visuotinę panieką ir visuotinę pajuoką dabar sukelia pasakymas: "Klausyk, ką sakau, o nežiūrėk, ką darau". Mokančių ir meluojančių vis daugėja, o darbininkų ir darančių vis mažėja. Kartu - suprantančių ir žinančių daugėja, o naivuolių ir pasitikinčių - mažėja.

Iš darbų mes neklysdami sprendžiame apie kitus. Iš mūsų darbų teisingai nusprendžia kiti apie mus.

VI eilinis sekmadienis Mt 5, 17-37

Jeigu jūsų teisumas nebus tikslesnis...

Dievas kiekvienam žmogui davė sąžinę. Sąžinė perspėja ir tada, kai niekas nemato ir nedraudžia. Sąžinė paragina ir tada, kai visi tyli ir niekas neparagina. Sąžinė pradžiugina ir tada, kai niekas nepagiria, niekas neatlygina. Būna, kad žmogus sąžinės neklauso, ją neigia, bet ji niekada nenutyla.

Tiems, kurie sąžinę niekina ar jos neklauso, buvo sukurti įstatymai. Įstatymas - tai ta pati sąžinė, tik juodu ant balto parašyta, o žmogui, gyvenančiam pagal sąžinę, ir be įstatymų aišku.

Įstatymais didžiuojasi visi juos leidžiantys, bet jie niekada negali numatyti ir tvarkyti gyvo, verdančio, bėgančio, vis naujo gyvenimo. Įstatymų gausumas išduoda žemą visuomenės dorinį lygį, įstatymų griežtumas moko išradingumo, kaip juos apeiti.

Todėl Kristus ir reikalavo ne su įstatymais kovoti ar juos niekinti, o savuosius prašė būti jautrius, būti tikrus, būti tokius - kaip reikalavo ne įstatymo paragrafas, o paties Dievo duotas balsas žmogaus viduje!

VII eilinis sekmadienis Mt 5, 38-48

Jūs būsite tobuli

Visi sutariam, kad įsakymas "būkite tobuli - mylėkite priešus" yra tikrai dieviškas, bet ir mes patys manom, kad jis yra neįvykdomas, ir kiti iš mūsų tyčiojasi, kad visuotine meile mes norime sulyginti geruosius su blogaisiais...

O tos visuotinės meilės esmė - ne tai, kad Dievas reikalautų nusileisti ar pataikauti blogiui, lygiai traktuoti gera ir bloga. Visuotinė dieviška meilė reikalauja nepasidaryti tokiam, kurio mylėti nagalima būtų, nepavirsti tokiu kaip anas - skriaudžiantis, plėšiantis, varginantis. Reikalauja į vadinamąjį priešą pažvelgti Dievo akimis - tegu ir priešai turės duonos ir šviesos. Gal tada jie neplėšikaus ir nebus pikti.

Ne, Kristus nereikalauja savų sulyginti su svetimais, draugų su priešais. Mes tik turim daryti visa, kas nuo mūsų priklauso, kad tų skurdžių ir pavyduolių, tų aklų ir neapykantoj skendinčių būtų mažiau.

Jeigu jau paprastas geras žodis ir blogam žmogui sukelia žmoniškumo jausmus, tai nenuostabu, kad šventų žmonių meilė priešams daro stebuklus.

VIII eilinis sekmadienis Mt 6, 24-34

Negalėsite tarnauti dviem valdovam

pasakė Viešpats, o mes stengiamės tarnauti daugeliui ponų, norime daugeliui įtikti ir patikti. Neriamės iš kailio, nešam dovanų ir aukų, klausom galingesnių; klausom dar ir savų norų, užgaidų. Ir dar Dievui šiek tiek lieka. Bent viduj paslėptos, kad ir neišreikštos, pagarbos. Bent jau nieko neužgauti stengiamės visomis jėgomis. Sunku, labai sunku daugeliui tarnauti, bet stengiamės ir šiek tiek jau išmokom...

O tie, kurie skelbiasi, kad jie niekam netarnauja, dažniausiai jau vergauja stabams, prietarams arba savai žemai prigimčiai.

Kaip būtų gera, kad išmoktume tarnauti tik vienam Dievui ir siektume tik Dievo karalystės!

Ta tarnystė vienam Dievui neištrauktų mūsų iš pasaulio ir iš pareigų žemei, bet mes būtume kitokie, kitaip į pasaulį ir į žemę žiūrėtume, ir rūpesčiai būtų kitokie. Tada ir ramybės būtų daugiau - juk Dievas neapleidžia savųjų. Tada ir vergais ar pataikūnais niekam netaptume - tik gėrio bendradarbiais. Tada, žinoma, daug ko ir kategoriškai atsisakytume - kas tikrai negalima Dievo vaikui.

Šv. Kazimiero šventė (03.04) Lk 12, 35-40

Žiburiai tegu dega jūsų rankose

Buvo ir yra lietuvių tautoje tūkstančiai dorų, tvirtų, šviesių ir teisingų žmonių. Išmintim per amžius pasižymėjo mūsų senoliai, gerumu pasižymėjo mūsų motinos, skaistumu garsėjo mūsų mergaitės, narsumu garsėjo mūsų jaunimas, mūsų visos tautos darbštumu žavėjosi pasaulis. Tik niekas mūsų žmonių didvyriais nevadino, niekas į altorių garbę nekėlė. Ir mes patys niekada nemanėme, kad didvyriai ar šventieji esame. Todėl per šešis krikščioniškus mūsų tautos šimtmečius tik vieną šventąjį - Kazimierą - teturime...

Todėl kad mūsų žiburiai degė ne rankose, o giliai - širdyse. Todėl kad mes ramūs ir tolerantai buvome valdydami, kantrūs, tylūs ir paklusnūs - klausydami. Todėl kad vidinės kultūros mumyse buvo daugiau kaip matomos, išreikštos, išsakytos.

O reikėtų žiburio ir rankoj, ir namuos. Ir nė vieno mūsiškio, kuris vertai kyla aukštyn, nereikėtų su pavydu traukti žemyn. Juk tikrai turim ir šviesių, ir gerų žmonių.

Ir didvyrių, ir šventųjų. Lygiai kaip ir kitos tautos. O gėrio ir šviesos slėpti nereikia, gerumu ir šviesumu pasidžiaugti ir pasididžiuoti galima, verta ir reikia. Dievas neužmirš, bet žemėje žmonės gali užmiršti, jei nebus pasakyta.

Ugdyk mumyse, šventasis Kazimierai, kilnumo dvasią ir padėk ja spindėti!

Pelenų diena Mt 6, 1-6. 16-18

Žinok, žmogau, dulkė esi...

Nenyksta mumyse mintis, kad esame kažin kas. Tebesivaidena mums, kad esame pasaulio centras ar bent geroji jo dalis. Tebesinori, kad mus matytų, gerbtų, mylėtų, mumis rūpintųsi, mus gelbėtų, sirgtų mūsų ligomis. Tebesinori, kad net Dievas tarnautų mums ir paklausytų mūsų.

O šitas priminimas šiandien - "dulkė esi!" - yra labai teisingas ir net šiurpus. Nes dulkės laukia ir dulkės likimas: išnyksi be ženklo, kad esi buvęs kažkuo. Juk tai iš tikrųjų baisu: tik dulkė esi!

Jeigu toks mūsų įvertinimas mus labai užgauna, jeigu norisi šaukti, nesutikti, protestuoti prieš tokį mūsų pažeminimą, jeigu nesinori būti dulke, o trokštama tapti kažkuo, tai - puiku! Gyvybė, dvasia, šviesa, užsidegimas ir iš dulkių gali padaryti nuostabių daiktų, gali dulkes paversti žemčiūgais, žiedais, duona ir žmonėmis!

Dulkė yra ir bus tiktai dulkė. Kad dulkė taptų šiuo tuo, reikia Kažko, ką mes paprastai vadiname Dievu.

I gavėnios sekmadienis Mt 4, 1-11

Ir gundė Jėzų velnias

O gal būtų buvę geriau, jeigu Jėzus būtų paklaūsęs šitų didelių pagundų? Tada duonos ir visokių gėrybių gal būtų buvus pilna žemė ir kiekvieni namai. Gal tada nebūtų buvę badaujančių elgetų ir plėšikų? Nelaimių, ligų ir bėdų nebūtų buvę - nusileidžia angelai iš dangaus ir sutvarko visa. Gal tada Piktasis iš viso nebūtų kankinęs žmonių giminės? Jeigu už pagarbinimą mažą galima būtų gauti neribotą valdžią visose karalystėse (o jau paskui daryti dieviškai gerus darbus!), gal vertėjo nusilenkti pagundai? Karūna gal nebūtų nukritus, dieviškumas gal nebūtų prapuolęs, o veiklai būtų atsidariusios visos durys?

Neapsigaukim! Duonos turintieji dar nebūtinai būna laimingi. Duona be darbo ir be vargo neauga, tai kaip ji galėtų atsirasti dalijimui? Vargas ir darbas daro stebuklus, o ne perteklius!

Nuostabius stebuklus daro žmonės - visi atradimai ir išradimai juk yra stebuklai! - bet be širdies ir be išminties tie stebuklai yra šiurpūs, šalti ir pragaištingi!

Niekas niekada už lankstymąsi karalysčių nedovanoja, tik paklusniu šuneliu paverčia, vergu padaro. Ir velnias - kaip Dievas - reikalauja viso žmogaus ir visiško atsidavimo.

... Iš nuodingų šaltinių teka mirties upės.

Klusnumas pagundai visada suriša pančiais, o laisve apdovanoja tik Atpirkimas!

II gavėnios sekmadienis Mt 17, 1-9

Gėra, Viešpatie, mums čia

Įpratom manyti, kad krikščioniui ar žmogui, gyvenančiam su Dievu, jokių džiaugsmų, jokių linksmybių, jokių "gera" būti negali. Visi malonūs ir linksmi dalykai esą krikščionybės išbraukti kaip nuodėmingi, kaip nepadorūs. Malda, pasninkas, išmalda turį užpildyti visą krikščionio gyvenimą. Nuoboda, liūdnumas, pasidavimas likimui. Pasidžiaugti ir pasilinksminti esą galima tik už krikščionybės, tik tenai, "kur Dievas nemato ir negrūmoja pragaru..."

Netiesa!

"Džiaugsmas parodo, kad šitas vaikas turi švarią sąžinę", - dažnai kartodavo šventasis kunigas Jonas Boskas. "Džiaukitės ir linksminkitės, nes jums paskirtas Dangus", - dar dažniau sakydavo saviesiems Kristus.

Taip, džiaugsmas ir linksmybė yra toks svečias, kuris mėgsta ateiti tik vakare - tik padarius, atlikus, ištesėjus. Vargas tam, kuris malonumą padaro tikslu - žaltvykslės veda tik į pelkes.

Aišku, mes galime naudotis visomis Dievo dovanomis, kurios džiugina žmogaus širdį. Pabrėžiame: "Dievo" ir "džiugina".

Padarius visa, ko laukia iš mūsų Viešpats Dievas, begalinis džiaugsmas užlieja žmogaus širdį. Tai ne pagundų saldumas, kuris greit apkarsta! Būnant su Dievu, visur ir visada gera! Ir džiaugiantis savo gerais darbais, bus visada gera!

III gavėnios sekmadienis Jn 4, 5-26

Dievą pagarbinti galima tik dvasia ir tiesa

Būna žmonių, kurie nieko negarbina. Tik kažin ar galima tokius žmonėmis vadinti?!

Būna žmonių, kurie garbina tik tai, ko jie bijo ar iš ko pragyvenimą gauna. Natūralu, bet ar garbinga?!

Yra pakankamai daug žmonių, kurie Dievą garbina bažnyčiose, kirchėse, cerkvėse, mečetėse, sinagogose... Pasaulinio grožio šventovėse, kaimo bažnytėlėse ar vakare prie savo lovos atsiklaupę... Romoj, Vilniuje, Šiluvoj ar savo namų kertelėje...

Labai gerai, bet ar visada gerai?.. "Girto malda dangun neina", pikto malda Dievo nepasiekia. Melagio lūpos veidmainingos ir negeros rankos veidmainingos - nepriimtinos Dievui. Dievas mato kiaurai, Dievas sveria teisingai, Dievas neapgaunamas ir nesuviliojamas gražiais žodžiais.

Tik dieviška dvasia, gyvenanti žmoguje, ir tik nuoširdūs žodžiai iš teisingai gyvenančio žmogaus širdies gali pasiekti Dievą. Arba tikrai atsiprašantys, apgailintys savąjį nelabumą.

Išsigelbėjimas prasideda nuo vidinio apsivalymo.

IV gavėnios sekmadienis Jn 9, 1-41

Aklas buvo gimęs

Ne tik kačiukai, šuniukai, bet ir žmonių vaikai gimsta akli. Ir žmonių vaikams reikia atverti akis ir pasakyti, "kas čia yra", išaiškinti, "kodėl šitaip yra", atsakyti, "iš kur šita atsirado", ir parodyti, "kam visa tai". Vargas, jei žmogus taip ir gyvena neišsiaiškinęs ir nesupratęs, dar didesnis vargas, jei jis užsipila akis ir protą, kad nematytų ir

nesuprastų. Vargas visokiems mokytojams, kurie kad ir moko, bet neatveria akių arba uždengia jas klaidindami. Vargas, jeigu tik bėda ar skaudus teismo sprendimas praplėšia akis ir per vėlai parodo, kad buvai aklas.

Visų mūsų pareiga - praplėšti akis akliems.

Ne tik akis. Išmokyti, įpratinti patiems keltis ir dirbti, padėti ir aukotis, imtis iniciatyvos ir jausti atsakomybę. Ne tada, kai jaunuolis nebeištiesinamu stuobriu pavirsta, o nuo tada, kai kūdikis "mama" ištaria ir saulę pamato.

Ir tai dar ne viskas. Tegu trokšta tiesos ir tegu nori būti geras. Tegu turi širdį ir niekam nedaro skausmo. Tegu eina tiesiu keliu ir tegu nebijo pakentėti už tiesą. Nes visada bus tokių, kurie juoksis, kritikuos ir pasmerks principinguosius.

Pas mus mokoma daugelio dalykų, bet net mama nebeturi kada pasakyti vaikui: "Vaikeli, būk geras".

Antrasis Atpirkimo žingsnis - į šviesą.

V gavėnios sekmadienis Jn 11, 1-45

Išeik iš kapo!

Yra žmonių, kurie ir gyvendami jau yra mirę.

Kas iš to, kad tas negyvėlis dar gyvena: juk jis jau genda, gadina gyvenimą kitiems ir kliūva visiems. Kad jis jau lavonas. Nors ir pačiame fizinių jėgų žydėjime!

Kas kad kitas žmogus mirė?! O jis tebegyvena savo tiesa, savo dvasia, savo palikimu. Jo dvasia gyvena kiti, jo tiesas kartoja kiti, jo palikimu džiaugiasi daugelis. Gyvena Tenai.

Mirtis nepataisomai baisi tik tiems, kurie tiki, kad su mirtimi baigiasi viskas. Ir negalima žmogui padaryti didesnės žalos, kaip įtikinti jį, jog viskas baigiasi mirtimi.

Mirtis baisi visiems, kai mūsų tikėjimas silpnas, kai širdyje gerumo nedaug, kai nesame padarę to, ką galėjome ir privalėjome padaryti.

Nemiršta, o tik iškeliauja pailsėti visi pavargusieji ir nuskriaustieji.

Nemiršta, o tik pas Dievą iškeliauja visi gerieji, visi šventieji, visi mokėję pasiaukoti.

Dievui nemiršta nė vienas žmogus, todėl taip nedaug žmonių Kristus, gyvendamas žemėje, sugrąžino gyventi vėl žemėje.

Atpirkimas ir yra Amžinasis Gyvenimas.

Šv. Juozapo šventė (03.19) Mt 1, 16. 18-21. 24

Jam angelas per sapną pasakė

Šventasis Juozapas, be jokios abejonės, yra žmogiškojo kilnumo viršūnė.

Jėzus nebuvo jo Sūnus, Marija nebuvo jo žmona. Bet angelo įspėjimu - o gal savo širdies akimis? - jis puikiai suprato, kas tie žmonės, kuriuos Dievas pavedė jo globai ir apsaugai.

Šiandien reikia vėl užakcentuoti, kad jis buvo darbininkas - stalius, žmogus, kuris gamino kasdieniniam gyvenimui reikalingas vertybes, uždirbo duoną ir darbavosi nuo ryto iki vakaro.

Šventasis Juozapas buvo toks, kad juo buvo galima pasitikėti: jis tikrai išgelbės, išsaugos, išaugins.

Šventasis Juozapas buvo toks, kuris visada surasdavo išeitį: neradęs nakvynės Betliejuje, ją surado oloje; vejamas iš tėvynės - pasiekė Egiptą; nenorėdamas susitikti su Erodo sūnumi - apsigyveno Nazarete. Ir darbą susi-

rasdavo, ir duoną užsidirbdavo visur, kad ir svetimam krašte.

Šauktis šventojo Juozapo buvo galima visada - kad ir vidurnakty, - tikrai žinant, jog jis paklausys ir padės.

Šventasis Juozapas buvo toks žmogus, kuris jokio vargo nebijojo: įsakytas kėlėsi ir ėjo! Motina su Kūdikiu ramiai ilsėjosi, jis - budėjo; Motina su Kūdikiu sėdėjo ant asilėlio, jis - ėjo pėsčias dykumos ar akmenų keliu. Beldėsi, ieškojo, dirbo - jisai.

Išganymo pradžia - rankose tokių šventųjų kaip šventasis Juozapas.

Verbų Sekmadienis Mt 21, 1-11

Kas yra Tas Žmogus?

Lengvamaniškumas ir lengvapėdiškumas kaip prakeikimas žymi mus. Iš tolo - žavimės, iš arti - niekinam. Be trokštamo, atrodo, gyventi negalėsim, gyvendami kartu - kariaujam ir nekenčiam. Arba: širdyje užjaučiam ir net verkiam, o viešai ir kartu su kitais - pasmerkiam. Niekaip neišdrįstam pagalvoti savaip, spręsti savaip ir pasielgti savaip. Kaip savas protas sako, kaip sava sąžinė diktuoja.

Tol ir būsim vargšai, kol daugumos - ar kelių stipresnių! - nuomonė ar įtaka bus mums aukščiausias įstatymas. Kol mus valdys, tvarkys aplinka, aplinkybės ar sąlygos. Tol vargs su mumis Dievas, tol Dievo Karalystė nepriartės prie mūsų, tol Dievui bus sunku su mumis.

Kaip aš galiu aukštinti ar pasmerkti tai, ko nežinau ir nepažįstu?! Kaip galiu išsižadėti to, kas yra gera ir teisinga?! O per amžius žmonių giminėje tokių netrūko, ir tai mums garbės nedaro!

Atsakomybės ir bausmės nesumažina pasiteisinimas, kad aš dariau tai, ką darė kiti, ar kad buvo taip įsakyta.

Tiesa ir teisybė nepriklauso nuo daugumos nuomonės, nuo "visų" įsitikinimų ar nuo balsavimo rezultatų.

Atpirkimo be Dievo nebus ir būti negali!

Didysis ketvirtadienis Jn 13, 1-15

Jei Aš tavęs nenumazgosiu,
tu negausi dalios su Manimi

Pagarba Švenčiausiajam Sakramentui ir Kunigystei yra visuotinė, gili, vidinė ir nuostabi. Visi supranta, kad Švenčiausiasis Sakramentas yra didžiausia brangenybė bažnyčioje, visi žino, kad kunigas privalo būti kitoniškas žmogus. Net vagis žino, kad jis išniekina Švenčiausiąjį, net plėšikas supranta, kad jis žudo kunigą. Ir daugelis tikinčiųjų nedrįsta eiti dažniau prie Švenčiausiojo arba eina labai retai todėl, kad jaučiasi neverti, ir piktinasi visais tais, kurie eina labai dažnai, o gyvena netikusiai. Tikintys ir netikintys niekada negerbia žmogaus, kuris paniekina Kunigystę.

"Jei nesi vertas, pasidaryk vertas", mokė visi dvasinio gyvenimo vadovai. "Jei esi nešvarus, tai nusiplauk. Jei esi kaltas, tai atsiprašyk; jei esi netikęs, tai pasistenk" - padaryk viską, kad būtum žmogus, vertybė!

Reikia daug padaryti atpirkimui ruošiantis!

Didysis Penktadienis Jn 18, 1-19. 42

Tuomet Jis dar ištarė: "Viskas atlikta"

Didysis žmogaus patikrintojas yra kančia, ir didžiojo žmogaus didybė pasirodo tiktai kančioje.

Už kiekvieną klaidą, kaltę, nuodėmę reikės atkentėti, ir be aukos, kančios išsigelbėjimo, atpirkimo mūsų žemėje nebūna.

Kristus yra didingesnis ant kryžiaus - todėl čia Jį matė visi ir praregėjo, kas širdį turėjo, - didingesnis negu Velykų Rytą, kur Jo žmonės nematė, tik susitiko ir per amžius susitinka tie, kurie kentėti mokėjo.

Kristus atskleidė kančios vertę, išmokė įprasminti ją.

Tik Nekaltumas ir Pasiaukojimas kančią padaro ne prakeikta kankyne, o tikru keliu Amžinybėn.

Atpirkimas prasideda ant kryžiaus!

Didysis Šeštadienis Mt 28, 1-10

Ieškote Jėzaus, kuris buvo nukryžiuotas

Kristus savo padarė: atsilygino Teisingumui už žmonijos nuodėmes, parodė kančios prasmę ir nugalėjo mirtį. Dabar - mūsų eilė. Dabar atverta nauja era, duotos visos galimybės naujam gyvenimui.

Gali, žinoma, tęstis ir senasis gyvenimas su senais vargais ir su neįvykdomomis iliuzijomis: 1) naudotis malonumais, kol galima; 2) siekti vienokios ar kitokios nirvanos, kad nejaustum, kas darosi; 3) sutikti su neišvengiamu likimo sprendimu - kas turi būti, tebūna! 4) kurti žemišką rojų žemėje, negalvojant apie dangų, kurio nepasieksiu, ir t. t.

O naujam gyvenimui reikės krikšto, kuris tikrai nuplautų senus purvus. Reikės tikėjimo - atvirų širdies akių, kurios matytų Nematoma. Reikės vilties - garantijos, kad gera išnykti negali. Reikės naujo kelio - mylint Dievą už viską labiau, mylint kiekvieną žmogų. Reikės kitaip valgyti, gerti ir mylėtis. Reikės kitaip darbuotis, ilsėtis, linksmintis ir dalytis. Reikės kitaip mąstyti, vertinti ir džiaugtis.

Arba tęsis tas pats liūnas ir tos pačios iliuzijos. Kryžius stovi kryžkelėje. Atpirkimas - kelias dešinėn. Vienas ir tikras.

VELYKOS

Jn 20, 1-9

Kape Jėzaus nėra...

Mes tikime, garbiname, mylime Gyvąjį Prisikėlusį Dievą. Meldžiamės, giedam, lenkiamės nei kančios, nei mirties nebijojusiam Dievui. Einam paskui Pasiaukojusį, tiesą parodantį, Amžinybėn Vedantį Dievą. - Todėl ir mes privalome būti gyvi, šviesūs, teisingi, tiesą mylintys ir tiesa gyvenantys žmonės. Tik tokiems žmonėms šita Realybė atsiskleidžia, yra suprantama ir pasiekiama.

Gyvi, net per daug gyvi mes esame, Viešpatie! Nenumirę ir neapmirę. Maža to: mes eame gyvi kaip gyva negyjanti žaizda, gyvi kaip atviras nervas. Viskas mums užkliūva ir viskas mus užgauna. Visus atsimenam, viską prisimenam ir be galo daug norim... - Padėkokim Dievui ir džiaukimės, kad jautrūs ir ne užuomaršos esam, kad atviri gėriui ir šaukiantys blogio akivaizdoje esam. Tegu vidinės ramybės Dievas ir nuolatinio neramumo Dievas mus visada budins ir ves!

Mes gyvenam ne cirke, kur rizikuoja kiti. Mes gyvenam ne teatre, kur meilę ar neapykantą vaidina kiti. Mes gyvenam ne kine, kur žūsta ar nugali kiti. Mes esam tikri Dievo vaikai ir gyvenam savo žemėj, savo tėvynėj, ir už savo likimą, už mūsų visų likimą, už mūsų žemės likimą atsakom iš tikrųjų. Esam pilnaverčiai žmonės ir pilnateisiai piliečiai ir turim padaryti visa, ko iš mūsų laukia Kristus. Nes mes - Bažnyčia - esame gyvas Kristaus tęsinys.

II Velykų diena

Mt 28, 8-15

Davė kareiviams nemažai pinigų

Du dalykai - pyragas ar botagas, dovana ar baimė - prakalbina nenorinčius kalbėti ir nutildo norinčius pasakyti, priverčia padaryti nenorinčius ir sustabdo besistengian-

čius. Pinigai daro didelių dalykų: kuria poemas ir himnus, surenka pataikūnus ir suklupdo garbintojus. Už pinigus, sako, ir velnias žegnojas.

Kristaus nenupirko pažadais, neišgąsdino plakimu. Paskui buvo mokama, kad tylėtų apie Kristų. Arba, kad rašytų, jog Kristaus nebuvo. Ir per amžius buvo gąsdinama: tylėsi, nežinosi, išsiginsi, bent viešai negarbinsi, bent pasislėpsi garbindamas, jei nenori netekti ramaus gyvenimo, užimamos vietos ar net galvos!

Kodėl nė vieno žmogaus taip įkyriai neneigiama? Kodėl taip įkyriai norima išbraukti Jėzų Kristų iš pasaulio ir iš istorijos? Kodėl jis taip kliūva daugeliui?

Todėl, kad pripažinus, jog Jis gyveno, nebegalima taip gyventi, kaip daugelis gyvena. Nebegalima pro Jį praeiti taip, kaip pro kiekvieną kitą istorinį asmenį. Juk visi buvo ir tiek. O Kristaus buvimas paliečia kiekvieno iš mūsų praeitį, dabartį ir ateitį. Mūsų gyvenimo prasmę, esmę ir pabaigą.

Kristaus atliktas Atpirkimas reikalauja asmeninio radikalaus mūsų posūkio!

Šv. Jurgio šventė (04.23) Jn 15, 18-20

Jei pasaulis jūsų nekenčia,
tai žinokite: Manęs jau anksčiau nekentė

Niekas švento Jurgio neišmetė iš dangaus, neišbraukė iš šventųjų sąrašų, nesumenkino jo šventės. Šituo vardu vadinasi tūkstančiai šaunių didvyrių. Jį mylėjusios tautos nenustos jo mylėjusios, pagarbios legendos puošė ir puoš jo gyvenimą - ir laukiamo sūnaus sulaukę tėvai jį krikštys Jurgiu.

O drąsių, vyriškų žmonių niekada nebuvo per daug mūsų žemėje. Ir brangūs jie ne tik todėl, kad reti. Juk supranta

daugelis, bet bijodami tyli. Ir užjaučia daugelis, bet ranką ištiesti nedrįsta. Ir galvoja visiškai kitaip daugelis, bet pasakyti bijo. Ir galėtų daugelis, bet kažkodėl sustoja kažkur pakelėje ir prapuola.

Užtat teisybė užrištomis akimis vaikščioja, užtat tiesa užrišta burna gyvena, kad tokių, kaip šventasis Jurgis, mūsų žemėje nedaug.

Atpirkimui kelią praskina tokie, kaip šventasis Jurgis!

Šv. Morkaus šventė (04.25) Lk 6, 12-16

Seniau švento Morkaus dieną tikinti liaudis, giedodama Visų šventųjų litaniją, keliaudavo pavasarėjančiais tėviškės laukais nuo kryžiaus prie kryžiaus, melsdama Viešpatį gero derliaus, gero oro, palaimos darbui ir žemdirbio nuolatiniam draugui - gyvulėliui...

O kai kas norėjo išmokyti, kad maldoje reikėtų viską užmiršti, viską išmesti iš galvos ir iš širdies ir mąstyti vien apie Dievą...

Betgi Dievas negyvena "už" pasaulio ir "užu" žmogaus. Dievas nėra abstraktybė, nėra kažkokia atsietybė, mintis ar idėja.

Dievas yra Realybė, visur ir visame kame.

Todėl į mūsų maldas galima ir reikia - kaip gėles į vainikus - supinti viską. Todėl Dievui kaip Tėvui galima ir reikia pasisakyti ir pasirodyti visa ir viską: "pavargau - sunku - verda ir dreba širdis - bijau - esu vienas ir vienišas - ačiū - būk su manimi - aš pats visa padarysiu, tiktai palaimink mane".

Nėra tokios žmogaus gyvenimo srities, kur Dievo palaiminimo nereikėtų. Nėra tokios žmonių gyvenimo dalies, kurią galėtume nuo Dievo paslėpti. Nėra tokio

žmogiško gyvenimo daikto, kurio palaiminti Dievą paprašyti nedrįstume.

Atpirkimas šventindamas liečia viską!

II Velykų sekmadienis - Atvelykis Jn 20, 19-31

Jei savo ranka nepaliesiu...

Taip, Dievo niekas nematė savo akimis ir veidas į veidą.

Bet negalima sakyti, kad Dievas yra iš viso nepajuntamas, nepasiekiamas, nežinomas.

Kodėl mes drebame, bloga darydami, nors ir būdami garantuoti, jog niekas mūsų nemato ir niekas mūsų nenubaus? Kodėl didžiulis saldumas užlieja širdį, kai darome gera, kurio irgi niekas nemato ir niekas neatlygins?! Kodėl mes ypač tada juntame, kad Kažkas mus ragina, padeda, saldina? Kodėl mes puikiai žinome, kad yra Kažkas aukštesnis už mus, iš Kurio rankų ar sprendimų mes, kad ir labai norime ir net stengiamės, ištrūkti negalime? Kodėl mes nuolat juntame savyje Kažką, ko prarast nenorime, o praradę gailimės?! Kodėl mes, eidami per visą pasaulį, visur matome Kažką ką tik buvus ir viską savo rankom lietus. Kodėl mes matom per visas sienas ir per visas duris praeinantį Gyvybės pradą ir stingdančius pajuodusius mirties pirštus? Kodėl mes klausiame "iš kur visa tai" ir "kam visa tai?' ir, neatsakę patys sau į šituos klausimus, jaučiamės gyvenų apgraibomis?!

Dievas yra realus ir juntamas. Tiktai, kad tą Dvasią pajustume, reikia šiek tiek tos Dvasios ir pačiam turėti. Juk ir Tomo paliesta perdurta vinimi ranka, ir supratimas "Tu mano Dievas ir Viskas esi!" labai skyrėsi.

Šv. Juozapas Darbininkas (05.01) Mt 13, 54-58

Darbo įstatymas

Šventasis Tėvas Jonas Paulius II savo encikliką LABOREM EXERCENS pradeda taip: "Savo darbu žmogus privalo užsidirbti kasdienę duoną, prisidėti prie nuolatinės mokslo ir technikos pažangos, nuolat, be atlydžio kelti kultūrą ir dorą visuomenės, kurioje gyvena kartu su kitais savo broliais žmonėmis".

Taigi darbas yra Dievo kūrybos tęsinys. Darbas yra žemiškosios laimės pagrindas ir garantuotas kelias dangun. Darbas apsaugo nuo visų ir visokių pagundų, geriausiai šlifuoja dirbantį žmogų ir kuria kasdienes ir pačias brangiausias vertybes. Savo rankomis uždirbtas, o ne dovanai gautas, daiktas yra tikrai brangus ir tausojamas. Ir žmogus, tik patyręs visų sielos ir kūno jėgų reikalaujantį darbą, bus patyręs ir kuriančio dieviško džiaugsmo laimę.

Aišku, per daug pavargę svajoja nuo darbo išsivaduoti, ir neišmokę dirbti nepatiria jo malonumo. Bet tiktai darbas yra žmogaus gyvenimo giesmė ir tikras kelias į prarastą rojų.

III Velykų sekmadienis Lk 24, 13-35

Ir jie pažino Jėzų, kai Jis dalijo duoną

Visus žmones būtų galima suskirstyti į tris grupes.

Vieni - kaip kūdikiai - amžinai tiesia rankas ir laukia, reikalauja "man duok". "Man reikia - man skauda - man sunku - man padėkit - man išaiškinkit - man dovanokit - mane mylėkit". Vargas su tokiais, vargas jiems!

Kiti - kaip subrendusieji - pasidaro patys, užsidirba patys ir moka dalytis, duoti. Dalijasi viską pusiau: su vaikais, su tėvais, su draugais. Atsiveria akys duodant, atsiveria akys

imant. Tik taip galima pamatyti žmogaus tikrąją vertę: kaip žmogus duoda, kaip žmogus ima.

Treti - kaip šventieji - apie save visiškai negalvoja. Nesvarbu, kad man sunku, skauda, nėra ar neliks. Toks žiūri ir mato: "gal tau sunku - gal tau reikia - gal tu pavargai - gal tu užsigavai", ir stengiasi iš paskutiniųjų padėti.

Ačiū Dievui, jei turim pakankamai ir nereikia į svetimas rankas dairytis, jei mokam su kitais dalintis. Šitaip ateina Dievas pas mus regimai.

Laimė, jei yra pas mus bent vienas kitas šventasis. Nes Dievas pasirodo tik per dalijančias rankas.

IV Velykų sekmadienis Jn 10, 1-10

Aš atėjau, kad žmonės gyventi galėtų,
ir tai gražiau gyventi

Gyvenam klusnumo krizės laikus: niekas nenori klausyti. Nei tėvų, nei mokytojų, nei kunigų, nei vyresniųjų. Šie skundžiasi, pyksta, o anie neklauso ir viskas.

Įsakantieji tiek daug klydo ir jų tiek daug priviso, kad įsakymai ne tik nupigo, bet pasirodė įtartini; kaip ir visi įsakantieji atrodo svetimi ir bloga norintys.

Ir dabar ne apie klusnumą galime kalbėti, o apie tai, ko klausyti reikia ir ko ne. Ir dažnai ne neklausantieji kalti, o įsakantieji. "Kas tu esi, kad įsakinėji?" ir "ar tai, ko tu reikalauji, iš tikrųjų teisinga ir būtina?"

Gal dabar ne į sostą mums, vadovams, sėstis reikia, o eiti pirmiesiems, ir eis visi paskui, kai matys, kad vadas eina, daro ir sugeba. O įsakančiam reikia tūkstantį kartų pagalvoti, ar tai, ko aš reikalauju, nėra bereikalingas vargas, sunki našta, mano klaida, bandymas ar užgaida?!

Liuciferis išdidžiai pareiškė "Netarnausiu!", o Adomas su Ieva tyliai paklausė to, ko klausyti nereikėjo. Nelaimės prasidėjo, kai buvo nepaklausyta Dievo. Bet dar didesnės nelaimės prasideda, kai klausoma Piktojo. Todėl pagalvokite, įsakantieji, ar tikrai į geresnį gyvenimą vedate! Pagalvokite, klausantieji, ar visada verta, ar visada reikia klausyti!

Atpirkimas yra ištikimybė Tiesai, o ne aklasis klusnumas!

V Velykų sekmadienis Jn 14, 1-12

Tikrasis Kelias į Gyvenimo laimę

Jėzus pasisakė, kad Jis yra Kelias, Tiesa ir Gyvenimas. Per Jį galima pasiekti Laimę, iš Jo galima mokytis, iš Jo galima pasisemti gyvenimui jėgų.

Bet kelias, tiesa ir gyvenimas yra ir kiekvienas mūsų artumoje pasirodęs žmogus. Kur nors su kiekvienu galima nueiti - pražūtin, tuštumon ar laimėn. Ko nors galima pasimokyti ar išgirsti iš kiekvieno - melo, plepalų ar protingų žodžių. Ką nors skleidžia ir dalija kiekvienas - mirtį, užkrečiamas ligas ar sveikatą, stiprumą. Reikia suprasti, nujausti ir rinktis: su kuo aš einu ir kam ranką paduodu - ką iš tavęs girdžiu ir ką tu mano širdin krauni - kuo tu mano sielą maitini. Laimingi Kristų pasirinkę: Kelias - tikras, Tiesa - tikra, Gyvenimas - kaip šaltinis. Vargas visiems, kurie netikrais pranašais susižavėjo, netikrų pažadų paklausė, pelkes šaltiniais palaikė.

Ir mes kitiems esame kelias, tiesa ir gyvenimas. Yra kas ir mumis seka, iš mūsų žodžių ar patirties mokosi, saviems dvasios ar kūno vaikams kaip šaltinis esame. Atsakingi esam ir už savo pasirinktą kelią, nes mus ne tik vienas Dievas mato; atsakingi už kiekvieną ištariamą žodį, nes jis ne dykumoje skamba; atsakingi esame už savus vaikus ir už savus mokinius.

Atpirkimas ir yra kelias su Kristumi, tiesa širdyje, gyvenimas Dievuje.

VI Velykų sekmadienis Jn 14, 15-21

Ir duos jums Dievas Tiesos Dvasią

Su viskuo abejojančio romėno išdidumu Pilotas paklausė Jėzų: "O kas gi yra ta tiesa?" Nors gyva tiesa - pats Kristus - stovėjo čia pat, jo akivaizdoje.

"Aš tikrą tiesą tau sakau",- prisiekinėja žmogus žmogui pasakodamas, nors ta kalba tėra paprasčiausia išmonė.

"Aš jums tikrą tiesą dėstau", - sako profesorius ar mokytojas, nors tai tik teorija, spėjimas, troškimas, kad taip būtų, dalinė ir labai abejotina tiesa.

Ir visuotinė viskuo abejonė, ir išdidus visažinojimas nedaug žinant - abu mums lygiai nepriimtini dalykai. Dievas mums davė protą, kad sužinotume šį tą; mūsų žinios yra tiek ribotos, kad didžiuotis dar nėra kuo. Mes daug daugiau nežinom, negu žinom.

Vienas Dievas yra Tiesa, žino Tiesą ir skelbia Tiesą.

Ir kiekvieno žmogaus šventa pareiga - žinoti pagrindines tiesas, gyventi pagal žinomas tiesas, gilinti Tiesos pažinimą.

Nenuskriaudė Dievas nė vieno žmogaus: pagrindinės gyvenimo tiesos yra prieinamos kiekvienam. Tik nereikia sau meluoti, nereikia užsidengti sau akių. Gyvenimas Tiesoje - kelias į išganymą.

Šeštinės Mt 28, 16-20

O Aš esu su jumis visas dienas

Dabar jau ir senutė supranta, kad mėlynas dangus virš debesų, kad juodas kosminis dangus neturi nieko bendra su Dangaus Karalyste, kurioje gyvename mes, kurion ruošiamės mes. Ir skaudžiu nesusipratimu skamba dabarties žmogaus žodžiai: "Buvau kosmose ir Dievo nesusitikau..."

Kai sakome, kad Dievas yra danguje, tai reiškia, kad dangus yra tenai, kur yra Dievas. Kai sakome, kad kuris žmogus tikrai nuėjo į dangų, tai reiškia, kad šitas žmogus gyveno ir gyvena su Dievu.

Kiti ir kitoniški dangūs yra gražios ar piktavališkos žmonių fantazijos vaisius ar naivi pedagogika naiviems vaikiškiems protams.

Mes savyje nešiojamės dangaus ar pragaro pradmenis, mes kiekvienu darbu ir net žodžiu kuriame savyje ar aplink save dangų ar pragarą, per mus aplink mus darosi gražus dangus ar juodas pragaras, iš mūsų išteka pragarinė karti tulžis ar skleidžiasi lelijiniai dangaus žiedai.

Dangus ar pragaras - Atpirkimas ar pasmerkimas yra tik atbaigimas to, kas pradėta tyrumu ar kalte.

VII Velykų sekmadienis Jn 17, 1-11

Jie pasilieka pasaulyje,
o Aš einu pas Tave, Dieve

Pasaulio istoriją krikščioniškai reikėtų skirstyti į tris eras: pirmoji - pasaulio sukūrimo - Dievo Tėvo era, antroji - pasaulio atpirkimo - Dievo Sūnaus Jėzaus Kristaus era, trečioji - pasaulio pašventinimo - Dievo Šventosios Dvasios era.

Yra žmonių ir tautų, kurie ir dabar tebegyvena pirminio chaoso ir pradinio kūrimosi laikus. Yra žmonių ir tautų, kurie kankinasi, kenčia ir skausmingai tebeieško išganymo kelių. Yra žmonių ir tautų, kurie savo gyvenimą šventina ir puošia, nes jų kūrimosi vargai jau baigti, klaidžiojimo etapai jau praeityje, į tiesos kelią tvirtai įstota.

Iš esmės pirmoji ir antroji fazės jau baigtos. Nes Dievas pasaulį sukūrė, o Kristus už klaidas ir nuodėmes atkentėjo ant kryžiaus, parodė tikrąjį kelią. Ir liko Jis žmonėse, kurie atsigręžė į Dievą, liko tikinčių ir teisiai gyvenančių žmonių Bendrijoje - Bažnyčioje, yra visur, kur jau atsisakyta blogio ir apsispręsta už gėrį.

Štai kodėl pasaulio supasaulėjimas ir supasaulietinimas yra žingsniai atgal, į pradinį primityvumą. Ir šituo džiaugtis ar didžiuotis tikrai negalima.

Visko pašventinimas yra Atpirkimo tikslas!

SEKMINĖS Jn 20, 19-23

Imkite Šventąją Dvasią

Šiandien širdin įsidėkime šituos Belgijos kardinolo - labai šviesaus žmogaus ir šviesaus kunigo - Leono Juozapo Suenens'o žodžius:

"Bažnyčia yra ir Dievo malonės srautas, ir Dievą tikinčių žmonių organizacija. Kaip Kristaus gyvenimo tęsinys, Bažnyčia yra organizacija, kaip Šventosios Dvasios veikla - gyva Dievo meilės srovė, gyvas tekėjimas. Betgi ir Dievo Sūnus, ir Šventoji Dvasia yra viena. Nereikia niekada skirti to, kas iš esmės sujungta. Be bažnytinių įstaigų Bažnyčia būtų kaip be kaulų, negalėtų laikytis. Be meilės, be Dievo malonės, be veikiančios Šventosios Dvasios, be gyvų ugninių žaibų - šitas skeletas būtų negyvas ir beprasmis, tik skeletas. Jei skeletas viduje neturi ir nesaugo

karštos plakančios širdies, jei jis neiškelia plačiai apžvelgiančios galvos su šviesiu protu - kam jis reikalingas?!

Todėl be Šventosios Dvasios -
Dievas yra toli,
Kristus lieka praeityje,
Evangelija - numirę ir sudžiūvę žodžiai,
Bažnyčia - organizacija kaip kitos organizacijos,
autoritetas - kas valdžios kėdėn atsisėda,
misijos - paprasta propaganda,
kultas - pastangos patraukti ir sužavėti,
krikščionio dalia - nuolatinis nuolankus tarnavimas.

O Šventojoje Dvasioje:
pasaulis - prabudęs ir trokšta prarasto rojaus,
Prisikėlęs Kristus - gyvena pas mus,
Evangelija - gyvenimo prasmės šaltinis,
Bažnyčia - gyva Dievo bendruomenė žemėje,
autoritetas - kas laisvas ir eina pirmasis,
misijos - sklindanti Sekminių Ugnis,
liturgija - konkretus šventinimas ir vartai į naują Būtį,
krikščionio dalia - dieviškumu alsuojanti ir dieviškumą skleidžianti".

Šv. Antano šventė (06.13) Lk 10, 1-9

Jūra slūgs, ir pančiai kris...

Visuos žemiškuos reikaluos įpratom kreiptis į šventąjį Antaną. Pametėm - kad padėtų atrasti, trokštam - kad padėtų sulaukti, gyvulius - kad sveikus laikytų, turtą - kad apsaugotų, darbuos - kad palaimintų, varguos - kad išgelbėtų, nesantaikoj - kad sutaikintų, ligoje - kad gydytų, kelionėje - kad vestų, kalėjime - kad ištrauktų... Ir daugumas tų, kurie ko nors - kad ir labai žemiško daikto - prašė šventąjį Antaną, dažniausiai gavo. Ne veltui jis stebuklingu vadinamas, ne veltui tikinti liaudis jam už daug ką tikrai dėkinga, ne veltui Lietuvoje turbūt nėra

bažnyčios, kurioje nebūtų bent jau šventojo Antano paveikslo.

Tai šventasis, kuris myli žmogų tokį, koks jis yra, su visais jo žemiškiausiais reikalais. Ir žmogus išdrįsta į šventąjį kreiptis nesigėdydamas ir nesivaržydamas. Jis ir šventasis, kuris pas Dievą daug gali, ir žmogus, kuris žmogaus gyvenimą ir kasdieniškiausius reikalus supranta.

Mes visi turime per daug realių įrodymų, kad mes prašėme, meldėmės šventam Antanui, ir jis pirštu prikišamai padarė. Patys esame patyrę, kad stebuklinga švento Antano pagalba mums yra padėjusi. Ir todėl su visu nuoširdumu klūpančių prie Švento Antano altorių yra, buvo ir bus. Ir mes visi tikime, kad jie bus išklausyti, nebent prašytų nereikalingų ar negalimų dalykų. Bet tada krikščioniška širdis tikrai supras, kad šito man nereikia...

Stebuklus tebedaro šventasis Antanas ir Atpirkimui praveria duris.

Švenčiausioji Trejybė Jn 3, 16-18

Kad per Jėzų Kristų galėtų išsigelbėti

Dabar labiausiai kartojamas kalambūras Dievui paneigti yra klausimas: "Kodėl atsiranda blogis, jeigu yra Dievas? Jei Dievas negali panaikinti blogio, tai Jis pats yra nedoras? Jeigu Dievas nenori ir negali panaikinti blogio, tai Jis - ne Dievas..."

Bet - reikėtų paklausti jus, gerbiamieji šito juodo šydo kūrėjai, - kodėl jūs taip atkakliai žmonių kuriamą blogį priskiriate Dievui? Kodėl būtinai Dievas turėtų valyti žmonių nešvarumus, šluostyti pralietą kraują ir ašaras, ieškoti plėšikų ir bausti juos? Jei Dievas baustų čia pat kiekvieną kaltąjį, mes visi seniai būtume be rankų, be kojų, be liežuvių ir tūnotume pragare! Ir iš kur tie

lepūnėlio norai, kad Dievas paklotų patalėlį šilkinį, penėtų balta duonyte ir girdytų saldžiu vyneliu?

Gal nereikėtų Dievo matuoti žemiškais masteliais. Nes Jis - neaprėpiamas!

Pagaliau Dievas vieno tenori mums - kad būtume laimingi, šventi. Šitai pasiekti Jis kiekvienam padės! Net ir Jo Paslaptį nors kiek suprasti. Kaip yra padėjęs šv. Pauliui, šv. Tomui, šv. Teresei ir daugeliui daugeliui gerų mūsų žmonių, kurie Jį suprato mylinčia ir pasiaukojusia širdimi.

Dievas - ne ginčų objektas, o gyva Meilė!

Švč. Kristaus Kūnas ir Kraujas - Devintinės Jn 6, 52 - 58

Duona, kurios Aš duosiu, esu Aš Pats

Be reikalo Kristų Švenčiausiame Sakramente vadiname Kaliniu. Čia Jis yra Aruodas. Be reikalo Kristų, ateinantį pas mus Švenčiausiuoju Sakramentu, vadinam dangiškuoju Svečiu. Jis nori būti mums kasdienė Duona. Svečias gali būti tik iš mandagumo ar iš reikalo laukiamas, svečias ateina retai, svečią priimti sunku, ir ne vieną kartą laukiam, kad svečias išeitų ir mums netrukdytų... Svečiu Kristus būti tikrai nenori.

Kiek galima pragyventi nevalgius? - kiek galima ištverti doram nesimeldus? - kaip galima būti geram, su Dievu nesusivienijus?

Kiek žmonių išgelbėjo kraujo perpylimas? - kiek žmonių gyveniman sugrąžino malda? - kiek žmonių tikrai gerus padarė dažna Komunija!

O mes vis dar manom, kad galima būti teisingam, geram ir net šventam be Dievo. Deja. Retai susitikdami su Dievu, nepasieksim Dievo Karalystės.

Kristus yra Atpirkėjas savo Kūnu ir savo Krauju.

Švenčiausioji Jėzaus Širdis Mt 11, 25-30

Ateikite pas Mane visi

Neseniai viename vokiškame laikraštyje ("St. Hedwigsblatt") buvo visa serija labai prasmingų paveikslėlių. Pirmiausia buvo nupieštas vaikutis lopšyje ir parašyta: "Dar per anksti kalbėti jam apie Dievą". Paskui buvo nupiešti du jaunuoliai, susiėmę už rankų, ir parašyta: "Jie per daug laimingi, kad galėtum jiems kalbėti apie Dievą". Toliau buvo nupieštas mokslininkas prie knygomis apkrauto stalo: "Per daug mokytas, kad jam būtų galima kalbėti apie Dievą". Dar toliau bankininkas prie seifų pinigams: "Per daug turtingas, kad jam būtų galima kalbėti apie Dievą". Karvedys su divizijom: "Per daug galingas, kad būtų galima jam kalbėti apie Dievą". Galų gale buvo nupieštas kapas su kryžiumi ir parašyta: "Per vėlu kalbėti jam apie Dievą".

Paskutinę gyvenimo minutę - jei tik suspėja! - Dievo šaukiasi kone visi. Ir vargų, ligų prispaustas, draugų apleistas, iš aukšto posto išstumtas, vienutėlis likęs išmoksta šauktis Dievo.

Deja, mes pamirštam, kad mūsų Dievas turi kiekvienam atvertą širdį. Ir gali išklausyti, gali suprasti, gali leisti išsipasakoti ir išsiverkti, gali padėti. Ne tik paskutinę minutę, bet visada.

Ir jei mes mokėtume nepaskęsti reikaluose, piniguose, laimėje, galybėje, jeigu mes visada atsimintume turį Širdį ir galį ja pasikliauti, kaip daug mes matytume, daugiau gera padarytume ir nereikėtų taip tragiškai paskutinę minutę šauktis.

Šv. Jono Krikštytojo šventė (06.24) Lk 1, 57-66. 80

Jo vardas bus Jonas (Dievo Malonė)

Dostojevskis yra talentingai ir šiurpiai aprašęs, kaip mužikėlis Mikolka užmušė savo arklį už tai, kad šis nepavežė suvirtusių vežiman per didelio draugelių būrio. Visi kvatojosi ir siutino Mikolką, kai tas arklį mušė, tik nedidelis vaikutis iš minios pribėgo ir pabučiavo nukankintą gyvulį...

Apakimas ir blogio apsėdimas žmogų padaro baisesnį už laukinį žvėrį. Laukinė kvatojanti gauja būna panaši į pasiutusius vilkus. Netekusi mažiausio žmoniškumo, dar labiau siutina ji savo gyvulišką atamaną...

Bejėgių žiaurumas ir galingųjų nepasotinamas "ką noriu, tą ir darau" per amžius buvo ir yra didžioji žmonijos žaizda.

Todėl žmogus, kuris yra gyva Dievo Malonė, tikras Dievo Pasiuntinys, -

žmogus, kuris išgirsta Dievo balsą ir išdrįsta tą Dievo Žodį pasakyti balsiai, -

žmogus, kuris pats būdamas iš tikrųjų švarus, kreipiasi į apakusius "sugrįžkite" ir į doruosius "darykite gera", -

žmogus, kuris labiau myli Tiesą negu bijo pasaulio galingųjų ir savo teisingumu turi teisę šaukti: "Nevalia! Gana! Sustokite!" -

- štai kas buvo tas žmogus, kuris ruošė kelią Viešpaties Atėjimui. Kurio vardas buvo Dievo Malonė.

Šv. Petro ir Pauliaus šventė (06.29) Mt 16, 13-19

Tu esi Uola... rinktinis indas...

Kristui pasaulin ateiti reikėjo Marijos motinystės, o Bažnyčiai suburti reikėjo tūkstančių tokių žmonių kaip Petras, Paulius, Andriejus, Jokūbas ir į juos panašių.

Žemėje be žmonių ir Dievas bejėgis. Jam reikia žmonių protų, žmonių širdžių, žmonių rankų, žmonių sielų ir žmonių kūnų.

Dievo malonei reikia žmogiškos prigimties, o palaimai reikia, kad kas ją priimtų.

Buvo visko Bažnyčios istorijoje. Buvo ryškių žvaigždžių ir tamsiais laikais, buvo, kad vargšai darė stebuklus, o griežtieji kūreno laužus, buvo, kad mokytieji skelbė klaidas ir gudrieji tuko prie pilnų Bažnyčios aruodų, bet Petro uolumas ir tvirtumas, Pauliaus kaitri tikėjimo ugnis, Tomo Akviniečio išmintis, Pranciškaus Asyžiečio giesmė, Teresėlės iš Lisieux nuoširdumas - ir daugelio daugelio kitų šventųjų šventumas - niekada nenutrūko Bažnyčios kelionėje, niekad neužgeso Bažnyčios viduje. Todėl kad Bažnyčia yra Kristaus tęsinys, pastatytas ant Uolos - Apaštalų ir vis naujai pražystantis kankiniais, išminčiais, skaisčiaisiais, drąsiaisiais, šventaisiais. Ant Uolos ir iš Amžinųjų Šaltinių.

13 eilinis sekmadienis Mt 10, 37-42

Jei Manęs nemylėsite labiau...

Prel. prof. P. Kuraitis kaip brangią tiesą dažnai kartodavo Antigonės žodžius: "Aš tavęs, tėve, taip labai nemylėčiau, jei Dievo nemylėčiau labiau už tave!"

Mes kažkodėl tiesioginę, be tarpininkų, meilę - "mylėk mane" - "aš myliu tave" - vertinam labiau, norim tokios meilės ir ginam ją nuo visko, kas mums atrodo priedas:

"Kam čia dar reikalinga Dievo ar Bažnyčios palaima? Aš juk beprotiškai myliu!" Ir skaudžiai nusiviliam, kai pamatom, kad tokia, be tarpininkų "labai karšta" meilė praeina, išnyksta, pavirsta kartėliu ar aklu pavydu, žūsta, kai mylimasis nebetenka tų vertybių, dėl kurių buvo įsimylėta, kai nusideda, suserga, pasensta, praranda turtus, - kai šitai meilei nebuvo dieviškų pagrindų: jei Manęs nemylėsi labiau...

Dievas, reikalaudamas Jį labiau mylėti, nenuskriaudžia mūsų ir neatima iš mūsų mylimųjų. Dievas žino, kad Jį mylėdami, mes viską mylėsime daug tvirčiau ir pastoviau. Mylėsime ne dėl praeinančių ir žūstančių savybių, o norėdami likti ištikimi Dievui duotai priesaikai.

Tik todėl, kad daugelis iš savo meilės išbraukė Dievą ir pasitikėjo tiktai savimi, tik todėl ta meilė liko tokia trapi, lengvai sužeidžiama, greitai pakeičiama kita.

Atpirkimas išmoko ir įgalina tikrai mylėti!

14 eilinis sekmadienis Mt 11, 25-30

Tu paslėpei nuo gudriųjų ir suktųjų,
o apreiškei paprastiesiems...

Buvo karas. Kai kas iš jo susikrovė turtus, kai kas išgarsėjo, kai kam pastatė paminklus, davė laipsnius ir garbės vardus. O karo vargą nešė ir žuvo - eilinis kareivis. Ir net ne kareivis.

Susirenkam bažnyčion. Aukštai prie altoriaus, aukštai sakykloje auksu išsipuošęs kunigas ar vyskupas. Jo klauso, jis vadovauja maldoms ir laimina, suriša ir atriša, tvarko aukas ir sąžines. O Bažnyčią sudaro, Bažnyčią išlaiko eiliniai tikintieji.

Meno galerijose puikuojasi nuostabūs paveikslai, bibliotekose švyti knygos. O tikroji išmintis dažnai vaikščioja

pilka sermėga apsivilkus, aidi liaudies dainose ir pasakose.

Išleidžia į mokslus tėvai savo vaikus ir didžiuojasi: "Mokyti, po purvą nebraido, aukštas vietas užima, kitus moko!" O svarbiausias kasdienio gyvenimo gėrybes - duoną, drabužį, namus - kuria paprastas darbininkas.

Didžiuojamės garsiais poetais, rašytojais, filosofais, kalbėtojais, jų kūryba ir jų posmais, o svarbiausios yra elementarios katekizmo tiesos: - "nedaryk bloga - pasitaisyk, kad kaltas - yra Dievas, ir Jis viską mato - būk geras", - jų išmoko mūsų motinos.

Viskas iš to paprasto žmogaus rankų ir širdies...

15 eilinis sekmadienis Mt 13, 1-23

Jūs galėjote pamatyti, bet nežiūrėjote

Tik dvidešimt metų išgyvenusiam pas pigmėjus mokslininkui Šebestai buvo atskleistos jų tikėjimo paslaptys.

Tikros vertybės - visos giliai, ir joms atrasti, joms atkasti, joms atskleisti reikia labai daug pastangų. Vanduo teka visomis upėmis, bet skaidrus ir skanus - tik giliai. Oras - čia pat, bet tyras - tik kalnuos.

Ir Tiesa - giliai, ir Gėris - giliai, ir Tikėjimas - giliai. Daug reikia padirbėti, kad Tiesa atsiskleistų. Daug reikia save šlifuoti, kad geras būtum. Reikia daug atvirumo Dievui, kad tikėti galėtum. Daug kilnumo, kad Grožį kurtum.

Vienadienė teorija, paviršutiniškas pasižiūrėjimas, vienašališkas gyrimas ar suniekinimas - toli iki Tiesos. Melagingi tušti žodeliai, gražūs pažadai - tolimi iki gerų darbų. Madingai dainelei, madingam paveikslui - kartais toli iki Grožio. Perdėtam išdidumui ir nešvariai sąžinei - toli iki Tikėjimo.

Reikia daug atvirumo ir daug nuoširdumo, kad galėtum priimti ir nors kiek suprasti Dievo Žodį. Reikia daug vidinės kultūros, kad Tikėjimo Paslaptys būtų bent kiek aiškios ir pagarbiai priimamos. Reikia labai daug giedros dvasios ir karštos širdies, kad Dievo Dvasia galėtų apsigyventi žmogaus širdyje.

Atpirkimas pasiekia gilius ir Jam atvirus žmones!

16 eilinis sekmadienis Mt 13, 24-31

Palikite abejus augti iki pjūties

Priespaudos, karai, teismai ir dar daugelis baisių dalykų prasideda tada, kai pradedama tikėti, kad aš esu kvietys, o tu - raugė, kad aš esu geras, o tu - parazitas, kad man skirta gyventi ir vadovauti, o tau - mirti ir išnykti.

Suskamba kaip trimitai "išrauti, sunaikinti, išvaryti, sušaudyti", ir amžiais kenčia kitatikiai, kitataučiai...

Nutariama: "išardyti, išgriauti, panaikinti!", ir griūva šventyklos ir rūmai, dega knygos ir dokumentai, keičiasi statulos ir altoriai. O paskui tik iš šukių bandom atkurti senąsias kultūras, senųjų laikų išmintį ir nuostabias skulptūras.

Pažangos ir kultūros vardais ne vieną kartą dangstėsi paprasti laukiniai, žiaurūs vandalai. Vienas mongolas įrodinėjo, kad Čingischanas nešęs Europai kultūrą...

Kad ir kaip mes vertintume, kad ir kaip svertume, bet paskutinį įvertinamąjį žodį pasakys tik vienas Dievas!

Jeigu mums labai sunku gyventi su "tokiais" - tikrais ar netikrais kaltaisiais, - mes melskimės ir stenkimės, kad tik mes nebūtume tokie.

Juk tai mūsiškiai genda - ką darysim?!

17 eilinis sekmadienis Mt 13, 44-46

Kaip dirvoje paslėptas lobis

Žmogui reikia labai nedaug: alkanam - tik duonos, ištroškusiam - tik vandens, benamiui - tik namų, sušalusiam - tik šilumos, vienišam - tik draugo, skurdžiui - tik turto, alkoholikui - tik butelio... Ir kartu labai daug. Viskuo - turtais, garbe, išmintim - pertekęs ir viskuo nusivylęs karalius Saliamonas pasakė: "Viskas tuštybė, ir tai didžiausia tuštybė". Vadinasi, žemėje nėra ir negali būti to, kas pasotintų ir užpildytų begalinę žmogaus dvasią.

Viskuo apdovanojamas Gėtės Faustas neištaria: "Sustok, valandėle, kokia tu graži!"

Didžiąją išmintį pasakė šventasis Augustinas: "Tu, Viešpatie, mus sau sukūrei, ir Tu vienas gali mus patenkinti!"

Va, kas yra didysis ir vienintelis lobis!

Daugelio dalykų kaip dirvoje paslėpto lobio žmonės ieško ir tiki, kad šitai įgiję, šitai nusipirkę, šitai pasiekę, bus tikrai laimingi. Taip daug kam atrodo visą gyvenimą. Todėl daugelis tik visko netekę arba paskutiniąją valandą supranta esą tikri vargšai, supranta ne taip gyvenę ir ne to lobio ieškoję.

"Jeigu aš būčiau šitaip Dievui tarnavęs kaip tarnavau karaliui, šiandien aš būčiau šventasis ir galėčiau mirti be baimės", - galų gale pasakė kardinolas Rišeljė.

18 eilinis sekmadienis Mt 14, 13-21

Ir iš atlikusių gabaliukų pririnko dvylika pintinių

Duonos - bent jau mūsų krašte - turime pakankamai.

Tik nublanko pagarba Dievo išaugintiems grūdams, pagarba krautuvėje pirktai duonai, pagarba vandeniui, pagarba gamtai ir visoms Dievo dovanoms. Tiesa, net

Dievo dovanomis jų nebevadinam. Grūdai barstomi, duona mėtoma ir net ja žaidžiama, vanduo teršiamas, nesudreba ranka laužiant medelį, skinant gėlę, plėšikiškai niokojant Dievo nuostabiąją gamtą.

Alkanus Dievas maitino, o Jo dovanas niekinančius gali ir nubausti. Prieš dešimtį metų išleistame lenkiškame žurnale buvo nuotrauka - guli patvoryje išmesti du duonos kepaliukai... Kaip greitai atėjo ten visokių trūkumų metai...

Dar baisiau, kai Dievo dovanos naudojamos gaminti alkoholiui.

Kadangi kai kurie žmonės jau nebepajėgia susivaldyti, taip norisi pasakyti jiems patiems gresiančios baisios pabaigos žodžius: "Gerkit, skubėkit į beprotybę, skubėkit į pražūtį", kaip Kristus buvo pasakęs Judui Paskutinės vakarienės metu: "Judai, ką darai, daryk greičiau!"

Ne tik nukritusį duonos kąsnelį reikėtų pakelti ir pabučiuoti. Visas gėrybes reikia kaip Dievo dovanas branginti. Nes tai iš tikrųjų Dievo dovanos!

19 eilinis sekmadienis Mt 14, 22-33

Pradėdamas skęsti, Petras sušuko: "Viešpatie, gelbėk!"

Praūžia audros, uraganai, žemės drebėjimai, nusiaubia, išnaikina ištisus kraštus, žmonės šaukia, verkia ir meldžiasi, ir nėra jėgų nelaimei ir sievartui nutildyti.

Miršta ne tik senukai ar nepagydomi ligoniai,- žūsta avarijose, nelaimėse jauni, reikalingi žmonės, jauni tėvai, kūdikiai,- visi laukia stebuklingos rankos, o jos nėra.

Peršovė teroristas Popiežių, ir jokia galybė nesulaikė nei piktadario rankos, nei žudančios kulkos.

Ne vieną kartą ir ne vienas net pats geriausias žmogus yra šaukęs: "Stebuklo, Dieve!", ir to stebuklo nebuvo.

Stebuklų būna, ir mes patys jų esame patyrę: "Išgelbėjo čionai tiktai Dievo ranka". Bet stebuklų labiausiai reikalauja kaltieji, nuo Dievo nusisukę, tik bėdoj Dievo besišaukiantys žmonės. Todėl turbūt Dievas stebuklų taip dažnai ir nedaro, kad ne stebuklas, o kančia atvertų akis. Per sekundę praregi tik tokie kaip Saulius, o daugeliui praregėti reikia ilgų kančios metų...

Lurde yra nuostabus Kryžiaus Kelias. Tenai šalia Kristaus yra dvi figūros: Kristaus nekenčiantis izraelitas ir Kristui padedantis Simonas. Einant aukštyn, vis žemiau leidžias grūmojantis pirmojo kumštis, vis labiau Kristui padeda Simonas. Gal tai ir yra didžiausias stebuklas?

Švč. M. Marijos Ėmimas į dangų - Žolinė (08.15)

Lk 1, 39-56

Nuo dabar visos tautos mane vadins palaiminta

Iš esmės pažiūrėjus, netikėtų ir nelauktų dalykų pasaulyje nebūna. Kas pasėta, tas ir išauga. Kuo pradėta, tuo ir pasibaigia. Kas daroma, to ir susilaukiama.

Šitaip įvyko ir Dievo Motinai Marijai: Dievą priėmė savin, Dievą išlaikė savyje, pas Dievą nuėjo visa. Būtų nuostabu, jeigu būtų buvę kitaip!

Dievo Motiną gerbia ir garbina visas pasaulis ir kiekvienas geras žmogus. Protestantai ir šiandien gailisi išstūmę Mariją iš savo bažnyčių. Gražiausi pasaulio paveikslai vaizduoja Dievo Motiną, gražiausios poemos ir eilės sukurtos Marijai. Net labai paklydęs prancūzų poetas Bodleras (Beaudelaire) gražiausius posmus yra paskyręs Dievo Motinai. Kas mėgina juoktis iš Marijos, tas pasijuokia tiktai iš savęs. Kas bando niekinti Mariją, suniekina tiktai

save. Net save gerbiantys ateistai nedrįsta užkabinėti Dievo Motinos.

Faktas, kad Dievo Motina Marija yra paimta į dangų, reiškia, kad Jos motiniška globa siekia visur. Ji dabar Motina tiems, kurie turi savas motinas, ir tiems, kurie jų neturi. Ji yra Motina tiems, kurie yra laimingi, bet dar labiau tiems, kurie laimės nė trupinėlio neturi. Ji yra Motina tiems, kurie rožėse skęsta, ir dar labiau tiems, kurių dalia - tik aštrūs spygliai...

20 eilinis sekmadienis Mt 15, 21-28

Negera atimti duoną iš vaikų!

Eikvojimas, dosnumas ir gailestingumas - panašūs dalykai, bet jie skiriasi iš esmės!

Dažnas girtuoklis teisinasi: "Aš savo geriu!"

- "Ne, ne savo! Tu geri žmonos ir motinos ašaras, savo vaikų protą, laimę ir duoną, savo tautos garbę ir mūsų bendruomenės turtą! Tu savo jau nieko neturi! Net valios, kad galėtum pasakyti "gana!", nei proto, kad suprastum, kokioj bedugnėj esi įklimpęs!"

Dažnas, nenorėdamas padėti kitam, pakliuvusiam į bėdą, teisinasi: "Aš tik sau truputėlį turiu..."

- "Vieno iš mūsų brolių bėda yra visų mūsų bėda. Ir mūsų daiktai tegu ne mums vieniems tarnauja. Jeigu jau galima ką nors pinigais nupirkti, išpirkti, išvaduoti, tų pinigų gailėti nereikia. Mes turėsime tik tai, ką būsim sunaudoję geriems darbams!"

Dažnas, tik dėl savo kailio drebėdamas, slepiasi už principų ir nenori būti paprastas gailestingas žmogus: "Aš negaliu jo užtarti, aš negaliu jam padėti, aš negaliu jam būti geras..., nes jis, matai, kitoks..."

- "Visi už tave mažesni turi teisę į tavo globą, paramą ir užuovėją. Tu tam ir esi galingas, turtingas, mokytas, šventas, kad mažesnį globotum ir būtum jam gailestingas. Ir ne trupiniais, byrančiais nuo tavo stalo, o visa jėga!"

Mūsų Tėvas Dievas yra gailestingas ir dosnus!

21 eilinis sekmadienis Mt 16, 13-20

O jūs kuo Mane laikote?

Tik labai neišmanantys ir su faktais nesiskaitantys, tik labai įsikibę į pasenusius teiginius žmonės Kristų laiko legendiniu ar išgalvotu asmeniu. Krikščionių Bažnyčia yra gyvas Jo liudytojas, net tęsinys. Reikia gi nors trupučio logikos: iš svajonių ar pasakų negalėjo susikurti Bažnyčia, o kaip ji paskui galėjo susikurti savo Įkūrėją?!

Mūsų nepatenkina ir nedžiugina Kristui priskiriamas pranašo, mokytojo, revoliucionieriaus, doros skelbėjo ar koks kitas panašus vaidmuo. Daug kas taip manė apie Kristų, bet tai netiesa, geriausiu atveju - tik iš dalies tiesa.

Atsiranda žmonių, kuriems dabar norėtųsi Kristuje matyti Indijos jogą ar Egipto fakirą, jų mokinį, ir Jo stebuklus aiškinti kaip nepaprastai apdovanoto žmogaus talentą. Norėtųsi, bet taip nebuvo.

Jėzus Kristus buvo Dievas.

Ne stabas, ne dievaitis, ne šmėkla, ne vaiduoklis. Ne išsigalvota mistifikacija, ne vien nuostabus žmogus ir ne melancholiškas svajotojas.

Jėzus Kristus buvo žemėje gyvenantis Dievas.

Todėl Jis mokė kaip turintis galią, todėl Jis buvo dieviškai teisingas ir geras, todėl Jis buvo Viešpats gamtai, duonai, piktosioms dvasioms ir žmogaus sielai.

Kas Jis buvo, tuo mes Jį ir laikome!

22 eilinis sekmadienis Mt 16, 21-27

Tegu Dievas Tave apsaugo, Viešpatie!

Yra motinų, kurios, jei tik galėtų, savo vaikams savo delnais, pinigais, ašaromis, landumu, maldomis, savimi atidarytų visus vartus, nutiestų visur kelius, nuraškytų žvaigždes nuo dangaus, apsaugotų nuo visų pavojų, paklotų visus patogumus po kojom. Deja, šiltnamių žmonėms žemėje nėra, ir net motina to padaryti negali.

Yra jaunuolių, kurie išbraido visus purvynus, išbando visas pagundas ir visas nuodėmes, leidžiasi į visokias bedugnes, žaidžia viskuo ir ant kortos nedvejodami pastato brangiausius dalykus. Ir paskui giriasi: "Aš viską patyriau". Deja, juoda patirtis šviesaus nepadaro, ir ne viską galima išbraukti, išpirkti ar atitaisyti.

Laimingų ir saugių kelių nedaug. Laimingų ir išsisaugojusių žmonių nedaug. Nebent Dievo stebuklai ar kantrios motinos malda apsaugo.

Deja, daugumas žmonių nuo nieko neapsaugoti. Net ir tada, kai patys bėdų neieško ir vilkams į nasrus nelenda. Gyvenimas ir nekaltiems užkrauna bausmes, ir silpniems uždeda naštas, ir kaltus išlaisvina, ir laimingus apdovanoja. Būna visko, ir mes nesužinosim - kodėl ir kaip.

Kad ir kas būtų, kas atsitiktų kelyje, o ištikimybę Tiesai išsaugoti ir žmogumi išlikti reikia. Padaryti tai, ko Dievas iš manęs laukia.

Šito niekas už mus neatliks. Mes patys turime tai įvykdyti.

Švč. Mergelės Marijos Gimimas - Šilinė (09.08)

Mt 1, 1-16

Jėzaus Kristaus... kilmės knyga

Šiandien - ilga ir nuobodi senų vardų eilė, kuri mums nieko nebesako ir nieko nebeprimena. Paprasčiausiai, mes nieko apie juos nežinome...

O vis dėlto tai buvo gyvi žmonės, kurie gyveno, darbavosi, kentėjo ir buvo verti, kad būtų įrašyti į Kristaus protėvių eilę, kad ir mes per amžius nors kiek juos paminėtume. Kiekvienas vardas primena žmogų, jo darbus ir veiklą, kuri kuo nors išlieka ateičiai.

Mes visi esame suverti ant vienos grandinėlės kaip rožančiaus karoliukai: vieni puošiame tą grandinėlę, kiti gadiname ją arba, nieko nepadarę, iškrintam iš jos kaip nebuvę.

Mes žavimės netolimos praeities didvyriais, kaltinam tuos, kurie, privalėdami būti vadais, nežinojo, ką daryti ir kur vesti, nenorim nė minėti tų, kurie mūsų praeitį amžiams yra sutepę. Mes netikim kraujo grynumu, nemanom, kad paveldėjimas ar genai yra viskas, kad jie lemtų gimstančio žmogaus dalią ir likimą, bet vis dėlto mes paveldim fiziniu ir dvasiniu būdu visa tai, kas nuodinga, ir visa tai, kas garbinga, iš savo tėvų ir protėvių. Laimingas galįs atsispirti garbinga gimine gražiam skrydžiui, vargas tam, kuriam dar ilgai ir kantriai reikės valytis seną susigulėjusį purvą.

Ir daug daugiau kaip visos giminės įtaka reiškia pačių apsisprendimas.

23 eilinis sekmadienis Mt 18, 15-20

Eik ir bark jį prie keturių akių

Ir blogį gali Dievas ir protingas žmogus panaudoti geram, bet vis dėlto blogis yra blogis, nesvarbu, kas jį padarytų. Ir jo negalima nutylėti ar paslėpti. Negalima būti ramiam ir abejingam blogio akivaizdoje!

Mus kaltina, kad ne vieną kartą mes tiktai saugojom save ir savo namus, nenorėdami kištis į tuos baisumus, kurie vyko aplink mus ir mūsų žemėje. Mus kaltina, kad mes auginom duoną ir jos negailėjom kiekvienam alkanajam, kad mes buvom kunigai ir lengvinom dalią - nesiklausdami, kas tu! - kiekvienam kenčiančiajam. Tegu kaltina, bet mes atlikome savo pareigą, nedarydami to, ko nesiekė mūsų jėgos.

Mes privalom padaryti tai, ką mes galim!

Visai Bažnyčiai ir visam pasauliui turi kalbėti Popiežius, visai parapijai - kunigas.

Nusikaltusiam tėvui ar motinai reikia pasakyti, kad negirdėtų jų vaikai. Tai ne veidmainystė, o pagarba. Nusikaltusiam vaikui reikia taip pasakyti, kad negirdėtų broliai, seserys ar draugai. Tai ne tik dėl to, kad viešai sakant gali kilti užuojauta baramajam ar piktumas ant barančio, kad ginsis, slėpsis, dėsis nekaltas ir kankinys baramasis. Žmogaus nusikaltimas yra gėda visiems žmonėms, ir jis turi likti gėda!

24 eilinis sekmadienis Mt 18, 21-35

Dar palauk, ir aš tau atsilyginsiu

Žmonės - labai negailestingi. Kokie negailestingi vaikai ir paaugliai! Ir dar atsiranda tokių, kurie neigia gimtąją nuodėmę...

Kainas užmušė brolį tik už tai, kad šis buvo geresnis už jį. "Akis už akį, dantis už dantį", - toks buvo senųjų laikų "teisybės" principas. Daugelyje kraštų tebegalioja nerašytas, bet griežtai vykdomas kraujo kerštо įstatymas. O "šviesiame" dvidešimtajame amžiuje už vieną dantį išmušdavo visus dantis, žudė žmogų vien tik už tai, kad jis buvo kitoks, kitõs tautõs, rãsės ar klãsės žmogus. Neseniai kaimynas nušovė kaimyną už tai, kad anas buvo nušovęs šito šunį... Miestietis nušovė vaikiną, kad jo sode įsilipęs į medį raškė vaisius...

Gailestingumą uja ir kaip specifiškai krikščionišką dorybę, kaip nebereikalingą moderniam pasauliui...

O Kristus aiškai pasakė: "Atleisk ir dovanok visada, kai tavęs atsiprašo ir pasižada atsilyginti, pasižada atitaisyti".

Dėl to, kad mes visi esame kalti ir nėra ko dėtis teisiam ir nekaltam. Dėl to, kad žmogus jau pasidaro nebekaltas, kai jis supranta savo kaltę ir daro viską, kad kaltas nebebūtų.

"Mirsiu, bet nedovanosiu! - Mirsiu, bet neužmiršiu! - Tu klaupsies ant kelių, bučiuosi rankas, kojas, o aš nedovanosiu skriaudos, to, ką tu man padarei!" - yra nekrikščioniški žodžiai iš nekrikščioniškos širdies!

Jeigu gailestingumas laikomas specifine krikščioniška dorybe, mes galime tuo tik didžiuotis!

25 eilinis sekmadienis Mt 20, 1-16

Ar todėl tu šnairuoji, kad aš geras?

Yra žmonių, kurie džiaugiasi kito žmogaus laime, bet yra ir tokių, kurie ramiai gyventi negali, kurie užmigti negali matydami, kad gera kitam.

O kodėl nepasidžiaugti tuo, ką aš pats turiu?! Negi taip mes ir nieko neturime?! Negi nesam gavę iš Dievo, negi

nesam patys uždirbę to denaro - negi neturim kuo pasidžiaugti?! O gal tik tinginystė, apsileidimas, nepasistengimas padarė mane skurdžių?!

Ir kodėl nepasidžiaugti kito žmogaus talentais, uždarbiu, sėkme?! Tegu turi, tegu sekasi! Kai žmogus turės, tai ir kitam galės padėti.

Dievas mato mūsų mintis ir mūsų linkėjimus. Žinokim: kitam palinkėta bėda - ateis pas mus, kitam palinkėta laimė - nepraeis neaplankius mūsų!

Va, švento pavydo tai tikrai reikėtų - to, kuriuo gyveno šventasis Augustinas: "Gali tas, gali anas, o kodėl tu, Augustinai, negali?!" Šitas pavydas iš kiekvieno gali padaryti žmogų: "O kodėl gi aš negaliu?! Galiu!"

O mus alinančio pavydo - nereikia!

26 eilinis sekmadienis Mt 21, 28-32

Muitininkai ir ištvirkėlės eis pirma jūsų į Dangaus Karalystę

Kristus ne vieną kartą barė ir smerkė teisiuosius. Ir ne vieną kartą kaip pavyzdį rodė nusidedančiuosius.

Kodėl?

Dėl to, kad anie teisieji nebuvo tikri teisieji. Jie tik dėjosi teisingi esą, o iš tikrųjų buvo nedorybių ir suktumo pilni. Atlikimas tik to, ko reikalauja įstatymas, nepadarys žmogumi. Juo labiau nepadarys švento!

Dėl to, kad šitie nusidėjėliai, kuriuos Kristus gyrė, nebuvo tikri nusidėjėliai. Juos gal tik vargas, aplinka, kiti žmonės privertė, paklupdė ir sumurdė. Didvyriškumo atsispirti blogai įtakai neužteko, bet blogis ne iš vidaus plaukė. Kur nėra laisvės, ten nėra ir tikros nuodėmės. Negerai, negražu, peiktinas toks elgesys ir darbas, bet, kol blogis neteka

iš blogos širdies, kol skauda širdį negerai darant, tol tikros nuodėmės dar nėra. Ir pasmerkimo nebus.

Kristus mato kiaurai ir sprendžia teisingai. Nežiūri, kokie popieriai yra tavo kišeniuje, bet - kokios tavo rankos, kokia tavo širdis. Todėl daugelis "bedievių" bus apdovanoti Dangaus Karalyste, nes - gal net jiems patiems nesuvokiant - Dievas gyveno jų širdy ir jų darbuos. Ir daugelis "teisiųjų" bus pasmerkti, jei jie buvo tiktai šventeivos ir supuvę viduje.

Dievo dar niekas neapgavo!

27 eilinis sekmadienis Mt 211, 33-43

Dievo Karalystė bus atimta iš jūsų

Dievo dovanų negalima piktam naudoti. Nei Dievo gerumo, nei Dievo atlaidumo. Nes ir Dievo kantrybė, matyt, "turi ribas". Kiek galima laukti, kiek galima dovanoti, kiek galima numatyti ir būti geram?! Kiek galima būti mandagiam?! Juk ir Jėzus prie Paskutinės vakarienės stalo Judui pasakė: "Ką darai, daryk greičiau". Tai reiškė: "Eik. Tavęs, išdaviko, jau laukia. Pinigus tai paėmei".

Kiekviena tauta, kiekvienas luomas, kiekvienas žmogus turi savo pašaukimą, savo misiją. Dievo pakvietimą, kurio antrą kartą niekas nekartoja, kurio antrą kartą nebūna.

Kai tauta įninka į prabangą, o pamiršta šventoves, - jos žlugimas netoli. Kai koks luomas išduoda savo pašaukimą, - jo tragedija arti: jis bus niekinamas ir nereikalingas. Kai žmogus pasitenkina žemiška gerove ir nepaiso dvasinių vertybių, grius jo kortų nameliai. Kai žmogus pasirenka pražūties kelią, tas kelias baigsis kritimu į bedugnę, į prarają.

Tai net ne Dievo bausmė ar apleidimas, o neišvengiamas

galas, neišvengiama pražūtis. Į pragarą eina tik savanoriai!

Atsisakydami krikšto, atgailos, tikėjimo, atmesdami tas vertybes, kurias dalija Dievas ir Bažnyčia, labai pagalvokim: ar be šito galėsiu gyventi, būti žmogumi? Susigundydami skyrybomis, prabanga, iškilimu, labai labai pasverkim - kuo užmokam, kuo užmokėsim už šitai?

28 eilinis sekmadienis Mt 22, 1-10

Ateikite į vaišes...

Ar dar kviečiat: "Ateik, vaikeli, pasimelsim - einam kartu į bažnyčią - nueik, sūnau, išpažinties - tegu palaimina, vaikai, jūsų santuoką Bažnyčia...", ar jau nebetekote vilčių, kad paklausys, nebetikit, kad bus, kaip jūsų širdis trokšta, numojat ranka, trenkiate durimis ir keikdamies išeinat... vieni į bažnyčią?!

Laimingi, kas vargu dalijasi, džiaugsmu kartu gėrisi ir meldžiasi kartu - kam tos pačios brangenybės lygiai brangios. Vargšai, kas skirstosi, skirtingus dievus garbina ir tik pasmerkti vieni kitus moka, pasijuokti, kur verkti reikėtų.

Mes dar kviečiam, kad ir nesulaukdami...

Menka paguoda iš to, kad šitaip buvo per amžius: "Nenoriu! Neturiu laiko! Tų darbų begalės! O kam to reikia! Apsieisim be palaiminimų!" Ką gi - kiekvieną kartą iš naujo reikia krikštyti ir mokyti iš naujo, kiekvienai kartai reikia iš naujo skelbti Kristų. Nes - nežino.

Menka paguoda ir iš to, kad "paklaidžios, pasėdės prie lopšio ir prie karsto, pavargs, paverks, pražiūrės akis, liks vieniši ir - ateis. Senatvėj, ligoj, vienatvėj - ateis". Sunku be Dievo. Tikrai sunku!

Kada mes suprasim, kad tikėjimas, malda, gerumas yra ne našta, ne pareiga ir ne dovana Dievui, o malonumas,

džiaugsmas, pokylis, vaišės žmogui - sau! Juk su Dievu aiškiau ir lengviau gyventi, o ir mirti ne taip baisu.

29 eilinis sekmadienis Mt 22, 15-21

Kam ką?

Mus dažnai paklausia: "Ką reiškia ta avinėlio figūra ant altoriaus?" Paaiškinam: "Ji vaizduoja Jėzų Kristų. Tai kantrumo, atsidavimo ir ištikimybės simbolis". Dažnai vėl seka klausimas: "Tai ir jūs turite būti kaip avinėliai: ramūs, kantrūs, viską atiduodantys, niekam nesipriešinantys?" Reikia vėl aiškinti, kad simboliai niekada nebūna visapusiški: "Nebūtinai! Juk aukai daug ryžtingumo reikia! O Dievui visiškos ištikimybės! O kai kam tik pinigų".

Yra pasaulyje tokių vietų, tokių "tiesų" ir tokių žmonių, kurie gali būti tikra prapultis. Kai kada gal užteks ir švelnaus "nenoriu, negaliu", o kai kada reikės ryžtingo ir galutinio "ne!"

Apkaltino save sūnus: "Pakėliau kartą ranką prieš tėvą..." - " O ką tėvas darė?" - "Mušė mamą..." - "Čia seniai reikėjo pakelti ranką, reikėjo ryžtingiau ginti motiną ir sudrausti piktadarį". Reikia, kai reikia, ir tikro griežtumo!

Kam ką? - Privalom pagalvoti ir pasverti tai, ką kiekvienam privalau pagal teisingumą ir meilę.

30 eilinis sekmadienis Mt 22, 34-40

Kaip myli save patį

Kad ir ne visa širdimi, bet Dievą tai mes tikrai mylime. Tikim, stengiamės klausyti, garbinam, prisibijom ir šiek tiek mylim.

Žmones - kad ir labai sunku - irgi šiek tiek mylim. Tegu gyvena, būna laimingi! Nei iš jų ką atimti, nei jų

nuskriausti, nei skersai kelio jiems stoti nenorim. Ir padedam, kai matom, kad tikrai reikia pagalbos, ir gera visiems linkim.

Ir savuosius - kad ir pasibardami, kad ir padudendami - tikrai mylim: nukenčiam patyčias, pakenčiam nelygumus, derinamės ir trokštam, kad viskas būtų gerai.

Ir net priešus šiek tiek mylim. "Tiktai tegu taisosi, tiktai tegu Dievas ir žmonės jiems dovanoja, o aš jau dovanosiu, pamiršiu".

O va savęs daugelis mylėti nemoka, nors save juk pirmiausia mylėti reikia!

Tegu nestebina šitas paradoksas: mylėti savęs nemokam ir nemylim!

Argi myli save žmogus, jeigu jis save skriaudžia?! Jeigu dirba be pertraukos, be poilsio ir be šventos dienos?! Jeigu gyvena be tikėjimo, be meilės ir be vilčių - su mirtimi viskas, atseit, baigsis, prapuls ir dings...

Jeigu protą turi, bet jį nuodija svaigalais ir melu?! Jeigu širdį turi, bet ji dreba, kur rāmiai reikėtų būti, ir būna rami, kur degti reikėtų. Jeigu rankas turi, bet jos amžinai pavargusios, šiurkščios ir atžagarios.

Save reikia mylėti. Sau tikrų brangenybių negailėti. Ir savęs negailėti, kur tikrai reikia!

Visų Šventųjų šventė (11.01) Mt 5, 1-12

Laimingi palaimintieji!

Vargas mums, kai šventumą paliekam kunigams, vienuoliams ir davatkoms žemėje, Dievui ir šventiesiems danguje. Sakome: "Jie šventi, tai ir tegu būna šventi!" - O šventumo daug labiau reikia tėvui, motinai, gydytojui ir mokytojui, darbininkui ir tarnautojui. Juk jų pareigos nėra

lengvesnės kaip altoriui tarnauti, iš jų mes visi laukiam ir reikalaujam ne tik duonos ir žinių, bet meilės ir gerumo.

Vargas mums, kad šventumą taip iškreipėm, jog šventumu laikom tik maldas, pasninkus ir išmaldą. "O man,- teisinatės,- reikia darbuotis, todėl daug melstis aš neturiu kada. Reikia sočiai pavalgyti, kad galėčiau dirbti, ir pasninkas neturi prasmės. Išnyko pašventoriuos elgetos, o prašančiam alkoholikui duoti iki rublio - kažin ar išmalda?!" Argi čia šventumo esmė ir žymės?

Šventumas - tai "ačiū už viską, ką aš turiu", - "trokštu pačios gražiausios dalios sau ir visiems" - "ne skriausti ar atimti, o padėti pasiruošęs" - "jeigu reikės, pakentėsiu ir pavargsiu, nes be vargo nieko gera nebūna" - "nei susitepti, nei sutepti nenoriu" - "daugiau gero taikoje nei ginčuos" - "džiaugiuos, kad galiu padaryti šį tą gera"... Visi aštuoni Viešpaties Palaiminimai...

Vargas mums, jei taisyklę "kaip nors pragyventi" laikome realiu idealu. Mes privalome būti žmonėmis, o be vidinio tyrumo, be intymios vienybės su Dievu, be Evangelijos šviesos žmogumi būti kažin ar įmanoma...

Mirusiųjų minėjimo diena - Vėlinės (11.02)

Prie žuvusio gero berniuko, ką tik baigusio vienuolika klasių, karsto bažnyčioje klebonas kalbėjo apie tai, kad geras žmogus iškeliauja į Gėrio ir Šviesos Viešpatiją. Dalyviai klausė, tylėjo sustingę, beveik netikėdami ir apvilti.

Prie to paties berniuko kapo jau kapinėse kalbėjo atsisveikindama jo klasės auklėtoja: "Mirtie, kodėl tu tokia žiauri?! Kam tu išplėšei man mokinį, sūnų motinai, tėvui, klasei mielą draugą? Kam tu savo kaulėta ranka išsivedei šį gražų žydintį jaunuolį?! Ar ne per daug - trečią iš mūsų klasės?" Ir verkė visi kapinėse buvusieji.

Laidoti išmokome: kalnai gėlių, daugybė žmonių, giesmininkai ir orkestras, karališki pietūs. Išmokome kapinėse statyti paminklus iš akmens. Išmokome gailėtis ir verkti mirusiųjų. Net nekenčiamųjų, net tų, kurių mirties nekantriai laukėme. Su siaubu akyse ir širdy. Su paradu išorėje, su skausmu viduje.

O gyventi ir mylėtis tai neišmokome, mylėti gyvenimą ir mirties nebijoti irgi neišmokome. Kad kasdien padarytume viską iš širdies ir visada būtume pasiruošę atsisveikinti su Čia ir pasisveikinti su Tenai, Anapus.

Šiandien reikia priminti, kad Bažnyčia nėra laidotuvių biuras, ir su bažnytine pagarba laidoja tik savuosius. Mirštančiojo valia tegu bus pagerbta. Melstis reikia už visus, bet laidotuvių procesija tegu eis tuo keliu, kuriuo vaikščiodavo žmogus, gyvendamas žemėje.

31 eilinis sekmadienis Mt 23, 1-12

O jūs nebūkite tokie

Yra žmonių, kurių mes visa širdimi nekenčiame. Per daug užgavo, per daug nuskriaudė, per daug įsipyko, per daug tolimas ir svetimas. Negaliu matyt, negaliu kalbėt, negaliu gyventi kartu ar greta. Net ranką paduoti sunku, nesinori. Sudrebam pamatę, net fiziškai nekenčiam.

Taip yra, ir viskas. Kitaip, atrodo, nė būti negali.

Pagaliau, jie ir yra tokie, kad tiktai neapykantos ir verti. Jie irgi nieko nemyli. Nebent vilkinį šunį. Ar galima mylėti Judą, Erodą, Pilotą, Neroną?! Ar galima mylėti išdaviką, nedėkingąjį, veidmainį, budelį? Rusai turi tokią labai prasmingą patarlę: "Nuodėmės atleidžiamos, o išdavimas - niekada".

Blogiausia, kad šis Blogis yra užkrečiamas. Mes kenčiam ir pradedam neapkęsti. Pradedam - dideliam blogųjų

džiaugsmui - darytis panašūs į juos, pradedam daryti tai, ko Blogis ir laukia iš mūsų. Pradedam gyventi ir nuodytis neapykanta.

Ką daryti?

Reikia žinoti, kad kiekvienas kaimas turi savo kvailį, kiekvienas miškas turi savo vilką, kiekvienas ežeras - savo lydeką, kiekvienas šventasis - savo silpnybę.

Ir melstis, ir stengtis: "Dieve, kad tik aš nebūčiau piktintojas! Per akis mūsų namams, mūsų Bažnyčiai ir to vieno. Kad tik nebūtų daugiau..."

32 eilinis sekmadienis Mt 25, 1-13

Protingosios pasiėmė ir alyvos

Yra tokia gera Adomo Jakšto knyga - "Užgesę žiburiai". Apie mirusius mūsų tautos žmones, kurie gyvendami buvo šviesūs ir savo tautai švietė kaip žiburiai.

Kuo žmogus tampa žiburiu?

Tiktai išmintimi ir gerumu. Kiekviena dorybė yra brangi, ir nė vienos mes nenorime suniekinti, bet žiburiu dar nepadaro nei mokslas, nei gudrumas, nei einamos pareigos. Ne kiekvienas žmogus tampa asmenybe. Ne kiekviena švieselė ar žaltvykslė yra žiburys.

Nes yra šviesių tik sau, gerų tik sau ir šventų tik sau.

Tikrai šviesių žmonių - žiburių niekas užgesinti negali. Vėjai ir audros tik įpučia dar didesnę ugnį. Gyvenimo negandos ir šviesos priešai tik suaktyvina šviesų žmogų. Net mirtis neužgesina šviesaus žmogaus.

Vienas tų mūsų tautos žiburių - poetas Maironis rašė "bet mano ateinantys metai" ir liko šviesiausias ir brangiausias Lietuvos poetas. Metai bėga, keičiasi žmonių kartos, o

Maironis gyvens Lietuvoje kaip šviesus žiburys tol, kol bus gyva Lietuva.

O kas ta alyva? - Tai, ką mes vadiname Dievo malone!

33 eilinis sekmadienis Mt 25, 14-30

Kiekvienam pagal jo gabumus...

Atrodo, kad teisybės niekur nėra: nei žemėje, nei danguje, nei pas Dievą. Ir Dievas nelygiai dalija, nelygiai atlygina. Vienam duoda ir drėbteli, o iš kito ir paskutinį atima...

Bet mes negalime Dievo nei teisti, nei mokyti. Jo turtai, ir Jis juos gali dalyti kaip tinkamas. Jo dovanos, ir Jis - o ne kas kitas! - jomis apdovanoja.

O tegu tik Jis apdalys visus po lygiai: juk jau rytojaus dieną vienas bus išlaikęs viską, o kitas neturės nieko. Jei žmogus neturi nei proto, nei noro sutvarkyti vieną, tai ką jis darys gavęs penkis?

Viena aišku, kad Dievas nenuskriaudė nė vieno žmogaus. Kiekvienas gavo talentą - dovaną, pašaukimą, sugebėjimą. Ir gali būti naudingas, laimingas, gyventi džiaugsmu. Nereikėtų pavydėti: penkis gavusiam reikės kitus penkis ir uždirbti. Iš labiau apdovanoto bus daugiau ir pareikalauta!

Viena svarbu: Dievas davė, o jau dabar aš turiu pasirūpinti, ką iš to Dievo duoto talento padarysiu, kam ji - ta dovana - pasitarnaus!

O teisybės, mūsų akimis, tai tikrai nėra ir jos ieškoti beprasmiška. Mes neturim to masto, pagal kurį galėtume sukirpti žmones, neturim to samčio, kuriuo norėtume ne savas dovanas dalinėti. Prokrusto lova per amžius baisi, uniforma - kuo ją bepuoštum - liks tik uniforma, daina unisonu - nuobodybė.

O Dievas teisingas bus tik vakare atsilygindamas... Beje, - kažin ar Meilė gali tilpti teisybėje?!

Kristaus Karaliaus šventė Mt 25, 31-46

- Tai Man padarėte!

Nežinia - nuo seniausių laikų ar nuo krikšto? - mes, lietuviai, niekada negailėjom duonos alkanam, vandens ištroškusiam, drabužio skurdžiui. Mūsų namų durys visada buvo atviros svečiui ir pakeleivingam. Lankėm su dovanomis ligonius, nagailėdami apdovanodavom padegėlius ir visu kaimu rinkdavomės į laidotuves. Visi žinojom: ką žmogui padarei, tą pas Dievą rasi - svečias į namus, Dievas į namus - vargšais ir nuskriaustaisiais pasivertęs po mūsų žemę vaikščioja Pats Viešpats Dievas. Duris atidarydavom net neklausdami "kas čia?", valgydinom visus, kas tik ėjo suvargęs per Lietuvos žemę - belaisvius ir sušaudyti pasmerktus.

Gerumas buvo charakteringiausia lietuvio savybė. Ir lietuvė motina, išleisdama vaiką pasaulin, kaip svarbiausią įsakymą kartodavo: "Vaikeli, tik būk geras!"

Mūsų tėvai Paskutiniame teisme tikrai bus dešinėje!

Laikai ir socialinė padėtis pasikeitė.
Dabar mes žinom, kad nūnai ne Dievas, o velnias kūno ir dvasios elgetomis vaikščioja, dorus žmones gąsdina, duris užstumti verčia, gintis ir ginti moko. Dabar mes žinom, kad nebegalima visiems ir visada atidaryti durų, už stalo sodinti. Negalima namuosna ir širdin įsileisti. Negalima viską rodyti ir viską pasakoti. Negalima duoti ir atiduoti...

Daug ką žinom. Bet vis tiek Dievas vėl mūsų gerumu reiškias ir dešinėn mus vedas. Eisim į dešinę ir nueisim. Tik Ten mūsų vieta!

KAI ATEISIT PRIE KRYŽIAUS,

kai pažvelgsit į kryžių namie,
kai ranka paglostysit kryžiaus medį, -
p a g a l v o k i t, kodėl taip pasidarė,
kad nublanko visa, ką vadinam nuodėmės vardu?

Kodėl nusikaltimai tapo kasdienine duona -
ne nuodėme, kuri spaudžia širdį ir dėl kurios
gėda pačiam ir prieš Dievą baisu?
Ne uždraustu vaisium - nedraudžia dabar niekas!
Ne saldžia smaguryste - skubėdami viską patys patirti,
mėgautis nemokam iš viso.
Ne velnišku iššūkiu dangui - nei dangaus dabar,
nei drąsos tokios, kad nieko nebijotų,
nebeturi žmonės - -

Todėl nedrebėdami nuodėmes darom,
lengvai pasisakom ir dar lengviau nusikratom,
nes kunigai per daug lengvai
Dievo vardu jas dovanoja,
o mes keliamės su ta pačia našta
ir einame tais pačiais keliais...
Nebijodami daro nuodėmes visi
ir skelbia, kad tai natūralu, net būtina!

- O visa tai, ką šaukiam nuodėmės vardu,
kas nuodėmė tikrai yra ir nuodėme vadinas,
yra kirvis prie dvasios gyvybės šaknų,
yra peilis, smeigiamas žmoniškumo širdin,
yra kardas tarp tavęs ir manęs,
yra nuodai, mus luošinantys ir žudantys!

Augo ąžuolas išdidus,
stiebėsi aukštyn, skleidėsi platyn,
nelinko audrose, nedrebėjo nakty,
ir niekas nelaipiojo juo.
Nupjovė žmogus žaliuojantį ąžuolą,
nugenėjo šakas, nukirto viršūnę
ir paguldė ant žemės. -
Dabar atsigulė numirdamas ąžuolas,
nes kirvis padarė budelio darbą...

Tegu prie kryžiaus atgyja nuodėmės baisumas.
Nes tai ne nuodėmė, nors ir vadinama šituo vardu, -
tai kirvis, peilis, kardas ir nuodai,
kurie neša mirtį ir žudo garantuotai.

KRISTUS PADARĖ ANT KRYŽIAUS
DIDŽIAUSIĄ STEBUKLĄ:

panieką pavertė palaima, mirtį - prisikėlimu!
Padarė žmogus iš medžio antrą stebuklą:
suteikė naują gyvybę ir naują gyvenimą,
ir didžią prasmę nužudytam medžiui.

Todėl, kai ateisit prie kryžiaus,
kai pažvelgsit į kryžių namie,
kai ranka paglostysit kryžiaus medį,
p a g a l v o k i t visi, kuo baigiasi
neatsakingumas, lengvapėdiškumas ir pyktis.
Darbas, pareiga ir pašaukimas - o ne laimė saldi! -
yra ir turi būti duona kasdieninė,
kuri prakaitu užsidirbta ir su meile pasidalinta,
pasidalinta su alkanu ir vargstančiu žmogumi,
numirus pasikeis į tikrąją laimę!
Be meilės, aukos ir gailestingumo -
gyventi negalima.

O raktas į taiką, receptas nuo visų ligų
ir kelias į rojų - yra tiktai kryžius,
nes primesta valia taikos nesukurs,
visa sau leidžiantis sveikatos neturės,
iš kitų atimtos duonos visada stigs...

Tegu kryžius vėl tampa tuo,
kuo jis buvo ir yra iš tikrųjų:
didele meile, visuotine auka, baisiu drąsumu,
kito gyvenimo pradžia -
iš kantrybės gimusia, šventinančia viską,
spindinčia ne tik ornamentų grožiu,
bet Kristaus meilės, mirties ir prisikėlimo jėga!

1986

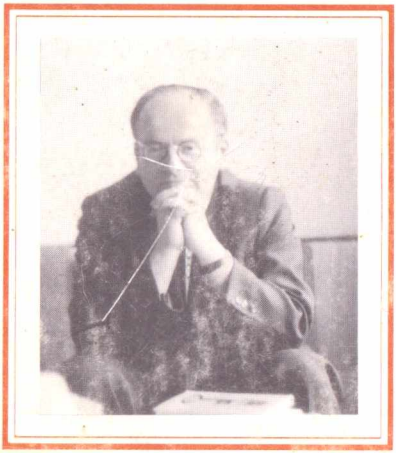
TURINYS

Kun. Bronius Bulika	5
Įžangos žodis	8
Krikščioniško gyvenimo pagrindai	9
Tikiu, žengiu, gyvenu	37
Įvadas	43
Kelias	59
Tiesa	83
Gyvenimas su Dievu	103
Gyvenimo priemonės	125
Ar yra šitaip gyvenančių	144
Paslapties kraštelį praskleidus	158
Pabaiga	173
Mintys homilijoms	175
Kai ateisit prie kryžiaus	241

Bronius Bulika
TIKIU, VIEŠPATIE
Dailininkė Birutė Demkutė

SL 1536. Tir. 3000 egz. Leid. Nr. 2. Užsak. Nr. 255
Kaišiadorių vyskupijos kurijos leidykla,
Kęstučio 44, 4230 Kaišiadorys.
Spausdino Adomo Jakšto spaustuvė,
Girelės 22, 4230 Kaišiadorys.

Sutartinė kaina

"Aš gi žinau Tikruosius Dalykus ir eisiu juos dalindamas. (...) Noriu gyventi su Dievu ir žemėje. (...) Vargo mokyklos diplomas tegu bus pamatas naujam gyvenimui", - rašė kun. Br. Bulika 1954 metais iš Omsko.

Dabar, kai nukrito nuo mūsų bažnyčių durų spygliuotos vielos grotos, į jas plaukia žmonių minios. Iš visų jėgų dirba Lietuvos kunigai, bet "pjūtis didelė, o darbininkų maža". Tegu padėti jiems sugrįžta ir išėjusieji...

ISBN 9986-549-01-9